דבר

הסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

קאסקים

יום ראשון, ב' בחשון תשמ"ח, 25 באוקטובר 1987 • גליון 19253

היום 12 עמודים • המחיר 1.10 ש"ח, באילת 95 אג'

היום בדבר

• בדק בית באוניברסיטאות/יעל פישביין
• רדהפוליטיזציה של העליה/מיכאל אגורסקי
• מציצים/יצחק בן־נר
• עמנואל שרון הולך לוושינגטון/טדי פרוייס
• שערוריית „גינס" ואחינו/דליה שרון
• מדע ורפואה; כל העולמות; ספורט; בידור

מזג האויר

יהיה מעונן חלקית

הטמפרטורות החזויות: ירושלים: 11–20, רמת־הגולן: 11–20, נהריה: 14–26, צפת: 10–18, חיפה: 14–25, טבריה: 14–27, נצרת: 13–23, עפולה: 12–26, שומרון: 12–22, תל־אביב: 15–25, לוד: 15–25, ירחו: 14–24, בארשבע: 15–27, עזה: 12–25, אילת: 18–25, 17–29.

ארה"ב הגיבה במבוכה ובלבול על סירוב גורבצ'וב לקיים ועידת פסגה בוואשינגטון

הסירוב הסובייטי חתם את השבוע השחור ביותר בתקופת כהונתו של הנשיא רייגן

גורבצ'וב ושולץ אופטימיים עם כניסתם ביום ו' לפגישה שבה קיוו ליישר את ההדורים האחרונים בדרך לחתימה על הסכם לפירוק הטילים הגרעיניים לטווח בינוני ולכינוס פגישת פסגה בין־מעצמתית עוד השנה. אולם בצאתו מן הפגישה הודיע גורבצ'וב לעתונאים המופתעים, כי הוא אינו רואה בהתקדמות שהושגה הצדקה מספקת לקיום הפסגה. (צילום: א.פ.)

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר").– ממשל רייגן הגיב בסוף השבוע במבוכה ובלבול על סירובו של מנהיג ברה"מ מיכאיל גורבאצ'וב לקיים ועידת פיסגה עם רייגן בוואשינגטון. הודעתו של מזכיר המדינה האמריקאי ג'ורג' שולץ במסיבת עתונאים במוסקווה על העמדה הרוסית החדשה, המתנה את קיום ועידת הפסגה בהסכם על צמצום החימוש בחלל ועל צמצום הנשק הגרעיני הבין־יבשתי, תפסה את וואשינגטון בהפתעה ובאכזבה, לאחר שבמשך שישה שבועות דיברו הכל בממשל רייגן על ועידת פסגה עם גורבאצ'וב כעל עניין ודאי.

הנשיא רייגן אמר אתמול בשידור רדיו כי לא יהיה מוכן לוותר על תוכנית מלחמת הכוכבים שלו כדי לקנות פסגה עם גורבאצ'וב, ומזכיר המדינה שולץ אמר, כי ניתן לחתום על הסכם בין שתי המעצמות על פירוק הטילים בעלי הטווח הבינוני גם בלי לקיים ועידת פסגה, אף כי הפורום הרצוי להסכם כזה הוא ועידת פסגה בין שני המנהיגים.

הסירוב הסובייטי המפתיע לקיים את ועידת הפסגה חתם את השבוע השחור ביותר עד כה בתקופת כהונתו של הנשיא רייגן. ביום ו'

(המשך בעמ' 2)

רייגן ושולץ סתמו הסיכוי על מו"מ שלום בשלב זה

רייגן: נבוך ומרוגז

מאת אמנון דנקנר ויוסי מלמן, סופרי „דבר"

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר").– הנשיא רייגן ומזכיר המדינה שולץ סתמו את הסיכוי בשלב זה על הסיכויים להתקדמות בתהליך השלום במזרח־התיכון.

במסיבת העתונאים שלו ביום חמישי בערב אמר רייגן כי ארה"ב ביקשה לבדוק את רעיון כינוסה של ועידה בין־לאומית ושלחה לשם כך את מזכיר המדינה שולץ לאיזור, אולם „עד עתה ישראל מעדיפה שלא ללכת בדרך זו".

במסיבת העתונאים שלו במוסקווה אמר ג'ורג' שולץ, כי דיווח על מגעיו במזרח־התיכון לעמיתו הסובייטי וכי לא הושגה כל התקדמות ממשית במגעים אלה.

בירושלים לא התקבל בסוף השבוע דיווח משר החוץ האמריקאי על שיחותיו במוסקווה עם עמיתו הסובייטי, ועל כן מצפים שדיווח כזה יתקבל במהלך השבוע. נושא המזרח־התיכון עלה בשיחות, אך לא ברור באיזה היקף ועד כמה היה הנושא הזה חשוב בדיוני שני השרים.

ראש הממשלה, יצחק שמיר ומ"מ רה"מ ושר החוץ שמעון פרס אינם מתכוונים לדווח לממשלה על שיחותיהם עם השר שולץ. הם חוששים, כי דיווחים באלה לידיעת הממשלה יודלפו אחר־כך לידיעת התקשורת. משום כך אין דיווחים כאלה על סדר יומה של הממשלה, המתכנסת הבוקר. עם זאת אפשר, שבדיון האחרון יבקשו כמה שרים לקבל דיווח על השיחות.

חוסיין דוחה כל ההצעות: רק ועידה עם 5 הקבועות

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

המלך חוסיין מלך ירדן דוחה את כל הצעות הפשרה שהגיש לו שר החוץ של ארה"ב ג'ורג' שולץ בקשר לשלום עם ישראל.

המלך חוסיין שב וחזר על עמדתו כי יש להביא לכינוס ועידה בין־לאומית בהשתתפות חמש החברות הקבועות של מועצת הבטחון.

(המשך בעמ' 2)

קיסר ונסים ידונו היום על תיקונים בשכר האקדמאים

מאת חיים בואר, סופר „דבר" לענייני עבודה

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות חיים הברפלד יפגשו הערב עם שר האוצר משה נסים, לדיון על תיקון שכרם של עובדים אקדמאים המצויים בדרגות השכר התחיליות.

מזכ"ל ההסתדרות מסר אמש ל„דבר" כי מדובר בעיקר באקדמאים במדעי החברה והרוח כגון כלכלנים, פסיכולוגים וכיו"ב, שעקב המצאותם בדרגות הנמוכות משתכרים פחות משכר המינימום או ברמה שווה לו.

ההסתדרות מציעה למחוק דרגה או שתיים שבתחתית הסולם של השכר או לפצות עובדים אקדמאים אלה בדרך אחרת. בקבוצה זו של אקדמאים ששכרם ירוד במיוחד לא כלולים מהנדסים.

קיסר הטעים כי לפגישה עם השר נסים אין קשר להחלטת האיגודים האקדמאים להקים קונפדרציה ולאיומם לשקול אפשרות של פרישה מההסתדרות.

ביום ו' התקיימה פגישה מתוחה בין ראשי הסתדרויות המהנדסים, האקדמאים במדעי החברה והרוח וכן ההנדסאים והטכנאים לבין חיים הברפלד, בגלל החלטה שקיבל ועד העובדים של הוועד הפועל לפיה

(המשך בעמ' 2)

מכונית איש־המילואים הנעדר שפיגלר – נתגלתה ליד הירדן
נסחפה כנראה בוואדי קלט – הסריקות נמשכות

מאת אוריאל בן־עמי, סופר „דבר"

מכוניתו של חייל המילואים ירחמיאל שפיגלר, הנעדר זה שבוע ימים, נתגלתה אתמול באיזור מבוקש ליד גבול הירדן. החייל עצמו טרם נמצא.

אתמול סמוך לשעה 11.00 בבוקר נתגלתה המכונית מדגם „דודג' אספן" ליד גדר המערכת בהמשכו של וואדי קלט, כששמשתה הקדמית מנופצת. יש סימנים שהרכב התהפך מספר פעמים ולפיכך גוברת ההנחה כי סחף השטפונות הוא שפגע במכונית. כוחות מוגברים של צה"ל, העוסקים בסריקות מזה שבוע, מצאו את המכונית אך לא חילצו אותה ממקומה משום שמוקשים רבים נסחפו לאיזור זה עקב השטפונות האחרונים והיה חשש להתפוצצות.

כוחות מוגברים של צה"ל ימשיכו הבוקר בחיפושים אחר החייל הנעדר באיזור שבו נמצאה המכונית. דובר צה"ל מסר כי בצה"ל משערים כי החייל נסחף עם מכוניתו בשטפונות האחרונים.

עם זאת, יש לציין כי המכונית נתגלתה במרחק כ־10 ק"מ מן הכביש הראשי וכ־1 ק"מ מגבול ירדן, והחקירה נמשכת גם על רקע הבלני.

שפיגלר, בן 29, נעדר מאז שבת שעברה. הוא היה בשירות מילואים ולקח במכוניתו שלושה חיילים לעיר־ג'די. על פי הידוע הוא התכוון לנסוע משם ליריחו כדי לתקן את מכוניתו ומאז הוא נעדר.

סרטי השבת חודשו וגם ההפגנות

החרדים בירושלים חידשו בליל שבת ואתמול את הפגנותיהם נגד הקרנת סרטים בשבת. הם התפרעו, יידו אבנים ובקבוקים וחסמו כבישים, והמשטרה פיזרה אותם בגאז מדמיע ובסילוני מים (ראה ידיעה בעמ' 2) (צילום: יצחק הררי)

סוף־שבוע של תנודות בוול־סטריט וירידות נמשכות בטוקיו ובלונדון

תרועת הקלה: סוחרי הבורסה לניירות־ערך של טורונטו משליכים ניירות לאוויר בתחושת הקלה עם סיום המסחר ביום ו'. (צילום: א.פ.)

ניו־יורק (נ"ד ועי"ג) – שבוע המסחר הסוער בבורסה של ניו־יורק הסתיים ביום ו' בתנודות קלות [illegible] בכבד. בסופו של [illegible] לעמות זאת הגביה לרדת עד שעת הנעילה.

רוב המדדים של הבורסה האמריקאית הראו אמנם נסיגות קלות, אך מדד דאו ג'ונס נסגר ביום ו' בעלייה של 0.33 נקודות על רמה של 1,950.67 נקודות. היה זה השינוי הקטן ביותר שנרשם במדד מאז ה־17 ביוני.

ברוקרים הביעו אופטימיות זהירה באשר למגמות המסחר וציינו, כי השוק התנהג באופן רציונאלי יותר ביום ו' והתאפיין בירידות במחזור ובהתיפוח התנודות. „יש הרגשה שהמצוד על הבורסה מתחיל להשבר", אמר אחד הברוקרים של חברת השקעות חשובה. במדד דאו ג'ונס נרשמו ביום ו' תנודות בטווח של 60 נקודות בטרם התייצב, כאמור, על עלייה של שליש הנקודה. אם זאת נרשמו ירידות ב־1,038 מניות ועליות

(המשך בעמ' 2)

ברונו: עוד לא ברור אם זו עווית או רעידת אדמה – אך אל דאגה...
קיצוץ מיליארד ש"ח מהתקציב החדש – המינימום ההכרחי

[illegible]

מעבר האחיות לשבוע קצר יצמצם הפעילות בבתי־החולים ב־25 אחוז
נמשכים עיצומי רופאי קופ"ח ועובדי המעבדות – וגם קלינאי התקשורת

מאת רבקה הרניש, סופרת „דבר"

נציגי האוצר ומשרד הבריאות יפגשו היום עם ראשי הסתדרות האחיות האחיות של בתי־החולים במגמה למנוע מהם להפעיל את תוכניתם, שתביא לצמצום של כ־25 אחוז בפעילות כל המחלקות, כולל חדרי הניתוח וחדרי הטיפול הנמרץ.

לסופרת „דבר" נודע, כי האחיות אינן מתכוונות לוותר על הפעלת התוכנית באמצע השבוע באופן הדרגתי. ראשי החטיבה טוענים, שקיצור עבודת האחיות ל־36 שעות בשבוע, במשמרות גמישות, נכלל בהסכם שנחתם עוד לפני שנה. החטיבה נחושה בדעתה ליישם את ההסכם גם באופן חד־צדדי.

היום מתכנסת גם המועצה הארצית של עובדי המינהל והמשק בבתי־החולים הממשלתיים לבחור יו"ר חדש לארגון בעקבות מותו של רוני שלם לפני כחודשיים. נראה, שעם בחירתו של היו"ר יחדשו עובדי המינהל והמשק את מאבקם על השוואת תנאי שכרם ועבודתם לאלה של עמיתיהם במוסדות קופת־חולים הכללית.

רופאי בתי־החולים של קופת־חולים ממשיכים בעיצומים, והיום הם יעבדו במתכונת שבת בבית־החולים „מאיר" בכפר סבא ובבתי־החולים הגריאטריים „בית רבקה" ו„הרצפלד".

הביוכימאים והמיקרוביולוגים ישביתו היום לשלושה ימים את המעבדות הרפואיות במוסדות מערכת הבריאות הממשלתית בצפון הארץ. המעבדות יסגרו בבתי־החולים בנהריה, בצפת, ובטבריה ובלשכת הבריאות בנצרת.

בבתי־החולים הממשלתיים פותחים הבוקר בעיצומים קלינאי התקשורת, ובשלב ראשון הם ישבשו את שעות הטיפול.

פירושו של „דבר"

גורבצ'וב ניצל את וול־סטריט

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר").– ועידת חג ההודיה, שנראתה כמונחת בכיס לקראת סוף נובמבר, ושהנשיא רייגן קיווה להשתמש בה כאירוע המפואר את סוף ימי כהונתו, נשמטה מתחת לאפו של הנשיא בסוף השבוע. וואשינגטון הופתעה, אבל האמת היא כי לא היה מקום להפתעה גדולה.

אירועי השבוע בוול־סטריט והמצוקה הגדולה שאליה נקלע הנשיא רייגן הפכו אותו לפגיע במיוחד לאמצעי לחץ של הסובייטים, המבקשים הישגים בתחום צמצום החימוש הגרעיני הבין־יבשתי וכמובן מחפשים כל דרך לחסל את „מלחמת הכוכבים". המשבר בוול־סטריט נותן לרוסים פתח של תקווה. אחרי הכל, הנשיא רייגן ייאלץ לקצץ בהוצאות כדי לרסן את המשבר, ובעזרת קונגרס המטיל ספק ביעילות ההוצאה הגדולה על „מלחמת הכוכבים" והשואף גם הוא לצמצום החימוש הבין־יבשתי, עשויים הרוסים להשיג הישגים במשחק שלהם.

לגורבצ'וב אין כל עניין לסייע לרייגן ההולך ונחלש, וזה הזמן ללחוץ ולא לחיבוקים מצולמים.

בודקים הסיכוי לחדש היחסים עם ניגריה

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

נציגיה הדיפלומאטיים של ישראל ינסו לבדוק בימים הקרובים בשיחות עם עמיתיהם בניגריה, את הסיכויים לחידוש הקשרים הדיפלומאטיים בין שתי המדינות.

במשרד החוץ הוחלט לבדוק את תגובת השלטון בלאגוס בעקבות דווחים סותרים בנושא זה. שר החוץ שמעון פרס הגיע לכלל הסכמה על פתיחת משרדי אינטרסים בין שתי המדינות עם עמיתו הניגרי בפגישתם בעצרת או"ם בחודש שעבר, ואולם בעקבות פרסום הידיעה בעתון „דבר" לא חלה כל התקדמות בנושא, ועתה הוחלט, כאמור, לבדוק אם הניגרים מתחמקים ממילוי הסיכום.

תיק החשודה בפרשת „מכבי" – נסגר לפני שנתיים „מחוסר עניין"

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

משטרת ישראל סגרה לפני כשנתיים וחצי תיק־חקירה נגד „החולה המדומה" מרמת־גן, שנעצרה בימים האחרונים על־ידי חוקרי היחידה הארצית לחקירות הונאה בפרשת „הונאת מכבי", „מחוסר עניין ציבורי".

ביום ו' נודע, כי קופת חולים „מכבי" ערכה לפני כשנתיים וחצי בדיקה של צריכת תרופות במהלכה התברר כי „החולה המדומה" צרכה עשרות קילוגרמים של תרופות יקרות. עתה עומדת קופת חולים „מכבי" לבקש מהמשטרה לפתוח מחדש את תיק החקירה ולצרפו לתיק שנפתח באחרונה בעקבות חקירה פרטית שערכה הקופה נגד „החולה המדומה".

דוברת המטה הארצי רות שלזינגר מסרה ביום ו' כי התלונה אודות מקרים קודמים של „החולה המדומה" לא נמסרה ליחידה הארצית לחקירות הונאה אלא לתחנת משטרה אחרת ויש לבדוק את מקום מסירת התלונה שנסגרה בשעתו.

לסופר „דבר" נודע, כי אחד מבעלי בתי המרקחת שנחקרו באחרונה על־ידי היחידה הארצית לחקירות הונאה בפרשת ההונאות החדשה יוחר כהן, היה בעבר סגן מנהל אגף הרוקחות בקופת חולים „מכבי" ונמנה עם צוות של חוקרי פרשת ההונאות של „החולה המדומה" מרמת־גן לפני כשנתיים וחצי.

תלמידת תיכון נאנסה החשוד מלח אמריקאי

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

תלמידת תיכון כבת 16 בחיפה נאנסה בליל שבת באכזריות רבה. החשוד במעשה הוא מלח הצי האמריקאי. הנערה אושפזה בבית החולים בחיפה והיא סובלת מהלם.

הנערה עובדת בשעות הפנאי בבאר בחיפה. בליל שבת בשעה 20.00 יצאה הנערה מהבאר על מנת להפגש עם חברה בקרבת מקום. לא הרחק משם פגשה גבר כבן 28 דובר אנגלית, שגרר אותה לתוך סמטה סמוכה ובאיומי סכין אנס אותה ונמלט מהמקום.

מממצאים שונים שנאספו בזירת האונס ומתחקור הנערה עולה כי ייתכן שמדובר במלח אמריקאי, ועתה נעשים מאמצים לתפשו בעזרת פיקוד האוניות של הצי השוכן בחיפה.

כביש הערבה נסגר; היום נאה עד מעונן

מאת אריה אגיד ושמואל תגר, סופר „דבר"

מזג־האוויר יהיה היום נאה עד מעונן חלקית,– נאמר בתחזית מתוקנת שפרסם אמש השירות המטאורולוגי, לאחר שביום ה' צפה שהגשמים יימשכו לפחות עוד יומיים. בו בזמן יעלו מידות־החום במעלה עד שתיים היום ובמעלה נוספת מחר. החזאי שמואל רחמים מסביר את השינוי בתחזית בכך, שהרימה הקרה מאירופה עברה מזרחה, בלי שהתעכבה בארץ.

אתמול התרכזו הגשמים בדרום, ואילו רוב הגשם ביומיים שלפני כן ירד במרכז והוסיף לגרום תקלות רבות בזרימת התנועה, בקשר הטלפון ובהספקת החשמל. באיזור תל־אביב הגיעה כמות הגשם ל־68 מ"מ, בעוד שביתר חלקי הארץ ירדו 8־10 מ"מ בלבד. התחזית להמשך השבוע תימסר רק הערב, „כאשר אולי נדע יותר", אמר החזאי רחמים.

משטרת אילת סגרה אתמול בערב את כביש הערבה. שטפונות עזים ליד עין יהב ופארן ניתקו את הכביש.

נוכח הלקחים של השטפונות האחרונים הוצבו שוטרים במחסום היציאה מאילת ובמחסום סדום, וכלי־רכב אינם עוברים שם.

רעש אדמה בים־המלח בעצמה של 4.4 ריכטר

מאת סופר „דבר" בנגב

רעידת אדמה בעוצמה של 4.4 בסולם ריכטר היתה ביום ו' בדרום ים המלח. הרעידה הורגשה במקומות שונים בנגב, אך לא גרמו כל נזקים.

רישומי המכון הסיסמולוגי בחולון הצביעו על כך, שמוקד הרעש היה באיזור שפך זוהר שלחוף ים המלח והרעידה התחילה ב־18.50 ונמשכה עשרות שניות בלבד.

רעידת האדמה הורגשה בעוצמה רבה באיזור המלונות של חוף ים המלח וביישוב נווה־זוהר הסמוך. גם בעיר הורגש הרעש בעוצמה ניכרת ובחלקים שונים של באר־שבע ניתן היה להרגיש בזעזוע קל בלבד. בנאות־הכיכר לא חשו התושבים בכל זעזוע אך בעין יהב, המרוחק יותר ממוקד הרעש, הוא הורגש. כידוע, במוקד הרעש אין חשים זעזוע כלל, אלא רק במקומות מרוחקים.

مكتوم من الأصل

هكذا من الاجل

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות •

2 חיילים פצעו קשה בשכם חולה־נפש שתקף איש מג"ב

מאת דני רובינשטיין, סופר "דבר"

עבד נצאורה, בן 35, מתושבי בית־פוריק ליד שכם, הידוע כמעורער בנפשו, נפצע אתמול קשה ליד בית הממשל הצבאי בשכם לאחר שתקף שוטר מג"ב. הוא השתולל במקום ונורה בידי שני חיילים שניסו להשתלט עליו. הוא אושפז בתל־השומר.

המקרה אירע אתמול ב־7.00 בבוקר ברחבת הממשל בשכם. שני חיילים ראו את נצאורה תוקף שוטר מג"ב באבן ונאבק עמו. הם ניגשו להפרידם וירו לעבר רגליו של התוקף. הוא המשיך להשתולל ואז נורה שנית ונפצע בפצע קשה.

מקורות בשכם מסרו כי נצאורה ידוע כחולה נפש שהיה מאושפז בעבר. הוא נשוי ואב לשבעה ילדים.

ראש עיריית שכם חאפז טוקאן דרש בסוף השבוע לערוך בחירות לעירייה נוכח האשמות שהועלו נגדו על שחיתות ומינוי.

טוקאן ממלא את מקומו של זאפר אל־מצרי שמונה לראש העירייה ונרצח. בשבוע שעבר הופצו בשכם כרוזים נגד טוקאן בהם הוא נאשם בהעלאת המיסים העירוניים ובכניעה לממשל הישראלי בכך שהוא מאפשר להפליט את הדיבור שכם לרשת החשמל הישראלית, וכן בנוגע על הקמת מרכז מסחרי על השטח ליפו הסחורות.

טוקאן הגיב על ההאשמות בקריאה לעריכת בחירות כדי להוכיח את התמיכה בו. העתון הפלשתיני "נג'ר" המופיע בעברית במזרח ירושלים כתב בסוף השבוע כי חלק מהגורמים הלאומיים הרדיקאליים בשכם החליטו לפתוח במאבק נגד טוקאן ואילו הגורמים הלאומיים המתונים, ובכללם כמה מאנשי תנועת "הפתח" המקורבים לפתח, תומכים בטוקאן.

התחדשו הקרנות הסרטים והפגנות השבת:

שלושה חרדים נעצרו כשידו אבנים ובקבוקים על שוטרים

מאת חיים לוי, סופר "דבר" בירושלים

החרדים בירושלים חידשו אתמול את הפגנות המחאה על הקרנות הסרטים בלילות שבת בעיר. המשטרה שהתכוננה בכוח רב עצרה נער בן 15 ועוד שני חרדים החשודים בידוי אבנים.

בכח המאבק למען חופש התרבות יצאה הסבוב לסבב את בנהלי החוק; לפתוח את האולם לאופרים בערבי שבת ובכך להחזיר את הפעילות התרבותית בשבת.

בליל שבת קיימו הפעילות התרבות בעיריית ירושלים הפגנה ברחוב מול בית אגרון. החרדים קראו "שאבעס" לעבר המפגינים, שם שידו שבת ואף יצאו בריקודים. בין המפגינים היו גם הרבנים בן העדה החרדית וח"כ לשעבר בן־שלמה מר"צ. כולם התייצבו להפגנה ספונטאנית במה עשרות צעירים במקום המאבק.

לאחר פיזור ההפגנה, ב־22.00, החלו החרדים שהיו ברחוב לאיזור מאה שערים, ליידות אבנים ובקבוקים לעבר השוטרים המשטרה פיזרה אותם בעזרת רימוני גאז מדמיע. בשלב זה נעצר נער חרדי בן 15 שנראה זורק בקבוק.

בתי הקולנוע המופיעים שהציגו בליל שבת סרטים והופעות היו ברובם מלאים. קולנוע אורדע היה מלא להכותין ורבים נותרו ללא כרטיסים. אנשי מטה המאבק הכנעו את בעל בית הקולנוע "אור" המבוך לפתוח את הקולנוע ולאחר שהסתיימה הקרנת הסרט הנלגל הראשון בסרט ב"אורגע" הוא הועבר במהירות ל"אור" והוקרן שם.

בשבת יצאו מאות חרדים להפגין באיזור הסב צפניה, צומת סנהדריה, רמת־אשכול ושמואל־הנביא. החרדים יידו אבנים ובקבוקים ופגעו בחמש ניידות משטרה. שמשה קדמית של מכונית של קצין משמר הגבול נופצה. החרדים אף גלגלו עגלות אשפה בכביש לחסום כבישים.

המשטרה הפעילה פרשים, גאז מדמיע וזרנוקי מים לפיזורם ובמהלך הפיזור נעצרו באיזור שער מנדלבאום שני חרדים.

אבל עם צאת השבת הובערו מספר צמיגים באיזור מאה שערים ומדי פעם חסמו קבוצות של חרדים את רחוב שבטי ישראל. המשטרה שבה והפעילה גאז מדמיע, ואחר פיזור הגז חזר לדרדרת של מזכיר העדה החרדית, הרב יוסף שיינברגר.

חייל מאוכזב ירה בברכו כדי לפסול עצמו משירות

(עו). – "ביתי להראות למפקד שאני מתכוון למה שאני אומר. הייתי מאוכזב. חייתי יעדי לי בשירותי בצבא" – כך טען חייל בעת שהובא לדין בפני בית־משפט צבאי בצפת, לאחר שהואשם בכך שירה בכוונה בברכו במטרה להשתמט מיחידה קרבית.

החייל, בוגר בית־ספר תיכון שהתמחה בהפעלת מחשבים, גויס לצה"ל בתחילת 1986, אך כל חלומותיו לזכות בשיבוץ בתחום המחשבים נגוזו לאחר שהוא שובץ לשירות בתותחנים.

בתחילת השנה, בעת ששהה בבסיס, הוא ירה מנשקו האישי כדור בברכו, לטענת התביעה בכוונה לפסול עצמו משירות בצה"ל. החייל סיפר מצידו, כי כמה חודשים לפני האירוע ניסה לשלוח יד בנפשו ובכך תכל על צוארו. הדבר היה בעקבות לחצים נפשיים שהצטברו וכתוצאה מקשיי תיפקוד. הוא סיפר עוד, כי מפקדיו ביישו אותו לעיני חבריו לאחר שלא עמד בלוח זמנים בתרגולת קרב. לדבריו, חש שהמפקדים מתנכלים לו ומפלים אותו לרעה לעומת יתר החיילים ביחידה. הוא ביקש לעבור ליחידה אחרת, אך בקשתו נדחתה.

בעקבות האירוע הורד הפרופיל הרפואי לחייל והוא שובץ ביחידה עורפית, שם הוא משרת לשביעות רצון מפקדיו ואף עושה עבודות רבות בהתנדבות ומעבר למקובל.

בית־הדין בראשות אל"מ גילי פלד גזר על הנאשם שלושה חודשי מאסר בפועל וחמישה חודשים על תנאי.

הצעות פתרון לרשות־השידור יועלו היום בישיבת הממשלה

נשקלים אמצעים נגד המפירים ב"קול השלום"

מאת רמי לוין, סופר "דבר" בירושלים

שר התקשורת גד יעקבי יעלה בישיבת הממשלה היום הצעה ערכית לפתרון המשבר בעבודה ברשות השידור לפיה תוקם ועדה ממלכתית לבדיקת הנעשה ברשות, והשידורים יתחדשו לקיום בדיקה מלאה על הנעשה ברשות בלי קשר להתפתחויות.

בישיבתה היום תדון הממשלה בתיפקודה של רשות השידור, לפי דרישת שר החינוך יצחק נבון, אשר הניח על שולחן הממשלה את הצעתו לתוספת לחוק רשות השידור. כמו כן הילק לשרים את דו"ח ועדת המשפטנים בראשות פרופ' שמעון שטרית.

הוועדה קבעה במסקנותיה כי ברשות השידור מצב חמור של התבכבות לקיום המורים בניהול וביחסי העבודה, וכל משברים חוזרים ונשנים שישבשו את השידורים. עוד ציינה הוועדה כי מצב זה מחייב נקיטת צעדים יסודיים, נקיפים ומרחיקי לכת לריפוי הליקויים.

השר נבון יודיע לממשלה על החלטתו להקים ועדה ציבורית בלתי תלויה שתבדוק את הקיים בתיפקוד הרשות. יועץ השר לענייני שידור ישראל כהן אמר כי הוועדה תוקם על־ידי השר לאחר שיסתיים הסכסוך הנוכחי והשידורים יחודשו.

הבוקר ייפגש השר נבון לפני ישיבת הממשלה עם שר האוצר משה נסים לדיון על הסכסוך.

סופר "דבר" מעיר כי ועדות רבות הוכינו בעבר דו"חות על רשות השידור. אחד מהן הוכן על־ידי חברת א.פ.ב. אך דו"ח זה, שעבורו שילמה רשות השידור, נגנז במגירות שולחנו של מנכ"ל הרשות אורי פורת. לפי מקורות ברשות הציע הדו"ח לפזר חלק ניכר בתפקידי ההנהלה בבניין כלל לטלוויזיה ולרדיו. חבר הוועד המנהל של רשות השידור נתן כרון היה היחיד שהסכים להיות מצוטט בעניין זה, ואמר שהדו"ח הוא עבודה רצינית אך לא התקיים דיון בממצאיו ברשות או בוועד המנהל, והוא תובע בפרסומו.

דוברת הרשות שרי ציברמן אישרה את קיום הדו"ח אך טענה כי הוא פנימי, וסירבה להתייחס לתוכנו ולפרשת גניזתו. הדוברת מסרה כי דו"ח נוסף על הרשות ימסר ביומים הקרובים הסמנכ"ל לענייני כספים וכלכלה ברשות, יוחנן צנגן.

ערוץ 2 מ־5.30

מהיום ועד תום השביתה יוקדמו השידורים בערוץ 2 בחצי שעה. השידורים יתחילו בשעה 17.30 בתוכנית לילדים, וב־18.00 יוקרן סרט. השידורים יסתיימו בשעה 21.30.

הקדמת השידורים נעשית לפי בקשות רבות של הצופים.

מחדלי הניהול

הנהלת האיגוד הארצי של העתונאים עומדת לפנות לממשלה ולכנסת בתביעה לחקור את מחדלי הניהול ברשות השידור, שהביאו להידרדרות הנוכחית ביחסי העבודה ולהשבתה המתמשכת של שידורי הרדיו והטלוויזיה.

יו"ר האיגוד הארצי של העתונאים אמנון נדב אמר כי לאחר שהתברר שמנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, מתנגד לכוונת שר החינוך יצחק נבון להקים ועדה ציבורית שתבדוק את הנעשה ברשות השידור, יש מקום לחקור באופן מקיף את כל המתרחש ברשות ולמצוא את האחראים למחדלים שהביאו לתוהו ובוהו שנוצר בכל הדרגים.

נדב מסר עוד כי הנהלת האיגוד הארצי של העתונאים תוזמן בהזדמנות לבירור במוסדותיה את כל העתונאים המשדרים בתחנת הרדיו הפיראטית "קול השלום" של אייבי נתן ותדון בנקיטת אמצעים נגד המסייעים לשבירת השביתה, בעיקר באמצעות שידורי הספורט הביתיים של התחנה.

מזכ"ל אגודת העתונאים בתל־אביב רפי גוטמן מסר, כי ועד האגודה החליט בישיבתו ביום ו' להעביר מיד לרשות עובדי רשות השידור את כל כספי קרן השביתה שהצטברו באגודה, כדי להקל על אותם שובתים ברדיו ובטלוויזיה הזקוקים לסיוע כספי דחוף.

תגר אגרה

(עו).– בקשה לאסור על רשות השידור גביית אגרת רדיו וטלוויזיה מן הציבור, בגלל השיבושים הרבים בשידורים, הוגשה ביום ו' לבית המשפט המחוזי בתל־אביב על־ידי המועצה הישראלית לצרכנות.

המועצה טוענת כי השביתה האחרונה, המצטרפת לשורה ארוכה של שיבושים בשנה האחרונה, אינה עומדת בקנה אחד עם חובתה של רשות השידור לקיים שידורים על־פי חוק רשות השידור. המועצה מבקשת בין השאר לגבות רק מחצית האגרה.

הבקשה תידון היום לפני השופט שאול אלוני.

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	4 – 6	מעונן
אמסטרדם	3 – 10	בהיר
בואנוס איירס	17 – 21	גשום
הלסינקי	1 – 5	מעונן
הונג קונג	20 – 26	מעונן
וינה	4 – 14	מעונן
ז'נבה	9 – 11	מעונן
טוקיו	14 – 16	גשום
יוהנסבורג	18 – 12	מעונן
יוהנסבורג	12 – 27	גשום
לונדון	7 – 13	בהיר
ליסבון	9 – 18	גשום
מדריד	6 – 16	מעונן
מונטריאול	17 – 15	גשום
ניו יורק	8 – 16	גשום
סאן פאולו	16 – 24	מעונן
פאריס	7 – 10	מעונן
פרנקפורט	9 – 11	גשום
ציריך	6 – 11	גשום
ריו דה ז'נרו	18 – 27	מעונן
סטוקהולם	4 – 8	מעונן
שיקאגו	2 – 9	בהיר

תל־אביב: רח' בן־יהודה 3, טל. [illegible]
ירושלים: רח' יפו 30, טל. 232373
חיפה: דרך הים 2, טל. 344655
באר שבע: רח' האבות, טל. 35262

swissair

דבר DAVAR دافار

מאוחד עם "למרחב"

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
מנהל כללי אמנון בר־נוי

המו"ל – "דבר" בע"מ
נדפס ב"דפוס דבר" בע"מ

המערכת וההנהלה: תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד 199
מיקוד 61301
טלפון 286141 (6 קווים)

מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032

סניפים:
ת"א, בית "דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה ג
טלפון 242203, מ. 94229

חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3־2־642111. מ 33104

מטען חבלה בירושלים

מאת סופר "דבר" בירושלים

מטען חבלה מאולתר התפוצץ אור ליום ו' בשכונת אבו־טור בירושלים. איש לא נפגע וגם לא נגרם נזק.

המטען הונח בין בלוני גאז ליד בית מגורים ברחוב צדדי.

רעב במוזאמביק: סיכוייה של רוזאליה טימבאנה בת הארבע להישאר בחיים קטנים מאוד עקב המחסור החמור במזון ובתרופות שגרמה מלחמת האזרחים המשתוללת זה שנים ארוכות בין כוחות הממשלה המארקסיסטית לבין המורדים, הנתמכים על־ידי דרום־אפריקה. (צילום: א.פ.)

בצו על־תנאי שהוציא בג"צ

בית־הדין הרבני חוייב להשיב לטיעון על נקש

(עו). – בג"צ הורה בצו על תנאי לבית־הדין הרבני האזורי בירושלים ולבני הזוג רינה וויליאם נקש להשיב תוך 15 יום על הטענות שהעלה היועץ המשפטי לממשלה בעתירתו כנגד עיכוב הסגרתו של נקש לצרפת.

כזכור, עתר היועץ המשפטי לממשלה ביום ד' שעבר לבג"צ, נגד החלטת בית־הדין הרבני בירושלים להשאיר בתוקפו את צו עיכוב היציאה מהארץ, התלוי ועומד נגד וויליאם נקש.

השופט התורן בבג"צ אברהם חלימה הורה ביום ו' לבית־הדין הרבני ולבני הזוג נקש, להביא את עמדתם לפני בג"צ ולהשיב על השאלה: "מדוע לא יצהיר בג"צ, כי צו עיכוב היציאה אין בו כדי למנוע ביצועו לאלתר של צו ההסגרה? מדוע לא יצהיר בג"צ כי דינו של צו עיכוב היציאה מהארץ להתבטל?"

הדיון בעתירה עצמה יתקיים בבג"צ לאחר קבלת תשובותיהם של בית־הדין הרבני ושל הזוג וויליאם ורינה נקש.

גידול נמשך בהשקעות במשק ובבתי מגורים

מאת אמנון אמיר, מדור הכלכלי של "דבר" בירושלים

ברבע השני של השנה נרשם גידול של 2 אחוזים בהשקעה בנכסים קבועים במשק, וזאת בהמשך לגידול של 8 אחוזים שנרשם ברבע השנה הקודם.

בכל המחצית הראשונה של השנה היתה ההשקעה במשק גבוהה ב־8 אחוזים בהשוואה לרמה שנרשמה במחצית המקבילה בשנה שעברה.

גידול נרשם גם בהשקעות בבתי מגורים. במחצית הראשונה של 1987 גדלו השקעות אלה ב־7 אחוזים, לעומת המחצית השנייה של השנה שעברה. העליה בהשקעות בבתי מגורים באה לאחר ירידה רצופה בהשקעות שנרשמה בכל מחצית שנה לעומת קודמתה מאז שנת 1984.

בהשקעות בענפי המשק הסתמן הגידול בהשקעות בששת החודשים הראשונים של השנה ב־13 אחוז בהשוואה למחצית המקבילה אשתקד.

פרס למנהיג הכורים השחורים של דרא"פ

שטוקהולם (א.פ.). – סיריל רמאפוזה, מנהיג הכורים השחורים בדרום־אפריקה, היה אתמול לחתן הראשון של פרס אולוף פאלמה, פרס שיוסד שלושה ימים לאחר רצח ראש ממשלת שוודיה המנוח, ב־3 במרס 1986. "תחת הנהגתו של רמאפוזה", נאמר בהודעת ועדת הפרס, "גילו חברי 'איגוד הכורים הלאומי' של דרום־אפריקה אומץ לב ותבונה במאבקם לזכויות אדם ולכבוד אנוש". סכום הפרס שבו זכה הוא 100,000 קרונות, שהם כ־16,000 דולאר.

במסיבת עיתונאים שקיים בשטוקהולם לרגל קבלת הפרס אמר אתמול רמאפוזה, כי לפרס חשיבות רבה, בהעניקו יתר עוצמה ללחץ המופעל על ממשלת הלבנים של דרום־אפריקה.

איגוד הכורים השחורים שבראשו עומד רמאפוזה נוסד בשנת 1982, ורמאפוזה, שהיה אז עורך־דין בראשית דרכו המקצועית נבחר למזכירו הכללי הראשון. מאז גדל הארגון והוא מונה היום כ־300,000 חברים.

סוף־שבוע של תנודות

(המשך מעמ' 1)

רק ב־675 מניות.

יצויין, כי הפאניקה של תחילת השבוע השאירה את רישומה, והמדד עדיין נמוך ב־296 נקודות לעומת השבוע הקודם. בסך הכל ירד המדד בשבועיים האחרונים ב־531 נקודות.

ירידות בטוקיו

בשוק המניות של טוקיו, שהוא הגדול בעולם, איבדו המניות ביום ו' 5 אחוזים מערכן. מדד המניות ירד ב־1,203 נקודות ונסגר ברמה של 23,201 נקודות. בכך נמחקה כל העלייה של יום ה'. "ההכרזות של הנשיא רייגן לא שכנעו כאן", הסביר אחד הברוקרים את הירידה.

בלונדון ירד מדד המניות לשפל חדש, אך התאושש במקצת כאשר הגיעו ידיעות חיוביות על המאזן המסחרי של בריטניה. מדד ה"פייננשל טיימס" ירד ב־42.7 נקודות, ל־1,790 נקודות אחר הצהריים.

בבורסה של פרנקפורט היו ירידות של 7 אחוזים בערך המניות, והמדד ירד ב־110.5 נקודות לרמה של 1,518.10 נקודות. "האמון התערער", אמר ברוקר בבורסה של סידני. "הפכנו לבני ערובה בידי וול־סטריט".

הדולאר בחולשה

הדולאר ירד ב־4 פניג בקירוב ביום ו', ל־1.778 מארק לעומת 1.817 מארק יום קודם לכן. הדולאר ירד באופן תלול גם כנגד היין ונסגר בסוף יום המסחר ביום ו' ב־141.80 יין לעומת 144.59 יין ביום ה'.

במקביל לירידת הדולאר עלה הזהב ב־3.50 דולאר, ל־476.70 דולאר האונקיה. כלכלנים בשוק ההון הסבירו את ירידת הדולאר ואת עליית הזהב בציפיות להשגת הסכם של המדינות המתועשות בדבר הורדת ערך הדולאר. ארה"ב ובריטניה כבר הכחישו שמועות אלה.

כלכלנים ציינו כי שוק הכספים בעולם התעלם מן הדיווחים על התחזקות הצמיחה של המשק האמריקאי ברבע השלישי של השנה. לפי הדו"ח האחרון גדל התל"ג ברבע זה ב־3.8 אחוזים. בדרך כלל יש בידיעה כזו כדי לחזק את הדולאר, אולם, כפי שאמר אחד מסוחרי המטבע, "הספקולאציות והפסיכולוגיה גברו הפעם על העובדות הכלכליות".

ה"פלייט אינטרנשיונאל" מצטט מקורות ישראליים:

סוריה מפתחת ראשי־חץ כימיים לטילי הקרקע־קרקע שברשותה

מאת דליה [illegible], סופרת "דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"דבר"). – סוריה עוסקת בפיתוח ראשי חץ כימיים לטילי הקרקע־קרקע ברשותה, טוען ה"פלייט אינטרנשיונאל" בגליונו האחרון על סמך מקורות בישראל.

לדברי העתון, כבר מחזיקה סוריה בנשק כימי מבצעי אשר פותח בסיוע מומחים זרים וידע מסחרי, אך לדברי מומחי מכון "יפה" בתל־אביב המצוטטים בעתון אין עדויות כי סוריה מקבלת סיוע סובייטי בנושא זה.

עד כה פיתחה סוריה מערכות נשק כימיות המשוגרות באמצעות מטוסים או באמצעים ארטילריים, ועתה שוקדים המדענים על ראשי חץ כימיים לטילים. לדברי מכון "יפה" סוריה טרם קיבלה טילי ס.ס.־23, אך נראה כי הם יגיעו אליה בעתיד הקרוב. לפי אותו מקור יש היום בידי סוריה 23 טילי "פרוג", 18 טילי ס.ס.־21 מטיפוס "סקאד", ו־12 טילי ס.ס.־21 "סקאראב".

מצבנו נואש, אומרים חברי מושב היוגב השקוע בחובות

מאת יצחק [illegible], סופר "דבר" בעמק

"עמל של עשרות שנים הלך למטמיון", "מצבנו קשה, נואש, ואיני ניתן לשיקום" – כך הגדירו בסוף השבוע חברי מושב היוגב שבעמק יזרעאל את המצב אליו נקלעו לאחר שהגיעה עם הפסקת תפקודה של האגודה החקלאית לפני חודש.

מושב היוגב שקוע בחובות כבדים ביותר, והאגודה עשתה מאמצים עליונים "להחזיק מעמד" עד לתחילת ביצוע מסקנות ועדת רביד. שבועות מספר לפני שהפסיקה לתפקד, ביקשה האגודה מהחברים להפקיד בידה "צ'קים לבטחון", וזאת כדי שתוכל להמשיך לממן את התשומות השוטפות. עתה עומדים גם צ'קים אלה לפירעון, והחתומים עליהם, ביניהם חברים שאינם כלל בעלי משקים חקלאיים, מתקשים לשלמם.

מצבם של רוב המושבים בעמק חמור כמעט כמו של מושב היוגב. "עיני החברים בכל מושבי העמק, כולל המבוססים ביותר נשואות בחרדה אלינו", אמר ל"דבר" חבר המושב. "אנחנו משמשים להם מעין סמן ימני, ואם אנחנו לא נחזיק מעמד, זה יהיה גם גורלם."

"היום נגיש למינהלת ההסדר של ועדת רביד את הנתונים של מספר מושבים שהם במצב קשה במיוחד, ביניהם היוגב" אמר אתמול שר החקלאות אריק נחמקין ל"דבר".

קולק דורש להרחיק את ישיבת "שובו בנים" מהרובע המוסלמי

מאת חיים לוי, סופר "דבר" בירושלים

ראש עיריית ירושלים טדי קולק דורש מראש הממשלה יצחק שמיר להוציא את ישיבת "שובו בנים" מן הרובע המוסלמי בעיר העתיקה, בעקבות מעורבותם של תלמידיה בהפרות סדר.

במכתב ששיגר קולק לשמיר הוא מבקש את התערבותו בעניין ומדגיש כי הישיבה, הממוקמת באיזור כה רגיש מעורבת באירועים אלימים ובפעילות אגרסיבית כלפי האוכלוסיה הערבית, וכן גורמת למתח ופוגעת בשקט המשרת את המאמצים לבניית העיר.

קולק הדגיש כי מפכ"ל המשטרה וגורמי הבטחון מצדדים אף הם בפינוי הישיבה מהאיזור.

ביום ו' שוחררו שלושה תלמידי "שובו בנים" החשודים שהשתתפו בקטטה עם תושבים ערבים ברובע המוסלמי, שבמהלכה נפצעו ארבעה ערבים. החשודים היו עצורים ארבעה ימים.

בצו המשטרה ביקשה להאריך את המעצר משום שטרם נערכו מסדרי זיהוי לחשודים, כי עדים מסרבים להשתתף בהם. אך השופט קיבל את התנגדות הסנגור עו"ד שושי גז, וציווה לשחרר את השלושה בערבות. הוא הורה להם להיות במעצר בית בביתו של אחד החשודים. הבוקר אמור להסגיר עצמו למשטרה חשוד רביעי שכנראה נמצא בזירת הקטטה אך מאז הוא נעלם.

לפי שעה מתקשים חוקרי המשטרה להשלים את תיק החקירה בפרשה משום שאין ראיות מבוססות כי החשודים אכן השתתפו בתגרה.

חוסיין דוחה כל ההצעות

(המשך מעמ' 1)

דיווח על כך מסרה אמש הטלוויזיה הירדנית בשידורי החדשות באנגלית שלה שבהם נמסר כי ראש ממשלת ירדן זייד ריפאי דיווח לממשלת ירדן על שיחותיו של המלך בלונדון עם שר החוץ שולץ ועם הסגן הראשון של שר החוץ הסובייטי יולי וורונצוב.

על פי הדיווח סבור המלך חוסיין כי אין תחליף לוועידה הבין־לאומית במתכונתה זו. בוועידה זו צריכים להשתתף גם כל הצדדים המעורבים בסכסוך והיא חייבת לדון בכל ההיבטים של הבעיה הפלשתינית. ועוד כי לפי דיווחים קודמים שהתבססו על שיחותיו של שר החוץ של ארה"ב ריצ'ארד מרפי עם ראש הממשלה יצחק שמיר והמלאת מסתור שמעון פרס לא דחה המלך חוסיין את ההצעות, שהוגשו לו על הסף והודיע כי יתן עליהן תשובתו מאוחר יותר.

על־פי ההצעות שנדונו בשיחות שולץ עם שמיר ופרס בשבוע שעבר אמור היה הנושא בין ישראל וירדן להיפגש במסגרת "שתי המעצמות הגדולות", ארה"ב וברה"מ ובלי השתתפות בריטניה, צרפת וסין העממית. המפגש היה בעזרתם, מסקיה של השיחות האמר כך הוא: צריכים נציגי ישראל והנציגים של השטחים ... מדינה ירדן ופלסטינים לבוא מיד לשיח ישיר ביניהם.

המלך הוסיף לשמוע את המציר בוועידה בין־לאומית שלמעצמות ... שיהיה לה תפקיד שעל־לכל אורך השיחות הישירות עם ישראל, והיא תלווה את השיחות הישירות ולא תתפזר מיד לאחר כינוסה.

המחבלים רוצים לתפוס מוצב שצד"ל עזבו כמחווה לתושבים

מאת שמעון זיו, סופר "דבר" בצפון

חילופי אש מרגמות ומנשק קל התנהלו במשך סוף השבוע בין כוח צד"ל לבין כוחות מחבלים בגזרה המרכזית של איזור הבטחון. לא היו נפגעים לצד"ל.

בשבת, סמוך לשעה 10.00 בבוקר, הבחינו חיילי מוצב של צד"ל בחוליית מחבלים שניסתה לחדור לתחום איזור הבטחון. אנשי צד"ל פתחו באש לעברם והניסו אותם. במקביל נפתחה אש מרגמות ונשק קל מאיזור שמחוץ לאיזור הבטחון לעבר המוצב של צד"ל. חיילי המוצב השיבו אש לעבר מקורות הירי.

מקורות בדרום לבנון אמרו אמש, כי בסוף השבוע גילו תצפיות של צד"ל מחבלים המסתובבים ומגלים ענין סביב מוצב של צד"ל, שעזב ביוזמת גנראל לחד באיזור יטר בגזרה המרכזית לפני למעלה משבוע. לדעת אותם מקורות תפסו המחבלים באיזור את השליטה על המוצב ועל סביבתו והם מבקשים להפכו למוצב מחבלים קדמי. המוצב נעזב כמחווה של רצון טוב של צד"ל לחקלאי האיזור.

נמסר כי לפחות מחבל אחד נהרג וחמישה אחרים נפצעו בעלותם על מוקשים שהניח צד"ל באיזור.

מפקד צד"ל, גנראל לחד, שב ואמר בסוף השבוע כי אם יוכח שהתושבים והחקלאים אינם מונעים השתלטות המחבלים על המוצב על־ידי אנשיו הוא יורה לחייליו לשוב ולאיישו.

ברונו: עוד לא ברור

(המשך מעמ' 1)

צריכה.

בשבוע לפני שפרץ המשבר הגדול בוול־סטריט ביקר פרופ' ברונו בארה"ב. כבר אז אמרו לו מספר כלכלנים מקומיים שתוך ימים ספורים צפוי משבר פיננסי בעולם. הנגיד מעריך, שתוצאות המשבר הנוכחי יהיו שונות מאוד מאלה שאירעו ב־1929, אולם בשלבים הראשונים של אירוע כזה אין כלכלן שיכול להגיד מה יקרה בעוד זמן קצר, וקיימת אפשרות למיתון בארה"ב שישפיע לתקופת מה על היצוא לשם ועל סיוע החוץ שמעניקה ארה"ב לישראל.

בדבריו על תקציב המדינה ציין הנגיד, שבמחצית הראשונה של השנה הנוכחית הושג איזון ואפילו קצת עודף בתקציב, אולם ברוב המחצית השניה של השנה הוא צופה עלייה בהוצאות. לפיכך לדעתו "משימת המינימום הנדרשת כדי לשמור על רמת גרעון זהה גם בשנה הבאה, והממשלה תצטרך לקצץ מיליארד ש"ח מהתקציב הנוכחי, ולא לפעול בשנה הבאה במתכונת הרגילה של שנת בחירות. על השרים ללמוד מההצלחה שבעבודה הקולקטיבית ולהמשיך לעבוד בדרך זו גם בשנת בחירות", העיר פרופ' ברונו.

"מצבנו הכלכלי הנוכחי הוא טוב יותר ממה שהיה במשך שנים רבות, אולם הסכנה טמונה בהרגשה שעברנו את המשבר. ראינו את המשבר שפקד את ארה"ב כתוצאה ממדיניות לא שקולה בתקציב" – סיים פרופ' ברונו.

סלפאק היום לווינה ומחר לישראל

מאת סופר "דבר"

ולאדימיר סלפאק, ממנהיגי מסורבי העליה בברה"מ, יוצא היום עם רעייתו מריה בטיסה ממוסקווה לווינה ויגיע מחר לישראל.

בין מקבלי פניו בווינה יהיה השגריר האמריקאי [illegible], שפעל רבות להשגת היתר היציאה לבני הזוג סלפאק. יצטרף אליהם בנו אלכסנדר סלפאק הגר בארה"ב, לאחר ששיים שם את לימודי הרפואה.

קרוביו של סלפאק אמרו לסופר "דבר" כהם מתכוונים לבצע "מסיבה תקשורתית" לקראת בואו אך באותה עת עשויים ידידיו של סלפאק לעמוד על זכותם לקבל היתר כניסה למעל התנועה כדי להקביל את פניו. ידיד והאוהדות עליו בישראל, אסיר ציון [illegible], אבל אין הוא מבאות פניות לקבלת היתר כניסה לכל התקופה התקבלו הסבוע בודעת המדינה לבית יהודי ברה"מ.

ארה"ב

(המשך מעמ' 1)

הימה הנשיא בבואם, בשבוע כל 58 לעומת 42 הזעלה בעקבותיו של הנשיא בודק, כשלצד של רייגן לסיבת טופס בית המסחר הצליח, ובמהלך השבוע הסבר כי מדיניותו הכלכלית של רייגן באה עד פשיטת רגל, כשהבורסה האמריקאית נקלעה למשבר החמור בתולדותיה.

מסיבת עיתונאים שקיים הנשיא ביום ה' בערב, ושרבים ציפו כי תנסוך בטחון מחודש בכלכלה האמריקאית, נסתיימה באכזבה. בדברי הנשיא, שנשמע כבלכלה, ביטוח וחלמי בטוח בעצמו, נראה בלבסר על צעדים משמעותיים לתיקון הכלכלה, ועסק בעיקר בהכחשת האשמות בקונגרס ובמפלגה הדמוקראטית, כי הם שהביאו את המשבר. הנשיא נראה בטוח פחות ומגומגם במיוחד כשהתבקש לענות על שאלות חוזרות ונשנות על אפשרות, כי יסכים עם מנהיגי הקונגרס על העלאת מסים. רייגן ויועציו עומדים להיפגש עם מנהיגי הקונגרס מחר, כדי לדון על צעדים להבראת הכלכלה ולריסון הנפילות בשוק המניות, ואתמול הביעו משקיפים בוואשינגטון פסימיות לגבי הסיכויים כי יגיעו להסכם על הצעדים הנדרשים.

שולץ דיווח לאמיר

בריסל (עי"ד).– בבריסל אמר, כאמור, שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ, כי וואשינגטון תהיה מוכנה לחתום על הסכם בנושא הטילים לטווח בינוני, גם אם לא ייעשה הדבר בוועידת פסגה של שתי מעצמות העל. בדוחו לראשי נאט"ו על תוצאות השיחות שניהל במוסקווה אמר שולץ:

"אני סבור כי אנו רוצים שהסכם כזה ייחתם, ואנו סבורים גם, כי טוב יהיה אם ייעשה הדבר בוועידת פסגה. אולם גם אם לא נוכל לעשות זאת בפסגה במועד סביר, הרי נחפש דרך אחרת לעשות זאת."

שולץ אמר כי הופתע מכך שגורבאצ'וב חזר בו מהסכמה קודמת לקבוע מועד לפגישת הפסגה במהלך שיחות מוסקווה. עם זאת הוא ציין, שגורבאצ'וב רמז לאפשרות של עריכת פסגה במוסקווה באביב הבא. הוא הוסיף, כי "עניין הפסגה מעסיק אותו (את גורבאצ'וב) במידה רבה".

מרבית שרי החוץ של נאט"ו שהשתתפו בפגישה המיוחדת עם שולץ הביעו אתמול קורת רוח על כך שארה"ב וברה"מ אכן התקדמו בקביעת פרטי של הסכם לחיסול הטילים הגרעיניים לטווח בינוני.

למרות אכזבתו ציין גם שולץ, כי אכן הושגה במוסקווה התקדמות ניכרת בנושאים בעלי משקל. עם זאת דחה שתי הצעות סובייטיות חדשות שהועלו על־ידי גורבאצ'וב.

קיסר

(המשך מעמ' 1)

הסכם השכר בשירות הציבורי יחול גם על העובדים האקדמאים בבניין ההסתדרות ובמוסדותיה הארציים. שלושת האיגודים מתנגדים להסכם זה, המבטיח תוספת שכר של 75 ש"ח. ראשיהם הודיעו להנהלה כי יגיבו בחריפות על צעד זה. בכוונתם להורות לעובדים האקדמאים להחזיר את 75 השקלים להנהלות של הבוטרות.

הוועדה המרכזת של ההסתדרות תקיים היום ישיבה חגיגית בבית ספר "מכבי יפו" בתל־אביב, לציון 60 שנה לרשת "עמל", הכוללת 90 מכללות טכנולוגיות לתיכונים ומכונים. הוועדה לא תדון בסוגיית הקונפדרציה של האיגודים האקדמאים, אף כי יו"ר האגף לדמוקרטיה תעשייתית, רעיה רוטינג, ביקשה להעלותה על סדר היום, "כדי שהעדר תגובה מצד ההסתדרות לא תתפרש כחולשה".

הוועדה המרכזת תשמע סקירה על המגעים שקיים ישראל קיסר עם הצבות המדינית של ארצות סקנדינביה וספרד בתום סיור השרים.

עובדי המינהל בעזה עומדים לפתוח בשביתה

מאת דני [illegible], סופר "דבר" בדרום

84 הקמ"טים ועובדי המינהל האזרחי הישראלים בעזה מתכנסים היום לאסיפה כללית שבה צפויה החלטה על פתיחה בשביתה כללית שייתכן כי תתחיל כבר מחר בבוקר.

בשביתת האזהרה בת 24 שעות שקיימו העובדים בשבוע שעבר לא הושגה כל התקדמות ביחס לתביעתם של העובדים לערכן את תוספת הסיכון בסך 17 ש"ח לחודש.

השביתה, אם תתקיים, תהיה על־פי חוק שירות עבודה. הממשל שלמרותו כפופים העובדים יכול להפעיל נגדם אמצעים העוברים לרשותו בגוף צבאי, ואף להחליפם באנשי צבא.

שערי מטבע חוץ ביום 24.10.87

המטבע	בנקנוטים לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.55	1.62	1.55	1.63	1.56	1.63	1.5871	1.6069	1.5586	1.6084	1.5891	1.6091	1.5983
1 מארק גרמני	0.86	0.90	0.86	0.91	0.86	0.91	0.8798	0.8907	0.8804	0.8914	0.8808	0.8919	0.8841
1 ליש"ט	2.55	2.67	2.59	2.71	2.59	2.71	2.6227	2.6554	2.6351	2.6659	2.6339	2.6670	2.6425
1 פרנק צרפתי	0.25	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2632	0.2665	0.2650	0.2665	0.2635	0.2669	0.2647
100 יינים יפאניים	1.08	1.13	1.09	1.14	1.08	1.14	1.1022	1.1159	1.1066	1.1204	1.1073	1.1213	1.1084
1 גולדן הולנדי	0.76	0.80	0.77	0.81	0.77	0.81	0.7803	0.7900	0.7853	0.7931	0.7831	0.7930	0.7859
1 פרנק שוויצרי	1.04	1.08	1.04	1.09	1.04	1.09	1.0605	1.0738	1.0619	1.0751	1.0631	1.0765	1.0666
1 כתר שוודי	0.24	0.25	0.25	0.26	0.24	0.26	0.2495	0.2527	0.2500	0.2531	0.2498	0.2538	0.2511
1 כתר נורבגי	0.23	0.24	0.24	0.25	0.23	0.25	0.2397	0.2427	0.2398	0.2428	0.2408	0.2430	0.2412
1 כתר דני	0.22	0.23	0.23	0.24	0.22	0.24	0.2294	0.2323	0.2294	0.2325	0.2295	0.2324	0.2307
1 מארק פיני	0.36	0.37	0.36	0.38	0.35	0.38	0.3643	0.3688	0.3645	0.3691	0.3648	0.3694	0.3671
1 דולר קנדי	1.18	1.23	1.19	1.24	1.18	1.24	1.2060	1.2210	1.2093	1.2244	1.2093	1.2245	1.2154
1 דולר אוסטרלי	1.08	1.18	1.10	1.18	1.10	1.18	1.1372	1.1513	1.1371	1.1513	1.1377	1.1520	1.1462
1 ראנד דרא"פ	0.50	0.60	0.46	0.78	0.49	0.69	0.7729	0.7826	0.7750	0.7847	0.7746	0.7844	0.7802
10 פרנקים בלגיים	0.41	0.43	0.41	0.43	0.41	0.43	0.4188	0.4248	0.4212	0.4264	0.4219	0.4272	0.4245
10 שילינגים אוסטריים	1.22	1.27	1.23	1.29	1.25	1.29	1.2471	1.2627	1.2506	1.2662	1.2512	1.2669	1.2568
1000 לירטות איטלקיות	1.18	1.25	1.20	1.27	1.20	1.28	1.2162	1.2313	1.2201	1.2353	1.2204	1.2358	1.2255
1 "סל" (ECU)	—	—	—	—	—	—	1.8228	1.8455	1.8243	1.8471	—	—	1.8351
1 דינר ירדני	4.38	4.66	4.50	4.79	4.42	4.72	—	—	—	—	—	—	4.5631
10 לירות לבנוניות	—	—	0.09	0.10	0.05	0.05	—	—	—	—	—	—	0.0426
1 לירה מצרית	0.67	0.72	0.66	0.71	0.66	0.71	—	—	—	—	—	—	0.7512

הליכוד מאיים ב„מיהו יהודי" על חותמי ההסכם לקראת הקונגרס

מאת יקיר צור ועליזה ולך, סופרי „דבר"

ראשי הליכוד מאיימים לחדש את היוזמה להעברת התיקון לחוק השבות „מיהו יהודי" בכנסת, בתגובה על ההסכם הקואליציוני לקראת הקונגרס הציוני שהתמו התנועות הרפורמית והקונסרבטיבית והקונפדרציה עם תנועת העבודה הציונית – מסיים.

ראשי הליכוד קיימו בסוף השבוע שיחות טלפון עם ראשי התנועה הרפורמית הקונסרבטיבית בארה"ב בנסיון לטרפד את ההסכם. הם מאשימים את מנהיגי התנועות הציוניות מחו"ל בהתערבות בעניינים הפנימיים של הפוליטיקה הישראלית.

לסופר „דבר" נודע, כי אחד מראשי הליכוד, ששמו הוזכר בין המועמדים לתפקיד יו"ר הסוכנות, התקשר בסוף השבוע למנהיג הרפורמים בארה"ב, הרב אלכסנדר שינדלר, ואיים עליו, כי אם תתמוך תנועתו במועמד „העבודה" יפעל הליכוד להעברת חוק „מיהו יהודי" בכנסת.

ההסכם שנחתם ביום ה' בלילה, שמבטיח את ראשות ההנהלה הציונית והנהלת הסוכנות למועמד תנועת העבודה עקיבא לווינסקי ואת תפקיד הגזבר לנציג הקונפדרציה, ד"ר אברהם אביחי, היכה בתדהמה את ראשי הליכוד אשר היו טרודים במציאת מועמד מתאים לתפקיד יו"ר ההנהלה הציונית.

בין הדוברים בליכוד היו שקראו לפרישת הליכוד מההנהלה הציונית. ראש מחלקת ההתיישבות בסוכנות היהודית והנציג הבכיר של הליכוד בהסתדרות הציונית מתתיהו דרובלס אמר בתגובה, כי ההסכם חובבני ולא רציני. „אינני רואה אפשרות שבהסתדרות הציונית לא תהיה קואליציה מקיר לקיר". ראש מחלקת העלייה והקליטה, חיים אהרן, אמר כי „מפלגת העבודה חייבת להבין, שעמוד השידרה של ההסתדרות הציונית הם שתי המפלגות הגדולות. כל נסיון לממש הסכם זה פירושו קרע בהסתדרות הציונית".

יו"ר תנועת העבודה הציונית יחיאל לקט אמר, כי תגובות הליכוד, כולל האיומים על הזרמים הדתיים – הרפורמים והקונסרבטיבים, פירושן הפקרת האינטרסים החיוניים ביותר לשמירה על אחדות העם היהודי עבור כסא הגזברות בסוכנות היהודית. „פנינו לליכוד והצענו להם להצטרף למשא ומתן בקואליציה ובכוונה השארנו את רוב התיקים המרכזיים פתוחים למשא ומתן, ואני משוכנע שלאחר התגובות האמוציונליות הראשונות יגבר שיקול הדעת ותקום הנהלה מקיר לקיר".

לקט הוסיף שלאחר חתימת הסכם זה ברור לחלוטין כי הבכורה לניהול משא ומתן על דמותה של ההנהלה הציונית הבאה אינה אריה דולצין. בתשובה לשאלה אמר לקט כי השותפים להסכם מתנגדים בכל תוקף למינויו של דולצין כנשיא ההסתדרות הציונית העולמית, אולם הסכימו כי לאחר פרישתו יתנו לו „כל הזכויות וכל הכבוד שניתנו ליושבי ראש ההנהלה הציונית הקודמים כאשר פרשו מתפקידם".

46 צירים [illegible]

מרכז מפלגת העבודה מתכנס היום אחרי־הצהריים כדי לבחור את 23 הצירים ו־23 סגני־הצירים, נציגי המרכז, לקונגרס הציוני. הבחירות הן אישיות־חשאיות.

על 46 המקומות של הצירים וסגני־הצירים מתמודד מספר כפול של מועמדים. יצויין, כי הן בבחירת הצירים והן בבחירת סגני־הצירים משוריינת לנשים מיכסה של כ־20 אחוז ולצעירים מיכסה של קצת פחות מ־15 אחוז.

שיעור דומה של צירים לקונגרס הציוני נבחר בשבוע שעבר בבחירות אישיות־חשאיות במחוזות המפלגה. עוד שליש ממיכסת הצירים של מפלגת העבודה לקונגרס הציוני ייבחר באמצעות ועדה מסדרת.

עוזר שר החוץ האמריקאי ריצ'ארד מרפי (משמאל) נפגש עם ראש ממשלת לבנון המוסלמי סאלים אל־חוס במעונו במערב־ביירות. מרפי הופיע בביירות ביום ו' והודיע לעיתונאים, כי הוא בא כדי לדון עם אנשי הממשל הלבנוני בדרכים להביא יציבות ואחדות למדינה מוכת המלחמה. לאחר שיחתו עם חוס חצה את הקו הירוק המפריד בין שני חלקי העיר ונפגש את נשיא לבנון אמין ג'ומייל ברובע הנוצרי בעבדה. (צילום: א.פ)

מצרים מציעה לאו"ם לפרז את המזרח־התיכון מהנשק הגרעיני

מטה או"ם (ע"ד וע"צ). – מצרים הציעה לוועדה המדינית של העצרת הכללית של או"ם להכריז על המזרח־התיכון כעל איזור חופשי מנשק גרעיני. על־פי הצעה זו כל המדינות באיזור יעמידו את הפעילות הגרעינית שלהן לפיקוח בין־לאומי, אם טרם עשו זאת.

להלן נאמר בהצעה, כי המדינות באיזור יתבקשו שלא לפתח, לייצר, לנסות או להשיג בדרך כלשהי נשק גרעיני או להרשות הצבת כלי נשק גרעיניים בתחומן.

בדו"ח שהוגש ביום ו' לעצרת או"ם נאמר, כי בידי ישראל יש ככל הנראה האמצעים לייצר כלי נשק גרעיניים ושהיא יכולה לפוצץ סוג כלשהו של פצצה גרעינית ללא ניסוי קודם.

בדו"ח נאמר, כי אין בידי או"ם הוכחות חותכות שיש בידי ישראל כלי נשק גרעיניים, אלא שעדויות נסיבתיות וגורמים אחרים מורים, ככל הנראה, על כך שהיא מסוגלת לייצר כלי נשק כאלה.

בין הגורמים שצוטטו הימנעותה של ישראל מלאשר או להכחיש את יכולתה הגרעינית, הצהרות הסותרות שלה על מדיניותה הגרעינית, וסירובה לחתום על האמנה לאי הפצת הנשק הגרעיני או על כל הגבלה אחרת של הנשק הזה. כל הגורמים האלה ביחד „מעוררים רושם חזק, כי בידי ישראל הפוטנציאל לייצר כלי נשק גרעיניים", נאמר בדו"ח.

הדו"ח מצטט דיווחים קודמים שלפיהם ישראל יכולה להרכיב מספר מתקנים גרעיניים תוך שבועות או אפילו תוך כמה ימים.

לא ידוע על ניסוי נשק גרעיני על־ידי ישראל, נאמר בדו"ח, אבל „ידוע כפי שהובעה בדו"חות קודמים של או"ם – שלא כל המומחים מסכימים לה – היא כי שיטות, לרבות סימולציות של מחשב, פותחו במשך השנים במגמה להבטיח, כי סוג מסוים של פצצה מסוגל לפעול בלי לבצע פיצוץ במסגרת של ניסוי".

שרי החוץ של נסיכויות המפרץ לדיון בתקיפות איראן על כוויית

מאת דן אבידן:

שרי החוץ של שש המדינות החברות במועצת נסיכויות המפרץ הפרסי התכנסו אמש לישיבת חירום בריאד כדי לדון בסכנה הנשקפת לכוויית כתוצאה מהתגברות ההתקפות האיראניות נגדה.

אתמול התפוצצה בלב הבירה הכוויתית פצצה שהוטמנה בבניין משרדים השוכן במרחק 200 מטר ממעונו של שליט כוויית השייח' ג'אבר אל־צבאח. זמן מה קודם לכן התכנסו במעונו של השליט כל חברי הקבינט הכוויתי; שהיו כנראה המטרה של הטרוריסטים.

ארגון טרור שיעי פרו־איראני המתקרא „אל־דעווה", ניסה בעבר לחסל את שליט כוויית בשל התמיכה שמושיטה מדינה זו לעיראק במלחמתה נגד איראן. קודם רווחה סברה, כי הפיגוע כוון נגד משרד של חברת התעופה האמריקאית „פאן אמריקן" בבירה הכוויתית, אולם סברה זו הופרכה מאוחר יותר על־ידי דוברי החברה ודוברים כוויתים מוסמכים.

ההתפוצצות החזקה בלב הבירה הכוויתית, שלא גרמה לאבידות בנפש אבל לנזק חומרי רב, התבצעה יומיים לאחר שהאיראנים פגעו באמצעות טיל מסוג „סילקוורם" (שהם רכשו בסין) במסוף הנפט הכוויתי החשוב ליד נמל אחמאדי, שממנו מיוצאת כוויית כשליש מתפוקת הנפט שלה.

מראשית השנה ביצעה איראן ישירות, או על־ידי שליחים מטעמה, שבעה פיגועים נגד כוויית, לרבות ירי טילים לעבר שתי מכליות אמריקאיות שעגנו במים הטריטוריאליים של כוויית. פעולה אחרונה זו הביאה להפצצת מתקני נפט איראניים במימי המפרץ על־ידי האמריקאים ב־19 באוקטובר.

אתמול פגעו סירות מלחמה איראניות מהירות במכלית נפט יוונית, המניפה דגל פאנמה, שהובילה נפט משדה ראס־תנורה הסעודי לאוסטרליה. המכלית נפגעה ליד נמל דובאי שמדרום המפרץ הפרסי. בסוף השבוע הזהיר יו"ר הפרלמנט האיראני האשמי רפסנג'אני את כוויית וסעודיה, כי אם הן לא תחדלנה מלסייע לעיראק, תמשיך איראן לפגוע במטרות כלכליות שלהן.

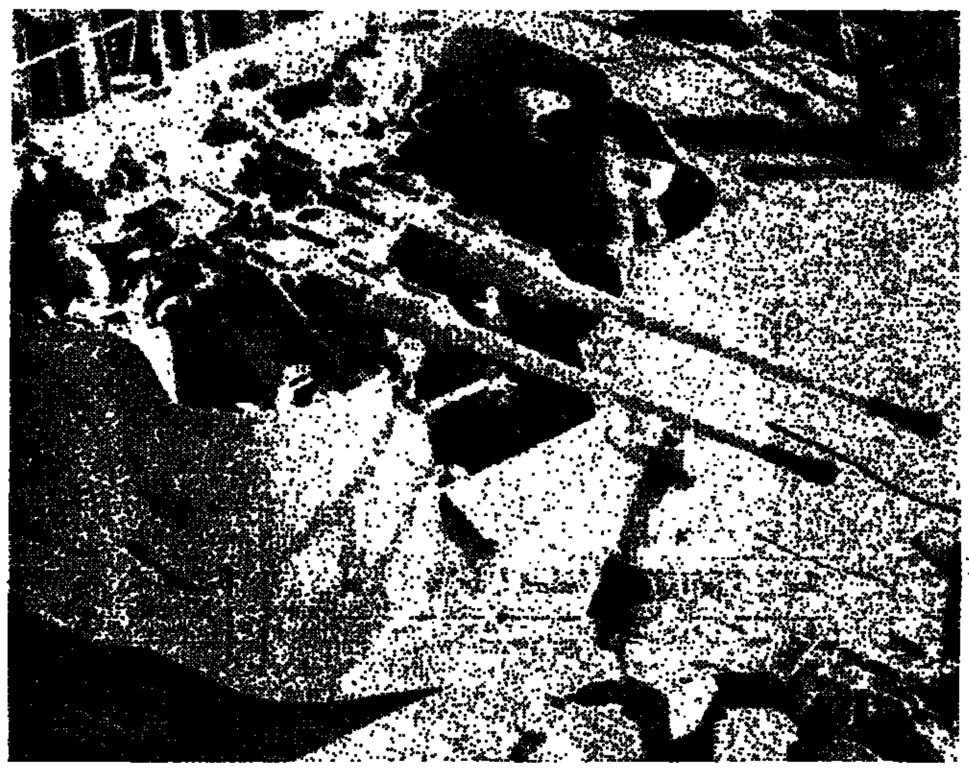

מלחים סובייטים מעבירים את זמנם בשיזוף ובפעילות גופנית על סיפון אניית צי המלחמה הסובייטי השוהה במפרץ הפרסי. (צילום: א.פ.)

שגרת יום־יום של פליטי סרי־לנקה. פליט סינהאלי מרדים את בתו באחד המקדשים הבודהיסטים שבסביבת קולומבו, שאליה הם נמלטו מאימי המלחמה הבין־עדתית המשתוללת במחוזות הצפוניים והמזרחיים. (צילום: א.פ.)

מקורות בלונדון מעריכים:

בפסגת רבת־עמון יתמוך פאהד בהחזרת מצרים לליגה הערבית

מאת דליה שרון, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – מלך סעודיה מתכוון לתמוך בהחזרתה של מצרים לליגה הערבית, בעת הפסגה הערבית בירדן ב־7 בנובמבר, טוענים מקורות מדיניים בלונדון.

הסכם על כך הושג בין נשיא מצרים מובארק למלך פאהד בתמורה להבטחה המצרית להעמיד את צבא מצרים לרשות סעודיה אם היא תבקש זאת בעקבות נסיון פלישה איראני.

המקורות מוסרים כי סעודיה חוששת שמא תנסה איראן לפגוע במתקני הנפט שלה, והיא חלוקה בעניין המדיניות כלפי איראן עם עומן והנסיכויות והאמירויות המצדדות בקו פשרני כלפי איראן.

איראן הבהירה לא מכבר שאין היא רואה את סעודיה ראויה להיות מי שמשמרת על האתרים המקודשים לאיסלם, בשל השחיתות המאפיינת את בית המלוכה הסעודי.

המקורות מדווחים עוד כי צפוי שינוי קו סעודי בעת הוועידה בעניין סוריה. סעודיה שואפת עתה להסכים על קו נוקשה כלפי איראן – כולל ניתוק היחסים הדיפלומאטיים – ובכך היא עשויה להתנגש עם סוריה הידועה בקירבתה לטהראן. סעודיה תמכה עד כה בצורה מאסיבית בכלכלה הסורית ולא ברור עתה כיצד [illegible] סוריה [illegible] זו. המקורות מוסרים עוד כי סעודיה שוקלת עתה מתן תמיכה למצרים.

הצי האמריקאי מפעיל דולפינים לגילוי מוקשים וקומנדו במפרץ

ואשינגטון (ע"ד). – שלטונות הצי האמריקאי שיגרו למפרץ הפרסי חמישה דולפינים מאולפים, כדי לסייע בגילוי מוקשים ולמנוע התקפות של אנשי צפרדע עוינים על אוניות הצי האמריקאיות המלוות מיכליות נפט כוויתיות – מסר משרד ההגנה האמריקאי ביום ו'.

אחד מדוברי הפנטגון מסר בתדריך לעיתונאים, כי הדולפינים הגיעו לאזור המפרץ ב־13 באוקטובר על־פי בקשת מפקד הכוחות האמריקאיים באזור, כדי לבצע „פעולות פיקוח וגילוי מתחת לפני המים". היתה זו הודעה ראשונה על הפעלת דולפינים לפעילות מבצעית מאז פעילותם באזור ממפרצי וייטנאם בתחילת שנות ה־70.

נוסף למיומנותם בלחימה באנשי צפרדע ובגילוי מוקשים ישנה ככל הנראה גם אפשרות להפעיל דולפינים נגד צוללות. נוסף לדולפינים משני סוגים החל הצי האמריקאי לאחרונה לעסוק גם באילופם של לווייתני „בלוגה" ושל כלבי ים מקליפורניה.

דובר הפנטגון הדגיש ביום ו' כי הצי האמריקאי מעולם לא אילף דולפינים למשימות העלולות להסתיים בהיפגעות הדולפין או במותו של אויב. הדובר הבהיר כי על־פי החוק להגנת יונקים ימיים משנת 1972, מנוע הצי מסיכונם של הדולפינים. לעומת זאת העיד מייקל גריניווד, שעבד בעבר כחוקר מדעי בצי, בשנת 1976 לפני ועדת סנאט, כי דולפינים אכן אולפו בפלורידה על־ידי אנשי ה„ס.י.א." ואנשי הצי להרוג אנשי צפרדע של האויב. הוא סיפר כי בין היתר פותח לשם כך מזרק מיוחד, שניתן להרכיבו על חוטמו של הדולפין, כדי להחדיר גז לצוללני האויב. מומחה אחר סיפר כי הדולפינים אולפו להסיר את מסכות המגן של אנשי צפרדע עוינים ולפגוע בצינורות החמצן שלהם.

המגזר הערבי ינקוט צעדי מחאה „שיכאיבו ויפגעו במשק הישראלי"

מאת מוחמד חלילה, סופר „דבר"

הכינוס הייצוגי של הציבור הערבי, שהתקיים אתמול בשפרעם, החליט לנקוט צעדים חריפים, „שיכאיבו למשק הישראלי ויפגעו בו", במחאה על התעלמות הממשלה מן הרשויות המקומיות הערביות ועל יחסה המזלזל כלפיהן.

בכינוס השתתפו חמישה חברי־הכנסת הערבים, רוב ראשי המועצות המקומיות הערביות ונציגי מוסדות ציבור אחרים. מזכירות הוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות הוסמכה לתכנן את הצעדים לקראת שביתה כללית במגזר הערבי, שביתת רעב של ראשי הציבור הערבי מול משרד ראש הממשלה בירושלים ומסע מכוניות מהגליל והמשולש לירושלים שבסופו תוקף קרית הממשלה.

משתתפי הכינוס דחו על הסף הצעה שהעלה יו"ר הוועד הארצי, ראש עיריית שפרעם אברהים נימר חוסיין, להחזיר את מפתחות משרדי המועצות הערביות למשרד הפנים.

הדוברים אמרו שזו הצעה בלתי־מעשית, והיו שכינו אותה מעשה כניעה והתחמקות מאחריות. בין המתנגדים להצעה היו הח"כים מוחמד ותאד (מפ"ם), תופיק זיאד ותופיק טובי („חדש"). לעומתם תמכו בהצעה הח"כים עבדול והאב דראושה (מערך) ומוחמד מיעארי („המתקדמת").

יותר ערבים מתגייסים לצה"ל בעיקר כדי ליהנות מההטבות

יותר ויותר חיילים ערבים, מוסלמים ונוצרים, מתגייסים בשנים האחרונות לצה"ל. הגיוס הוא התנדבותי והמניע שמסתתר מאחורי התנדבותם, מלבד רגש השייכות למדינה, הוא רצונם להתערות ביתר־קלות בשוק העבודה האזרחי ולזכות בהטבות הנתנות לכל חייל משוחרר – כך עולה מכתבת תחקיר המתפרסמת בגליונו האחרון של „במחנה".

חייל ערבי־מוסלמי מ„גולני", מאגיסט במחלקתו, מספר בכתבה כיצד חיסלו הוא וחבריו חוליית מחבלים בלבנון: „היינו עדיין חדשים. לא ידענו מי נגד מי. הגענו למקום והתחלנו בסריקות כשפתאום החלו לירות עלינו. זיהינו את שני המחבלים, הסתערנו והרגנו אותם. ההרגשה שלי היתה טובה מאוד, כי ידעתי שנגענו בתכלס'. קונפליקט לא היה לי, כי חשבתי על כך שלפני שהתנדבתי. ידעתי שאגיע לרגע הזה. חוץ מזה, בני־מיעוטים רבים מגוייסים במצפון שקט".

לפני גיוסם נערך לחיילים הערבים תדריך מקיף על אופי השירות בצבא ועל הסכנות הצפויות. הם מחוייבים מראש לשרת רק ביחידות קדמיות, ואילו יחידות מסווגות, סיירות וחילות האוויר והים סגורות בפניהם.

רובם מתגוררים בכפרי הגליל וערי הצפון, ומוצאם ממשפחות מהמעמד הבינוני. בטירונות הם נשבעים אמונים לצה"ל ומקבלים את ספר הקוראן או „הברית־החדשה", על־פי דתם. „אני מרגיש שכל אחד חייב לשרת בצבא, כי הוא נותן בטחון גם לנו, לא רק ליהודים", אומר גריס מארון, חייל נוצרי המשרת ב„גולני".

„זוהי אוכלוסיה מאוד ממוינת שתושביה הם רק ערביי ישראל. מלבד זאת, אנו חייבים לבטוח בהם במלוא מאת האחוזים. אלמלא האמון הזה, אין על מה לדבר" – אומרת רס"ן דינה, ראש־מדור תנאי־שירות בענף מיעוטים, המשמשת „כותל פניות" לחיילים הערבים.

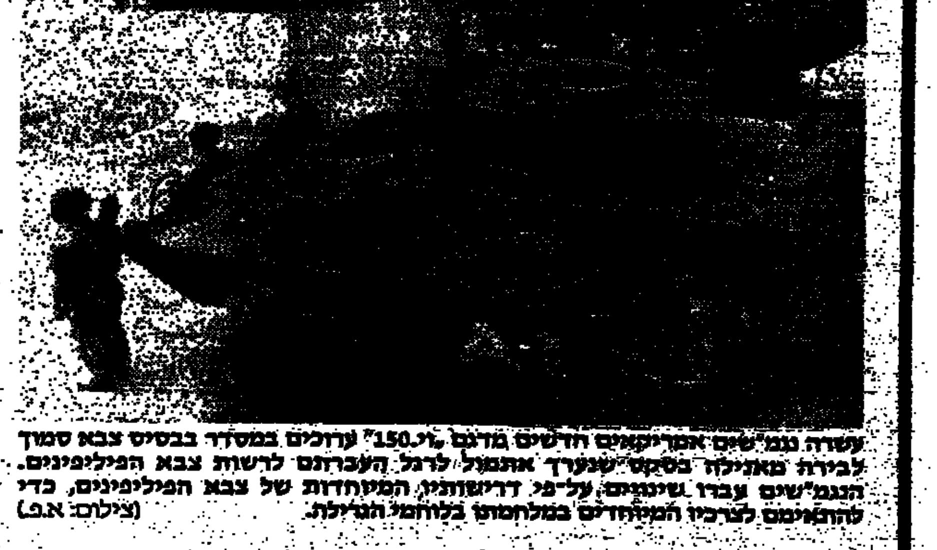

עשרה נגמ"שים אמריקאים חדשים מדגם „וי־150" ערוכים במסדר בבסיס צבא סמוך לבירה מאנילה בטקס שנערך אתמול לרגל העברתם לרשות צבא הפיליפינים. הנגמ"שים עברו שינויים, על־פי דרישותיו המיוחדות של צבא הפיליפינים, כדי להתאימם לצרכיו המיוחדים במלחמתו בלוחמי הגרילה. (צילום: א.פ)

‚אחיות ישראל הקטנות' בצרפת קובלות על מסע אנטישמי נגדן

מאת גרשון קיק, סופר „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר"). – בית־הדין של הכנסיה הקתולית האשים את „הנזירה היהודיה" מרים שנסט, העומדת בראש מנזר „אחיות ישראל הקטנות" במרכז צרפת, בהתעללות בנזירות.

הנזירות מכחישות את הטענה ואומרות כי מתנהל נגדן מסע אנטישמי. שנסט, ילידת הונגריה בת 38, הקימה מסדר נזירות שחברותיו מגדירות את עצמן כיהודיות קאתוליות, לכולן שמות עבריים והן שומרות חלק ממצוות היהדות. המסדר הוקם לאחר ששנסט, החולה כיום בסרטן, גילתה שהיא יהודיה לאחר שאמה הסתירה ממנה את זהותה בזמן השואה. היא ניהלה פעילות למען ישראל ובין השאר תבעה מן האפיפיור להכיר בישראל.

המסדר היה לצנינים בעיני גורמי הכנסיה באיזור ליון שדרשו מן הנזירות להחליט אם הן יהודיות או קאתוליות. לפני יותר משנה הגישו חמישה בני משפחה של נזירות תביעה לבית־הדין הכנסייתי האזורי נגד האם מרים והם טענו כי היא מתעללת נפשית וגופנית בנזירותיה.

הנזירות טוענות, כי התביעה היא על רקע סכסוך כספי עם אחת המשפחות וכי הושמעו כלפיהן התבטאויות אנטישמיות. למרות ההכחשות קבע בית־הדין, כי האם מרים מפעילה על נזירותיה „אוטוריטה מגזמת" המובעת ב„שלטון הרודנית". עתה יהיה על הקרדינאל של ליון לפסוק בערעור שהגישו חברות המסדר.

צה"ל מוכן לקלוט 500 מהמפוטרים של הלביא

מאת טלי זליגר, הסופרת הצבאית של „דבר"

צה"ל מוכן לקלוט כ־500 מהנדסים וטכנאים מנפלטי פרוייקט „לביא", ולגייסם לקבע או להעסיקם כאזרחים עובדי צה"ל.

בראשית החודש הבא תיפתח נציגות של אגף כוח אדם בצה"ל בתעשיה האווירית לשם כך.

במערכת הבטחון שבו והבהירו השבוע כי לא יועברו עוד תשלומים לסגירת פרוייקט ה„לביא" אחרי חודש מארס בשנה הבאה, וכי אלה מבין עובדי הפרוייקט שלא יזדרזו להיענות להצעות הפרישה מרצון עד מועד זה עלולים לסבול מהרעה בתנאי הפרישה מחוסר תקציבים.

מו"מ עם פורטו־ריקו ליצוא מטוסי „ערבה"

מאת דליה שרון, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – התעשיה האווירית נושאת ונותנת עם פורטו־ריקו על יצוא משותף של מטוסי „ערבה" – על כך מדווח „פלייט אינטרנשיונאל".

היוזמה באה בעקבות דו"ח של נציגי התעשיה האווירית בארה"ב הטוען כי עדיין קיים שוק פוטנציאלי למטוסים אלה באמריקה הדרומית.

המדובר בהקמת מפעל אשר מלבד הייצור יתן שרותי תחזוקה למטוסי „ערבה" באמריקה הדרומית. עד היום נמכרו 90 „ערבות", רובן לאמריקה הדרומית.

שחל תובע בממשלה דיון בחוק שעון קיץ

מאת יוסי מלמן, כותב המדיני של „דבר"

שר האנרגיה משה שחל תובע מראש הממשלה לקיים לאלתר דיון בחוק שעון הקיץ.

השר שחל הגיש לממשלה הצעה להנהיג בישראל שעון קיץ על־פי חוק במשך שבעה חודשים בשנה ממארס ועד אוקטובר, ובמשך חודשי הקיץ יולי ואוגוסט ולהרחיבו לשעתיים.

שחל מסר בסוף השבוע למשלחת של המועצה הציבורית למען שעון קיץ מטעם ההסתדרות והתעשיינים כי על־פי הנתונים תחסוך הנהגת שעון קיץ כמעט כ־10 מיליון דולאר למשק המדינה.

ירדן: אין כוונה לתת עוד שידורים בעברית

רבת־עמון (א.פ.). – פקידים בטלוויזיה הממלכתית של ירדן הכחישו ביום ו' ידיעה שהופיעה בישראל ושלפיה החליטה הנהלת הטלוויזיה הירדנית להכפיל את משך שידוריה בעברית נוכח התמשכות השביתה של הטלוויזיה הישראלית.

ביום ו' נכתב בעתון „הארץ", כי לכתב העתון בלונדון נודע דבר כוונת הירדנים מפי אדם שהזדהה בשם מחמיד חוסייף ושהציג עצמו כמנהל הטלוויזיה הירדנית. אתמול אמר עורך החדשות של הטלוויזיה הירדנית אברהים שוארה שהוא מעולם לא שמע על אדם בשם זה בתחנה וכי מנהלה נקרא נאסוח מאג'אלי.

מנהל המחלקה העברית של הטלוויזיה הירדנית הארון מחמיד אמר אף הוא, שלא ידוע לו דבר על כוונה להרחיב את מסגרת השידורים בעברית.

משלחות פרלמנטריות מגרמניה – לישראל

מאת סופר „דבר"

משלחת הבונדסטאג המערב־גרמני בראשות סגן הנשיאה שלו, אן־מארי רנגר, עומדת להגיע היום (יום א') לביקור בארץ. במשלחת נציגי ארבע המפלגות המיוצגות בפרלמנט: הדמו־נוצרים, הסוציאל־דמוקראטים, הליברלים וה„ירוקים". המשלחת עומדת להיוועד עם יו"ר הכנסת שלמה הלל, עם ראש הממשלה יצחק שמיר, עם ממלא־מקומו שר החוץ שמעון פרס, עם מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ועם אישים אחרים.

אן־מארי רנגר היא גם יו"ר האגודה הפרלמנטארית גרמניה־ישראל, והיא תיפגש כאן עם ח"כ דב בן מאיר, יו"ר האגודה בישראל.

מחר עומדת לבוא לארץ גם משלחת של הנהגת הסוציאליסטים הצעירים ממערב־גרמניה בראשות נשיאם מיכאל גוגומוס כאורחת המשמרת הצעירה של מפלגת העבודה והמשמרת הצעירה של מפ"ם.

המשלחת תיוועד עם שמעון פרס, עם מזכ"ל העבודה עוזי ברעם, עם ראש האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות חיים הברפלד ועם הח"כים נאוה ארד ואלעזר גרנות. כן תיוועד המשלחת עם עו"ד פאיז אבו־רחמה מעזה, אחד החברים המיועדים למשלחת הירדנית־פלשתינית לשיחות השלום.

שחמט

הפסד שני לקספרוב במשחק החמישי בקרב

מאת אהרן איסרס

אלוף העולם בשחמט גארי קספרוב נחל את הפסדו השני לטוען לכתר, אנאטולי קארפוב, בדו־קרב לאליפות העולם המתקיים בסביליה שבספרד. לאחר המשחק החמישי בדו־קרב, בן 24 המשחקים מוביל קארפוב ביתרון 2:3. השחקן שיגיע ראשון לשישה נצחונות, או יצבור 12.5 נקודות יזכה בתואר האלוף. תוצאת תיקו תספיק לאלוף העולם לשמור על תוארו.

קארפוב, שהתאושש מהפסדו במשחק הרביעי לאחר שנטל פסק זמן, הציג משחק נמרץ והתמיד ביצירת בעיות לירידבו. קספרוב בחר בהגנת גרינפלד, אך נראה כי הטוען לכתר התכונן כראוי לדו־קרב זה, והפתיע בחילופי כלים מהירים, דבר שגרם ליריבו קשיים מרובים, וכמו במשחק השני, נקלע האלוף לדוחק זמן חריף – נותרה לו פחות מדקה לשבעה מסעים, ובמסע ה־38 נאלץ להיכנע.

המומחים מציינים, כי משחק זה היה התקיף מבין המשחקים ששוחקו עד עתה. רב־האמן האמריקאי, מקסים דלוגי, ציין כי קספרוב הפסיד את המשחק מפני שהיה לו בסתון שהוא ינצח. המשחק השישי יתקיים מחר וקספרוב יפתח בכלים הלבנים.

להלן מסעי המשחק:

לבן: קארפוב; שחור: קספרוב

1. ר4 ע6 2. ג4 ב6 3. פג3 ר5 4. ג־ד5 פ־ד5 5. ה4 פ־ג6 6. ב:ג3 רז7 7. רג4 ב5 8. פה2 פג6 9. רה3 0־0 10. 0־0 רז4 11. 31 פא5 12. ה־ו7+ צא7 13. הז4 צ:ו11 14. מ:ו1 מהד6 (על מסע זה חשב השחור 64 (!) דקות) 15. ה5 מהד6 16. רד2 צז8 17. מז1 רח6 18. ח4 מהז7 19. רז3 הז3+ 20. מח2 מהג4 21. צבו ב6 22. צב2 מהד5 23. מהד3 פג4 24. צב1 ב5 25. מחה א6 26. פ11 ג־ד4 27. פג צד8 28. 4א ד:ג3 29. מהג3 מהה6 30. מח2 ב:א4 31. צב4 פר2 (תוכנית מוטעית של השחור) 32. צ:א4 פ11+ 33. מח צד1 34. מהב2 צג1 35. מהה2 חנ5 36. רה1 מה"ד7 37. מהא6 צא1 (בדוחק זמן חריף מנסה קספרוב להסמיך לידים מלכודת) 38. צא1?? מהז4 (×4) 38. מהז6+, והשחור נכנע.

هكذا من الأصل

مكنز من الاهل

קאסטרו הלם בשולחן וגידף את חרושצ'וב על שנכנע לארה"ב

וואשינגטון (א.פ.). – כשמנהיג ברה"מ ניקיטה חרושצ'וב הסכים לפנות את הטילים מאדמת קובה ב־1962, חבט פידל קאסטרו על השולחן וגידף את המנהיג הסובייטי, משום שחשב שהקרמלין בגד בו – כך בספר [illegible].

"הייתי עד", מספר גנראל רפאל דל פינו דיאז [illegible] את אירועי ה־28 באוקטובר 1962, אז הגיעה לקאסטרו, ששהה בבסיס הצבא בהאוונה, הידיעה על החלטתו של חרושצ'וב להוציא את הטילים [illegible] הנשיא האמריקאי ג'ון קנדי. [illegible] – כפי שהגדיר זאת דיאז. דיאז [illegible], כי חרושצ'וב לא התייעץ עם קאסטרו לפני ההחלטה.

דיאז, שערק לארה"ב בחודש מאי שעבר, סיפר כי הקצינים הסובייטים ששהו בקובה זעמו על החלטתו של חרושצ'וב לא לנכות [illegible] את הצי האמריקאי על קובה. הוא אמר, כי הקצינים הסובייטים הציעו להפיל [illegible] אמריקאי ללא הרשאה ממוסקווה, משום "שרצו לעורר עימות".

הוא סיפר, כי קאסטרו התרגז במיוחד על המסמכי של חרושצ'וב לאפשר לנציגי האו"ם להגיע לקובה ולבדוק את הוצאת הטילים. [illegible] "לבדוק את ביתו של חרושצ'וב". "אם היא תרשה [illegible]", שאל פידל.

ביצים סרוחות ואבנים הושלכו על המועמד לנשיאות קוריאה

פיאנג (רויטר). – המועמד מטעם המפלגה לנשיאות דרום קוריאה, רו טאה־וו, ביטל אתמול אסיפת בחירות בעיר [illegible], לאחר שמאות מפגינים [illegible] עם כוחות המשטרה [illegible] לבחירות של רו.

[illegible] רו גאו [illegible] המפגינים, שהשליכו אבנים וקראו קריאות [illegible] "לך הביתה" ו"אל תקשו אותו נשיא". [illegible] אמר המועמד לנשיאות [illegible] של רו הכליבו לו לבטל את האסיפה.

קודם לכן התעקד [illegible] על בניין "מפלגת הצדק הדמוקראטי", מפלגתו של רו, [illegible] לאחר פרוץ הפגנה סוערת נגד הנשיא [illegible].

קבלת הפנים [illegible] היתה קשה במיוחד בעיר קיאנג'ו, שם נהרגו יותר מ־190 בני אדם בהפגנות ב־1980, נגד ממשלתו של צ'ון. רו, [illegible] אף [illegible] גאו [illegible] את [illegible] "חזית הדמוקראטית הגדולה של התקוממות בקואנג'ו".

אלפי נשים מבנגלדש שהיגרו לחפש עבודה – יושבות במעצר

דאקה (ע"ד). – קרוב ל־10,000 נשים מבנגלדש, שיצאו להו"ל עם מסמכים מזוייפים כדי למצוא עבודה בארצות שונות, נתונות עתה במאסר – הודיעה הועדה לזכויות האדם כאן ביום אתמול.

סקר שערכה הועדה גילה, כי מחצית מן הנשים האלה מרצות תקופות מאסר במזרח התיכון והיתר בהודו, פאקיסטאן, בורמה ומערב־גרמניה.

מיצא הנשים האלה הוא ממשפחות כפריות עניות. הן הועברו לחו"ל על־ידי סוכנים בלתי־חוקיים, שהבטיחו להן משכורות גבוהות ועבודות בתנאים טובים. "הנשים האסורות הן קרבן של עוני ברוני ומחדלים במדיניות הרווחה בבנגלדש", אמרה הוועדה בהודעתה והיא קראה לממשלת בנגלדש לפעול להחזרתן של הנשים למולדתן.

הרכילות היא השמן המפעיל את גלגלי החברה – טוען פסיכולוג

לונדון (ע"ד). – לאחר מחקר של שש שנים לגבי כוחנו של אחד העיסוקים הפופולריים ביותר בעולם כולו, הגיע הפסיכולוג ד"ר ניקולאס הלמר באוניברסיטת דאנדי בסקוטלנד למסקנה, כי הרכילות טובה לבריאות. "זהו השמן המפעיל את גלגלי החברה", טען הלמר בדו"ח שפרסם בנושא הרכילות אתמול.

הלמר הופתע לגלות, כי אנשים עוסקים ברכילות במשך שבע שנים ביממה. הוא מבכיס לתוך הגדרת הרכילות שיחות חולין שוטפות, עם הוצאת דיבה או בלעדיה, וקבע, כי זהו דחף טבעי המסייע לבני אדם להבין את הטיפוסים ביחסי אנוש וללמוד על חולשותיהם ועוצמתם של אחרים.

"הרכילות היא תופעה מועילה מאוד. כל מה שאנו עושים בחיים תלוי בה. היא מהות החברה בתוכה אנו חיים", הוא אומר במסקנות מחקרו.

אזרחים טאמילים נמלטים מחוצי האי ג'אפנה, שם נמשכת הלחימה בין הצבא ההודי למורדים הטאמילים. אתמול נעשו נסיונות להשיג הפסקת אש בין הצדדים, אך אלה הסתיימו ללא כל תוצאות. (צילום: א.פ.)

הדינוזאור הגדול באסיה נתגלה בסין: צמחוני וטיפש כתרנגולת

פקין (ע"ד) – מדענים סינים [illegible] שלד של הדינוזאור הגדול ביותר, שנתגלה עד כה באסיה [illegible] – בסוף [illegible].

[illegible] הדינוזאור [illegible] באורך של 30 מטר בערך, במזונה היה צמחוני, וכנראה היתה טיפשה כמו התרנגולת המצויה.

הדינוזאור מסוג זה שנתגלה נדד על פני הג'ונגלים הביצות של צפון מערב סין, איזור שהוא עתה מדבר וצחיח, לפני 160 מיליון שנים – אמר דונג ז'יבינג, מן המכון הסיני לפלאונטולוגיה של בעלי החוליות.

הדינוזאור הזה, שכדים ניתן לו שם, הוא נמצא גדיר [illegible] ונתגלה בסיור משותף של חוקרים יפנים, בו השתתפו מדענים סינים וקנדים, שחקרו את ההקבלה בין שרידים מאובנים של דינוזאורים באסיה לבין אלה של צפון אמריקה, יבשות שהיו מחוברות לפני מיליוני שנים.

אנשי המשלחת מסרו, כי הם חשפו "אתר קבורה עשיר באורח יוצא מגדר הרגיל של דינוזאורים" בסביבה מדברית, שאחר כך סופר עליה, כי מהלכות בו רוחות רפאים. המשלחת גילתה חוליות מאובנות במצב כמעט מושלם של רגלי דינוזאור אחר, טורף, שזוהה לראשונה ב־1983.

קליפות ביצי דינוזאור, יער מאובן, עקבות עתיקים ביותר של רגלי דינוזאורים ותבנים נתגלו גם־כן באגן יונגאר במדבר גובי בסיור אחר של המשלחת כליבה של מונגוליה.

דונג אמר, כי המחקר של הדינוזאורים הוא עדיין בתחילתו בסין, אך ציין כי מדינה זו היא אחד המאגרים העשירים ביותר של שרידים מאובנים של חיה עתיקת־יומין זו.

המהגרים הרוסים שחזרו הביתה מבקשים להגר שנית לניו־יורק

מוסקווה (ע"צ). – כ־70 אחוז מהמהגרים הסובייטים, שכלי התקשורת דיווחו על שובם לברה"מ ושנרשמו רשמית אצל שלטונות ארה"ב, שבו מחדש לארה"ב – נודע במקור דיפלומטי אמריקאי במוסקווה.

מקור זה אמר, כי מבין 60 עד 70 מהגרים שחזרו לברה"מ ונרשמו על־ידי שלטונות ארה"ב, "כמעט 40" החליטו לבסוף לשוב לארה"ב, רובם לניו יורק. אותו מקור אמר, כי יתכן שלמעשה חזרו מהגרים נוספים, שכן אלה המחזיקים ברכוכן או בתעודות תושב של ארה"ב, "יכולים פשוט לעלות למטוס" בלי נוהלים נוספים.

סגן־הקונסול הסובייטי בוואשינטון, אלכסיי זואאחין, הודיע ביוני כי 146 סובייטים שהיגרו לארה"ב חזרו מאז נובמבר אשתקד לארצם. המקור הדיפלומטי האמריקאי הכחיש את הידיעות הסובייטיות, שלפיהן אלפי מהגרים נוספים מתכוננים לשוב לברה"מ, ואמר כי מן הסתם כללו השלטונות הסובייטים במספר זה את האנשים המבקשים פשוט לבקר אצל קרובי משפחותיהם שנשארו בברה"מ.

רוב המהגרים שחזרו לברה"מ והתקשרו אל הנציגות הדיפלומטית האמריקאית במוסקווה, הבהירו כי עזבו את ארה"ב משום שהתגעגעו למולדתם ובשל קשיים למצוא תעסוקה. אולם, בשובם לברה"מ נתקלו באותן הבעיות, ולכן החליטו לנסות פעם את מזלם בארה"ב.

אנו מרבים לריב – מספר הבעל אחרי 80 שנות נישואין

מאת שפירה הנין, סופרת "דבר" ביפאן

טוקיו (מיוחד ל"דבר"). – הירוקוצי וסאטה אונישי מקסקורה שביפן, שניהם בני 96 שנים, חגגו בחברת בני משפחתם 80 שנים של חיי נישואין. על פי המהדורה האחרונה של ספר השיאים "גינס", בני הזוג שוברים את השיא הקיים בחיי הנישואין הארוכים ביותר.

הירוקוצי נולד במהומה ב־2 בינו' 1889 וב־10 לחודש של אותה שנה נולדה סאטה באותו הכפר. שניהם הבית במסוקו ריקודים בכפר הזה התחתנו בגיל 18. בני הזוג מתגוררים בביתם, מכינים לעצמם את ארוחותיהם ואינם נזקקים לכל עזרה מבחוץ. שניהם שרויים בבריאות תקינה ומעולם לא סבלו ממחלה רצינית, זאת למרות טענת הבעל כי אשתו סובלת מליקוי שמיעה.

הירוקוצי הודה, כי הוא ואשתו נוהגים לריב לעיתים קרובות, זאת למרות הכחשתו של הבן בן ה־72 המנסה לטשטש להרמוניה בין הורים הישישים.

מחיר שיא ליהלום הלבן

ניו יורק (ע"ד) היהלום הלבן הראשון שנתגלה בדרום אפריקה, יהלום "פורטר רודס" של 54.99 קראט, נמכר במכירה פומבית ביום ג' במחיר שיא של 3.85 מיליון דולאר.

לורנס גראף, סוחר יהלומים מלונדון, רכש את האבן במכירה הפומבית של חברת "סותבי". לא נמסר מי מכר את היהלום.

בין הבעלים של היהלום בעבר – הדוכס מוסטמינסטר, המהראג'ה מאינדור וסוחר היהלומים הארי וינסטון.

עובדי מדינה בקניה יפוטרו אם יביאו לעולם ילדים רבים

ניירובי (רויטר־עתים) – נשיא קניה דניאל אראפ מוי הזהיר, כי הוא עשוי לפטר עובדי־מדינה בכירים שיש להם יותר מדי ילדים, משום שמשום על אלה להוות דוגמא לתכנון המשפחה.

"עובדי מדינה רבים ממשיכים להוליד שש, שבעה ואפילו שמונה ילדים. הם אינם מודעים לחומרת העניין. אני הוריתי על ביצוע חקירה במגמה לפטר אנשים כאלה", הוא אמר באסיפה שהמבית בניירובי השבוע.

מוי ביסס את כוונת הפיטורים שלו באומרו, כי פיטורי עובדי־מדינה בעלי משפחות גדולות, יתן להם טעם הסבל של אנשים בעלי משפחות קטנות יותר, שלהם אין אמצעים להאכיל את ילדיהם.

אוכלוסית קניה גדלה בשיעור של 3.8 עד 4 אחוז בשנה, אחד משיעורי גידול האוכלוסיה הגבוהים ביותר בעולם.

הנקודה הדרומית ביפאן עומדת לשקוע כליל בים

מאת שפירה הנין, סופרת "דבר" ביפאן

טוקיו (מיוחד ל"דבר"). – האי היפאני הזעיר אוקינוטורישימה, המציין את גבולה הדרומי של יפן, עומד להימחק מעל המפות היפניות. מחקרים גאולוגים שנערכו באי, המרוחק מטוקיו כ־18,000 ק"מ, העלו כי לא נותרו ממנו אלא שני סלעים בגובה של 70 ס"מ בלבד, וגם אותם לא ניתן לראות בזמן הגאות.

החוות שנערכו באי הוכיחו, כי האי כולו עומד לשקוע אל מתחת לפני המים ובכך תימחק כליל נקודת הציון הדרומית ביותר של קבוצת האיים האפנית.

במלאת שלושים לפטירתה של אחותי ודודתנו

דבורה סלמן ז"ל

נקיים אזכרה וגילוי מצבה ביום ב' ג' חשון תשמ"ח 26.10.87 בשעה 13.30 בהר המנוחות בגבעת שאול ירושלים.

המשפחה

ביום השלושים לפטירת בעלי אבינו וסבנו היקר

סיני שולדנפרי ז"ל

תתקיים אזכרה וגילוי מצבה ביום שלישי ד' בחשון תשמ"ח 27.10.87 בשעה 3.00 אחה"צ. בבית העלמין הישן חוף הכרמל, חיפה. התכנסות תצא בשעה 2.00 מבית המנוח רח' הנוטר 7 קריית חיים. (נפגשים בשעה 3.00 בבית העלמין הצבאי בחיפה).

המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של אשתי, אמי, אחותי וסבתנו היקרה

שושנה פיירשטיין

בת אפרים

הלוויה תתקיים ביום א' ב' חשון תשמ"ח 25.10.87 בשעה 2.00 אחה"צ בבית העלמין הדרום בגבול בתיים חולון. התכנסות תעבור לרחבת המלווים מבית המנוחה בשעה 1.00 אחה"צ ברח' יהושע בדנון 43 תל־אביב.

אבלים:

בעלה יעקב

בתה וחתנה: אורה ואהרון שוחרור

נכדיה: עדי והמיר

אחותה מולה ובייב

למשפחה ולקיבוץ מעין צבי

אתכם באבלכם במות

אשר מניב

ממעצבי הפעולה הציונית בבית ברל

ההנהלה וחבר העובדים בית ברל

במלאת שלושים לפטירתה של חברתנו

סוניה לינד (הבר) ז"ל

נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה ביום שני 26.10.87 בשעה 16:00 בבית הקברות של קבוץ גברעם.

בית גברעם

יקירנו

ישראל ברוק

איננו

הלוויה תצא היום יום ראשון ב' חשון תשמ"ח 25.10.87 בשעה 1.45 אחה"צ מבית המנוח ברח' הנשיא 2 חדרה לבית העלמין החדש בחדרה.

אשתו: פנינה

בנותיו ובנו: רינה, יעל ואלי ומשפחותיהם

אחיו: אהרי ומשפחתו

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו

יואל לינדנבוים

(מימלאי תנובה אקספורט)

הלוויה תתקיים היום יום ראשון ב' חשון תשמ"ח 25.10.87 בשעה 15.30 בבית העלמין בכפר־סבא. השבעה בבית אגמון, השקדים 36 א' טבעון.

המשפחה

לחברתנו רוזנברגר רבקה

אתך באבלך במות

אחותך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ

סניף מרכזי

ההנהלה והעובדים

לחברתנו גילה רוטשור

אתך באבלך במות

אמך ז"ל

בנק קונטיננטל בע"מ

ההנהלה והעובדים

בצער רב אנו מודיעים על פטירת

אשר תירוש

מותיקי כפר יחזקאל

הלויה תתקיים היום יום ראשון ב' חשון תשמ"ח 25.10.87 בשעה 15.00 בבית הקברות בכפר יחזקאל

המשפחה ובית כפר יחזקאל

קבלת מודעות 24 שעות ברחוב

מודעות משפחתיות דחופות וכל יתר סוגי המודעות ל:

הלוח הכללי

דבר

מתקבלות 24 שעות ביממה

ב' רחוב דיזנגוף

רח' דיזנגוף 118 (מול כסית)

טל. 246363 239952

יקירנו

יעקב לוריא

איננו

הלויה תתקיים היום יום ראשון ב' חשון תשמ"ח 25.10.87 בשעה 2 אחה"צ בבית העלמין בקרית שאול נפגשים ליד השער

אבלים: אשתו: צביה

בנו וכלתו: רפי ודניאלה

בתו וחתנה: רחל ועמירם גולן

אחיו וגיסתו: שלום ומינה לוריא וב"ב

נכדיו וכל בני המשפחה

השבעה בבית המנוח שד' מוצקין 25, תל־אביב

הלוח הכללי

דירות למכירה

[illegible]

הצעות עבודה

[illegible]

מכוניות

[illegible]

השכרת רכב

[illegible]

רהיטים

[illegible]

הלוואות

[illegible]

ריפוי והרזיה

[illegible]

שונות

[illegible]

פוליש ונקיון

[illegible]

הכרויות

[illegible]

אסטרולוגיה

[illegible]

נרשמו לרשואין

[illegible]

ריפוי והרזיה

[illegible]

■ ג'יבוטי

עסקים מצויינים ממלחמת המפרץ

מי יוצא נשכר ממלחמת עיראק־איראן? פרט לסוחרי הנשק, רק יחידים. אחת מהם – ג'יבוטי. המדינה הזו – לשעבר מושבה צרפתית זעירה – שוכנת במוצאו הדרומי של ים־סוף. נושאת המטוסים הצרפתית הענקית „קלמאנסו" הגיעה לנמל שלה, בעל המיקום המעולה, בליווי צי של ספינות־מלחמה (צרפתיות, בריטיות, הולנדיות ובלגיות) – ואז התרחש שם נס קטן.

כשהצביעו תושבי הארץ – לשעבר בסומאליה – בעד העצמאות, היו להם רק סיכויים קלושים לחיות חיים שלווים. 250,000 התושבים (כיום 420,000) מחולקים בין שתי קבוצות: ברוב הם בני איסא, ומולדתם משתרעת משני עברי הגבול, בין סומאליה ואתיופיה; המיעוט משתייך לעם האפארים, שרובו חי באתיופיה. השנים תיעבו זה את זה מאז ומעולם, והיום הם כלולים בממשלה חד מפלגתית, שתחושת הבטחון־העצמי שלה חזקה דיה לאפשר למנהיגיה לדבר בכל העולה על רוחם.

בשנה הראשונה לעצמאותה של ג'יבוטי פרצה מלחמה במדבר אוגאדן – בין אתיופיה וסומאליה. כך הוסחה דעתם של הסומאלים מטענתם רבת השנים לזכות על איחוד ג'יבוטי הקטנה. אבל צרו השני של המטבע של הארץ הועידה למוות: מסילת־הברזל הפונה במעלה אתיופיה – עורק החיים, מבחינת הכנסות ותעסוקה, של מדינת־הנמל – נחסמה. בעיתות שלום, נושאים פסי הברזל הללו 56 אחוז מן היבוא האתיופי וכמעט את כל האספקה הסוחרית של ג'יבוטי. במקום תנועה דרסטית זו נהפכה הדרך לנתיב חד־כיווני של המוני פליטים.

עד לחידוש הפעלתה של מסילת הברזל הוסב מותם של בני ג'יבוטי מן העיר פאריס. בג'יבוטי חיים כשניים־עשר אלף צרפתים, אזרחים וחיילים, ובגלל הנוכחות הימית במפרץ הפרסי ובמזרח־התיכון גדל מספרם: על „קלמאנסו" לבדה הגיעו אלפיים איש. אנשי הסיוע־האזרחי הצרפתי – בכלל לא בלתי־נראים – מתקבלים בג'יבוטי בעין יפה, ומביאים עמם מעט תחושת שגשוג: התל"ג של ג'יבוטי הוא אמנם רק 600 דולר לנפש, אבל זה כפליים מן התל"ג־לנפש של סומאליה, ופי שלושה מזה של אתיופיה.

הקשר הצרפתי חיוני לג'יבוטי. הסדר העצמאות מתיר לצרפת, בעצם מחייב אותה, להציב במקום 3,000 עד 4,000 חייל, כדי להגן על המדינה הצעירה (נוסרה ב־1977) ולאמן את צבאה. התושבים הם מוסלמים, אך אין זה מפריע למכירתם של יינות צרפתיים, כשם שאין זה מפריע למכירתו החופשית של ה„קאט", הסם הקל הנוסף שלווה על הגברים; הנשים (הנהנות משוויון מלא, תחת מערכת חוקית כמעט־מערבית) מפעילות את כל הכלכלה המקומית.

בין הקשתות – הלקן שעריהם של פונדקים ומסבאות, חלקן פתחיהם של בנקים – הדומות לסאונה־באוויר־הצח, אין כל תחושה של רחיפות ובהילות ואין כל תחושה של איום. אפילו לא בזכרון הסדי של ההתפרצות הטרוריסטית היחידה, שאירעה בתחילת האביב. בחודש מארס ישבו אנשי לגיון־הזרים הצרפתי על מרפסת בית־קפה וסעדו את ליבם, ולפתע התפוצץ התיק השחור שהיה מונח בקרבתם. שני מלחים ונערת ליווי צעירה נהרגו. שני נהגי־מוניות התנערו מהשפעת ה„קאט" למשך פרק־זמן שהספיק לדישום תווי פניו של אדון אחד, שעזב את מלונו כשהוא נושא תיק, וחזר בידיים ריקות. החשוד הציג דרכון טוניסאי, אך כנראה עבר בשירות האיראנים. הוא עדיין ממתין למשפטו. זרים לא־צרפתים משאירים רושם בל־יימחה בזכרונם של הנהגים המקומיים.

השלווה המאפיינת את הארץ מחזקת את טענת האזרחים, כי נשיאם, חסאן גולאד אפטידון, שונה מכל המנהיגים האפריקאים האחרים: הוא יכול ליטול חופשה בת שלושה חודשים בחו"ל ולחזור ולמצוא את כסאו מצפה לו. הישגו האחרון של הנשיא הוא קביעת בירתו כמקום מושבו של מכה אירגון הבצורות והפיתוח הבין־לאומי – חברות בו גם אתיופיה, קניה, סומליה, סודאן ואוגנדה – ששם לא למטרה לפתח את אגני הנהרות של החלק המזרחי של היבשת השחורה.

השנה הוכה האיזור בשנת בצורת נוספת. אגני הנהרות מצומתים מיובש. המשימה הראשונה של חברות האירגון היא ללמוד לדבר זו עם זו. כדי לשמח את המארחים – המייצגים 0.4 אחוזים ממאה־מיליון תושביהן של שש המדינות החברות באירגון הבצורות – נקבע כי הצרפתית תהיה השפה הרשמית של האירגון, בצד האנגלית. מיד ביקשה סודאן להעניק לערבית מעמד דומה. אם תתקבל הבקשה, תבקש קניה יחס דומה לשפת סוואהילי, סומאליה – לסומאלית, ואתיופיה – לאמהארית. רוב המשאבים המצומצמים של האירגון – מתנת ממשלת איטליה – יבוזבזו על שכר־מתרגמים.

במפתיע, יש דברים הראויים לתרגום. בפגישת מייסדי האירגון, שהתקיימה באחרונה, שכנע הנשיא גולאד את שכניו למודי החרב – קולונל מנגיסטו היילה מאריאם מאתיופיה וגנראל סייאד באר מסומאליה – לעשות מה שלא עשו זה עשר שנים: לשבת לשולחן הדיונים ולדבר.

רוקדים אינדונזיים בג'קארטה הצליחו בסוף השבוע להפריד תאומות סיאמיות מחוברות בראשיהן, ילידות יולי השנה.

■ ארה"ב

כאן שונים החוקים

כשפלורידה חיפשה השנה סיסמה למשיכת תיירים, נמצאה לה זו: „פלורידה: כאן החוקים שונים". הם אכן שונים. החל ב־1 באוקטובר, בעקבות חוק חדש, קל יותר בפלורידה מאשר בכל מדינה גדולה אחרת בארה"ב לרכוש אקדח.

לפי החוק יכול עכשיו כל אדם, חוץ מפושעים שחויבו בדין, פסיכוטים מאושרים ושיכורים שהורשעו פעמיים, לשאת אקדח. השינוי בחוק נועד להקל על אנשים לשאת נשק מוסתר, אבל בגלל פירצה שבשגגה הותר לשאת נשק גם בגלוי. מוטב, כך סבורים רבים, לדעת שהאדם הבא לקראתך הוא חמוש מאשר להיווכח בזה באיחור. לא כן מחוקקיה של פלורידה. הם מיהרו להתכנס למושב חירום השבוע כדי להבטיח שהנשק יישאר בלתי נראה.

בכל מחוזות דרום־מזרח פלורידה, פרט לשלושה, אפשר לקנות רובה במקום, ללא תקופת צינון שכוונתה למנוע אדם מקניה ושימוש ברובה ברגעי זעם. בעד 125 דולר, ולאחר מספר שעות של אימון בנשק חם, יכול קונה להשיג רשיון לנשיאת נשק מוסתר על גופו. בעבר ניתנו רשיונות רק לאנשים שיכלו להוכיח לשלטונות כי יש להם סיבה טובה להיות חמושים בפומבי. עכשיו כל מי שרוצה לשאת אקדח רשאי לעשות זאת.

תומכי החוק אומרים שפושעים יחשבו פעמיים לפני שיתקפו מישהו. אוכלוסיה חמושה היטב, טוענים הם, עשויה לשים קץ למעשי טבח בידי נושאי נשק משוגעים. „בימים הטובים ההם", אומר מנהל חנות הרובים סאמיאמי, ליד מיאמי, „לא שמעת מעולם על מקרי הרג המוני, מפני שכולם היו חמושים". עסקיה של חנות זו, כמו של חנויות נשק אחרות, ממש פורחים עכשיו. עד 1 באוקטובר פנו כ־20,000 איש מסביבות מיאמי ופורט לאודרדייל לקבלת רשיונות לנשיאת כלי־נשק מוסתרים, וכמספר הזה פנו מאז ועד היום.

האלימות בפלורידה רבה. בשנה שעברה מתו 532 איש מפציעות רובה. במיאמי רבתי בלבד, בעלת חוק הנשק הקשוח ביותר, עד חוק המדינה החדש שבא במקומו, נהרגו ב־1986 מיריות אקדח 169 אנשים, יותר משנהרגו בדרך זו, באותה תקופה, בכל מערב אירופה. אבל תומכי החוק מצטטים נתונים המראים, כי שיעור הפשע האלים במדינות שבהן כלי־הנשק המוסתרים הם בלתי־חוקיים גדול הרבה יותר מאשר במדינות שבהן הם חוקיים.

בשביל אגודת הרובה הארצית, החוק החדש הוא גמר מזהיר למערכה בת שלוש שנים נגד אותן ממשלות מקומיות, המטילות הגבלות על אקדחים. במקום לנסות ולבטל חוקים כאלה בכל עיר לחוד, העלתה האגודה את הנושא לדיון לפני סמכות גבוהה יותר, בית־המחוקקים של המדינה. כאן שולטים מזמן השמרנים הכפריים, והצטרפו אליהם בשאלת הנשק חברי הבית הקובאניים ממיאמי; רבים מן הגולים הקובאניים רואים בבעלות פרטית על רובים אמצעי מרתיע מפני הפיכות קומוניסטיות. החוק עבר את שני בתי בית־המחוקקים ברוב של יותר משני־שלישים.

■ אירלנד

פעם זה היה הרעב; היום המסים

לאחר עשר שנים של ניהול כלכלי לקוי, נהפכה אירלנד למקום עצוב. אחד מהמדדים לקביעת דרגת העצב הוא מספר האנשים העוזבים את המדינה. בתחילת העשור עזבו את אירלנד 1,000 אנשים בשנה. עד סוף 1987 יעזבו אותה 30,000, אף שהיא מצויה בשיעור הילודה הגבוה ביותר באירופה, מתחילה עקומת מספר התושבים ליפול מטה.

היסטוריית ההגירה האירית ידועה: בין השנים 1801 ו־1921 עזבו כשמונה מיליון אירים את האי הנתון לשלטון בריטי. רובם פנו לעבר צפון אמריקה. הסיבות העיקריות ליציאה היו אז הדיכוי והרעב. היום סיבותיה של נדידת התושבים הן ריבוי מיסים ומיעוט משרות. בחמש השנים האחרונות גדלה האבטלה לכרבע־מיליון איש (20 אחוז מן האוכלוסיה) וכל שנה מאבדים עוד 16,000 איש את עבודתם. המיסים גבוהים מאוד – כדי לממן את אחד השיאים העולמיים של חוב חיצוני לגולגולת –, והמשכורות נמוכות.

דייבי־קלור־מקקארתי, יועצים כלכליים, חישבו ומצאו, כי גל ההגירה הנוכחי יימשך עד 1991 ואז ירד ל־22,500 בשנת 1996, ול־18,000 בשנה שאחרי־כן. בעשרים־וחמש השנים הבאות יעזבו את הארץ חצי מיליון מתושביה, רובם בעשור השלישי לחייהם.

רבים מהעוזבים הם משכילים, שהיו מסוגלים לשאת על כתפיהם כל תהליך הבראה שאמורה לעבור מדינת האי הקטנה. שישה־עשר אחוז מבוגרי 1985 כבר עזבו את הארץ, כמותם כ־27 אחוזים מבעלי התארים הגבוהים יותר. בין בעלי תואר ראשון בארכיטקטורה עזבו את אירלנד 70 אחוז ובין בוגרי הנדסה – 38 אחוז.

מה על צ'ארלס האוגי, ראש ממשלת אירלנד, לעשות בנדון? כל הפוליטיקאים האירים מתנגדים להגירה – ממש כשם שכל ההגמונים האירים מתנגדים לחיי חטא. האוגי אומר שאין היא לרוחו ושהוא מקווה כי תיפסק. מוטב שיקווה כי לא תיפסק בדיוק כעת – להגירה, כמו לחטא, יש גם היבטים חיוביים: היא משמשת שסתום המסיר את הלחץ המסתמן בסטאטיסטיקות האבטלה.

כל שנה נכנסים לגיל העבודה צעירים רבים. רבים עד כדי כך, שיהיה על שוק העבודה ליצור 76,000 מקומות עבודה – במשך עשר שנים – רק כדי שהאבטלה לא תתפשט עוד יותר ולא תפרוץ את השיא הכאוב הנוכחי: עשרים אחוזים.

אם לשפוט לפי הישגי השנים האחרונות, אין סיכויים רבים שהדבר אכן יתרחש. מאז 1980 הצטמצם מדד התעסוקה התעשייתית ב־20 אחוז, ושיעור המקבילה החקלאית – ב־23 אחוז. התוצאה: על האירים הצעירים לבחור בחירה כאובה, בין חיי מובטל לחיי מהגר. הם פונים לעבר בריטניה, ארה"ב, אוסטרליה וקנדה. גם מספר המהגרים לארצות אירופה גדל בלי־הרף. בעתיד ישובו למולדתם רק מעטים.

בעתיד יצטרו באירלנד ממילא בעיות חדשות. כיום יש בה עודף של צעירים; בעוד זמן קצר היא תיאלץ לטפל בבעיית הזדקנות האוכלוסיה. שיעור הפוריות הממוצעת – כיום, 2.4 לידות לאשה – יורד. מעריכים כי בתוך 15 שנה הוא יגיע ל־1.9 לאשה, משום שהשנתונים הפוריים ביותר מהגרים ומשום שהנשים משתמשות ביותר אמצעי־מניעה. היום גילו של האירי הממוצע הוא 28. בעוד עשרים־וחמש שנים יהיה הגיל הממוצע 37.

סיכום התהליך – האוכלוסיה תתמעט לכ־3.3 מיליון, והשוק המקומי יצטמצם עד מאוד. בקיצור, אומרים הפסימיסטים, כשיפנו האירים להגר מארצם לא יחסרו להם סיבות.

■ דרום תימן

מלחמה שבטית במפלגה

שנתיים כמעט לאחר מלחמה קשוחה שהתחוללה בקרב מפלגתה הקומוניסטית, עדיין מתאמצת ממשלת דרום תימן לאחות את הקרעים בתוכה. זה עשוי להימשך זמן רב. לפי ההערכה, כ־10,000 איש נהרגו בקרבות וכ־70,000, לרבות אנשי מקצוע רבים, ברחו לחוץ לארץ. הנשיא המודח עלי נאצר מוחמד וחסם את נקמתו מבסיס שמעבר לגבול בצפון תימן. אבל החלשה לא הביאה להתקרבות בין השליטים החדשים. זה עתה אישר הפרלמנט המחודש תכסיס להוצאתו של שר החוץ המנוסה, עבדול עזיז אל־דאלי, מן הפוליטביורו.

לא קשה להבחין בהבדל שבין הממשלה הישנה לחדשה. היריבויות מקורן, כנראה, בהבדלים אתניים. הנשיא החדש חיידר אל־אטאס, והמזכיר הכללי של המפלגה עלי אל־ביד, מוצאם מחצרמות, עמק ירוק 450 מיליך מזרחית מעדן, מלא בתים נאים; מוחמד (הנשיא המודח) הוא מאביאן, בצפון העני יותר. הלשון האידיאולוגית השגורה בפי פקידי הממשל נשמעת כאילו שינו אותה על פה.

לממשלת אין כל תוכנית להתפייס עם הנשיא המודח ואנשיו. היא מעמידה את מוחמד למשפט על בגידה שלא בפניו. בכל מקום נראות כרזות המראות את ארבעת ה„קדושים" הראשיים מן הקרבות של 1986. אלה הם עבדול פתאח איסמעיל, תיאורטיקן מפלגתי מן הקו הנוקשה, אשר שבו ממוסקווה עורר את המהומות ב־1986; סגן־הנשיא הקודם עלי ענתאר; באלה מוסלה קאסם; ועלי שאייה. בתיהם של פתאח איסמעיל ועלי ענתאר הפכו למקומות קדושים. וכן גם בניין הפוליטביורו, שבו החלו הקרבות. כל כתם דם וכל כיסא הפוך נשמרים ביראת כבוד.

דרום תימן נטועה היטב במחנה הסובייטי. אף־על־פי־כן, הרוסים – אשר שגרירותם היתה בשטח האש בזמן הלחימה – צימצמו מאז את מספר היועצים הצבאיים שלהם, ומספרם נאמד עתה בין 1,500 ל־5,000 איש.

יכולתה של רוסיה להפיק תועלת מן הנמל הגדול בעדן מוגבלת. שתי הממשלות הסכימו ב־1979 כי ספינות מלחמה סובייטיות תוכלנה להצטייד באספקה בנמל. מלחים סובייטים משוטטים להם בשטח ספינות הקיטור במשך היום, אבל עליהם לחזור לספינותם עם שקיעת החמה. ההסכם מתיר ל־12 ספינות מלחמה סובייטיות להיות במימי דרום תימן בפעם אחת. התימנים מתונים: לפני שנתיים סירבו לתת לשייטת בת תריסר ספינות מלחמה, ספינת בית־חולים וכמה ספינות אספקה לשהות במימיהם.

הברית הישנה של דרום תימן עם אתיופיה ולוב שבקה חיים. התימנים לא התלהבו מן התערבות הקשה לעיכול של מועמר קאדאפי המכילה אסלאם, סוציאליזם והספר הירוק שלה; והוא לא שלח להם את הכסף שהבטיח. הם אינם מרוצים מן הידידות הנמשכת בין השליט המארקסיסטי של אתיופיה קולונל מנגיסטו לבין מוחמד. אל סוריה הם מתייחסים בכבוד. בתמורה, המלון הגדול ביותר בעדן, שנהרס בזמן הלחימה ב־1986 נבנה והולך מחדש על־ידי הצבא הסורי.

■ תאילנד

זה לא בשביל ראמבו

אוליבר נורת' אולי היה ממציא תוכנית יותר טובה. אולם, הוא בוודאי היה מסכים לעניין עצמו. שבעה אמריקאים בתאילנד רצו לשלח 2,500 בלונים לתוך הודו־סין ב־17 בספטמבר, כדי לעזור בשחרור אמריקאים המוחזקים שם, על־פי ההשערה, מאז מלחמת וייטנאם. התאילנדים התנגדו והאמריקאים, במקום זאת, השיטו את הודעותיהם בתוך שקיות פלאסטיק על נהר מקונג אל תוך לאוס. הם הציעו פרס בסך 2.4 מיליון דולר לכל מי שיעזור לאמריקאים לברוח.

יותר מ־2,000 אמריקאים רשומים עדיין כנעדרים ממלחמת וייטנאם, כרבע מהם בלאוס. החשד כי הממשלות הקומוניסטיות של הודו־סין עדיין מחזיקות בכמה מהם, מתוך נקמנות, נתן השראה לכמה נסיונות הצלה בלתי־חוקיים מתוך צפון־מזרח תאילנד. ב־1982 חצו קצין אמריקאי (מיל.) ושלושה מחבריו את נהר מקונג, עם אנשים מתנועת המרי של לאוס. הם נתקלו בצבא לאוס ונסוגו לתאילנד, עם נבלאו לזמן קצר על חציית הגבול. פקידי ממשל אמריקאים, הסבורים כי מעשי גבורה מעין אלה מכשילים את מאמציהם, מכנים את האיזור „ארץ רמבו", על־פי הסרט.

עד כה לא הצליחו מקבילי החיים של רמבו לשחרר אפילו שבוי אמריקאי אחד. הם גם לא הצליחו להוכיח שיש כזה. נסיונות רשמיים „להסביר" את היעדרם של האנשים העלו רק עצמות ישנות, וגם אלה לא רבות. וייטנאם החזירה את שרידיהם של 162 אמריקאים בלבד. קרובי משפחה ותיקי מלחמה, המצטטים מאות עדויות מפי פליטים מהודו־סין על אמריקאים ש„נראו", מאשימים את ממשלתם כי איננה מקדישה די מאמצים לעניין; שניים מאנשי ה„כומתות הירוקות" לשעבר ניסו לתבוע את הממשלה למשפט ב־1985, באשמת העלמת האמת. פקידים אמריקאים בבנגקוק אומרים, כי אין עדות לכך שאמריקאים מוחזקים בהודו־סין בניגוד לרצונם, אבל הם גם אינם אומרים במפורש שאין שום מקרה כזה.

ממשלת וייטנאם, בהצביעה על כך שווייטנאמים רבים נעדרים מאז המלחמה, טוענת כי ארה"ב משתמשת בחיילים הנעדרים כבתירוץ לסירובה לקיים יחסים דיפלומאטיים ולהעניק את הסיוע וקשרי המסחר המלווים יחסים אלה, לדעת וייטנאם. ממשלת ארה"ב אומרת, שהיא רוצה תחילה יותר „שיתוף פעולה" בחיפושיה אחר החיילים ומכל מקום, על וייטנאם להוציא את 140,000 חייליה מקמבודיה. עם זאת, החודש היא העניקה לווייטנאם קצת „סיוע הומאניטרי", בעיקר ציוד רפואי, בתמורה על עזרתה בחיפוש החיילים.

כ־8,000 אמריקאים עדיין נעדרים ממלחמת קוריאה, ו־78,000 ממלחמת־העולם השניה. האין ארה"ב יכולה לסגור את החשבון לגבי מלחמת וייטנאם? עדיין לא, כנראה. תריסר שנים לאחר סיום המלחמה שארה"ב הפסידה בה, הפצע עדיין רגיש מדי ואמריקאים רבים עדיין מאמינים כי רמבו אולי צדק בעניין אותם שבויים.

■ קולומביה

מול קבוצות גרילה וסוחרי סמים

קבוצות הגרילה בקולומביה היו רגילות ליישב מחלוקות ביניהן בנשק ולא בדרכי שלום. עכשיו, הם אומרים, משתנים הדברים. ב־2 באוקטובר הכריזו חמש הקבוצות הגדולות ביותר על תכנית להקמת חזית משותפת וצבא אחד והודיעו כי יחתרו לדו־שיח עם הממשלה שיהיה מבוסס על כיבוד הדדי של זכויות האדם. הכנסיה הקתולית הציעה לתווך בין הצדדים וכינסה אסיפה, לראשונה מזה 50 שנה, עם מנהיגים קומוניסטים כדי לדון בכך. הממשלה לא הודיעה להגיב.

יומתם של לוחמי הגרילה, שרווח עליה בסלוודור, עוררה אופטימיות בואשת בקרב האנשים, אשר קצה נפשם באלימות. יותר מ־1,000 איש ניספו בקולומביה באלימות פוליטית במחצית הראשונה של 1987. רבים סבורים כי גם אם לא תושג שביתת־נשק בין קבוצות הגרילה והממשלה, די בכך שסיעות הגרילה היריבות יחדלו לידות זו בזו ובכל מי שנכנס ביניהן, אבל הרוב ספקנים. יוזמות קודמות, אם הביאו לשינוי כלשהו, היה זה שינוי לרעה.

נשיאה הקודם של קולומביה, בליסאריו בטאנקור, חתם ב־1984 על שביתת־נשק עם שתי קבוצות גרילה מן המפורסמות ביותר. קבוצת תומכי קאסטרו, „אמ־19", הפסיקה את שביתת הנשק בתוך שנה וגלשה לתקרית הטרוריסטית התמוהה ביותר בהיסטוריה החדשה של קולומביה – התקפה על היכל המשפט בבוגוטה. „צבא השחרור הלאומי" בילה את רוב שנת 1986 בפיצוץ צינורות נפט. „צבא השחרור העממי" חשוד ברצח של כ־400 חברי „האיגוד הפאטריוטי", שנהרגו בשנתיים האחרונות. ה„איגוד הפאטריוטי" הוא שמאלני אבל ליגאלי: הוא משמש גם כאגף הפוליטי של „הצבא המהפכני של קולומביה" (פאר"ק), הנוטים למוסקווה; אלה הותקפו על־ידי חוליות־רצח ימניות.

פאר"ק, קבוצת הגרילה הוותיקה הגדולה ביותר, היתה השניה שחתמה על שביתת הנשק עם הנשיא בטאנקור. אף־על־פי־כן התנגשה השנה לא פעם עם הצבא הרשמי של קולומביה; ביוני השנה, בפשיטה מן המארב ליד קאקטה בדרום, הרג פאר"ק 27 חיילים ופצע 42. הממשלה השעתה את שביתת הנשק עם שלוש מתוך 38 ה„חזיתות" של פאר"ק ושילחה בהן את חייליה. לא ברור אם הקבוצות השמאליות באמת רוצות פיוס ביניהן. דומה שחבריהן מתכוונים להיאחז באידיאולוגיות ובטריטוריות המיוחדות לכל אחת. הנשיא וירג'יליו בארקו הבהיר לפני כמה חודשים כי קבוצת הגרילה חייבות להתפרק מנשקן ולשחרר את חבריהן כדי שתהליך השלום יתקדם. הן סירבו.

המבחן יהיה במארס 1988, בבחירות הישירות הראשונות לראשי ערים בקולומביה. הקבוצות השמאליות, או נציגים שלהן, עשויות לעמוד לבחירות. עד כה היה ההישג הגדול ביותר של ה„איגוד הפאטריוטי" בבחירות הכלליות – חמישה אחוזים. יש החושבים כי ברמה המקומית עשויים מועמדים נתמכי קבוצות הגרילה לזכות בכ־15%. זה נראה בלתי סביר: דפוסי ההצבעה בקולומביה לא נשתנו במשך 50 שנה. אבל המדינה נמצאת בעיצומו של שינוי פוליטי מעמיק.

חלוקת הכוח השגרתית בין השמרנים והליבראלים, המתקיימת בשוויון נפש בבחירות הדמוקראטיות, נסוגה בהדרגה מפני פוליטיקה מפלגתית רגילה. קולומביה היא ארץ בעלת חלוקה אזורית חדה: השלטון הפוליטי והכספי מתרחק והולך מן המרכז; עתה מוצ'אים סכומים גדולים יותר על שירותים סוציאליים באזורים מרוחקים. זהו נשקה הטוב ביותר של הממשלה נגד קבוצות הגרילה. הפסד בבחירות לראשי ערים יערער את טענתם של נושאי הנשק כי הם המייצגים את העם. נצחון יעודד אותם אולי לשקול להניח את נשקם.

קולומביה חיה עם קבוצות הגרילה שלה יותר מ־30 שנה. באחרונה, לאחר פעולות ברוטאליות שלהן, פחת כבודן והצטמצם מספרן. פחות ופחות מן המתגייסים לשורותיהן הם סטודנטים רדיקליים הלוחמים למען אמונתם; רבים יותר הם שכירים דלים, אשר גם צמיחה כלכלית של חמישה אחוזים לא סיפקה להם עבודה. לפי הערכה נדיבה ביותר יש להם כ־12,000 מגוייסים, רובם במסגרת פאר"ק. בכוחות עצמם אין קבוצות הגרילה יכולות לשלוט באזורי הכפר: הן יכולות רק למנוע את השליטה מצבא קולומביה מוגדל הנשק, בן 65,000 החיילים.

מעתה אין נותנים עוד לקבוצות הגרילה לעשות ככל העולה על רוחן. הדעה הרווחת היא (אף־כי איש אינו יכול להוכיח זאת) שסוחרי הסמים הבין־לאומיים, שקולומביה משמשת להם צומת דרכים, משלמים לקבוצות הגרילה לפתות תמורת הגנה חמושה על מעבדות הקוקאין ועל ההובלות שלהם. איש אינו מפקפק ביכולתם של אנשי מאפיית הסמים לקבוע במי יפגעו הכדורים. שמונה מעשי רצח ביום במדלין, שהיתה בעבר ה„לידס" של קולומביה והיא עכשיו ה„מיאמי" שלה, הם הוכחה מספקת לכך.

פצע קשה איש סוכנות נסיעות ונורה למוות בידי המשטרה

לואי לי בן 55 בא ל„טיולי הגליל" ברחוב הירקון כדי לדבר על ליבה של צעירה שניתקה היחסים עימו

אבי מדמוני מובל, פצוע קשה, אל האמבולנס. (צילום: ישראל סמיונסקי)

מאת [illegible], סופר „דבר" לענייני משטרה

לואי לי (55), שהתגורר עד לאחרונה במלון „פלורידה" בתל־אביב [illegible] אברהם [illegible] (50) [illegible] „טיולי הגליל" ברחוב הירקון בתל־אביב.

ביום שישי בשעה 5:45 [illegible]

[illegible]

בעייתכם תיפתר תוך חודש – הבטיח צור לאתיופים המתגוררים בקרוואנים

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

הסוכנות היהודית וממשלת ישראל ישקיעו במשותף בשנה הקרובה 40 מיליון דולר למימון רכישתם של 1000 דירות עבור עולי אתיופיה המתגוררים עדיין במרכזי קליטה. כך סוכם בפגישה שהתקיימה בסוף השבוע בין שר האוצר, משה נסים, שר הקליטה, יעקב צור וגזבר הסוכנות היהודית, עקיבא לווינסקי.

תהליך הרכישה ומעבר המשפחות למגורי הקבע יחול כבר בשבועות הקרובים.

בחודשים האחרונים הופסק כמעט לחלוטין, מחוסר תקציב, תהליך יציאתם של עולי אתיופיה ממרכזי הקליטה לדיור קבע. כ־1000 משפחות נותרו עדיין במספר מרכזי הקליטה בתנאי מגורים מחפירים. במשרד הקליטה מקווים שעתה, עם השגת התקציב לרכישת הדירות, נסללה הדרך להשלמת הטיפול בעולים להעברתם לדיור קבע. במשרד הוחלט על הקמת צוות מיוחד שיקבע לוח זמנים מדוייק לפינוי מרכזי הקליטה הנותרים, תוך מתן עדיפות לפינוי אלו שבהם שוררים תנאי מגורים רעועים כמו אופקים, פרדס חנה ואשקלון. עם רכישת 1000 הדירות ואיכלוסן יתגורר כל משפחות העולים מאתיופיה בדיור קבע.

(ע.) – שר הקליטה יעקב צור הבטיח לנציגי 50 משפחות מעולי אתיופיה שנפגש עמם בסוף השבוע לפתור את בעיית מגוריהם באשקלון תוך חודש ימים.

אנשי המשלחת באו לפגוש את השר עקב הופעתו בסניף מפלגת העבודה באשקלון, ושטחו לפניו את הבעיות של דיירי הקרוואנים בדרומה של העיר, שם שוכנו לפני כשנה וחצי. המשלחת קבלה על תנאי המגורים הגרועים, על חוסר שירותים ועל המצב הסניטארי הירוד במחנה הקרוואנים, עד כדי סכנה לבריאות הילדים.

מחנה הקרוואנים נמצא מחוץ לשכונות העיר, ועל הדיירים לכתת רגליהם לשכונת שמעון הסמוכה או למרכז העיר. כן טענו, שהקרוואנים דולפים בימי הגשם, לא כמופלים ושורצים חרקים ועכברים.

בפגישה שקיים בשעות הערב עם פעילי מפלגה ועולים חדשים מסר שר הקליטה, בין היתר, כי משרדו הצליח לרכוש עד עתה כ־2500 יחידות־דיור למשפחות עולי אתיופיה, והסרות עדיין כ־1,000 יחידות. בימים אלה מצפים לקבלת תקציב מהאוצר שיפתור את בעיית הדיור לעוד כ־1000 משפחות, כולל אנשי הקרוואנים באשקלון.

צור מסר עוד, שהשנה צפויה עליה של כ־1000 יהודים מדרום־אפריקה לעומת ממוצע של כ־250 בשנים קודמות ממדינה זו. הם נקלטים לפי שיטת הקליטה הישירה, דהיינו שהמשרד מעמיד לרשותם סכומי כסף המספיקים לרכישת דירה, בתנאים טובים, הם מחפשים מקום מגוריהם לפי רצונם. כל משפחה מקבלת הכנסה של תשלום שכר דירה לשנה הראשונה על־ידי משרד הקליטה – סידור המוענק כיום לעולי רומניה, רוסיה דרום־אפריקה ואיראן. בקרוב תהיה זו שיטה הנהוגה לגבי כל העולים לישראל, הבטיח השר.

בצפון זועמים על אי־קליטת הערוץ השני: מקפחים אותנו

עסקי הווידיאו וטלוויזיות הכבלים פורחים, עליה גם במכירות תקליטים וקלטות

מאת שמעון וייס ואריאלה ראובני, סופרי „דבר"

בקרב תושבים בצפון הארץ ובעמקים שורר זעם על אי־יכולתם לקלוט את שידורי הערוץ השני בטלוויזיה בשל היקפים של משדרים הולמים בגליל, למרות ההבטחות החוזרות ונשנות של אנשי משרד התקשורת כי בקרוב יוצבו משדרים אלה.

לנוכח אי־קליטת שידורי הערוץ השני, מאלצים תושבים בערי הצפון והעמק להסתפק בתחנות כבלים ובמכשירי הווידיאו שרכשו. עיקר הבעיה נגרמת לזקנים ולמוגבלים בתנועה שאינם יכולים לצאת לבלות או להיעזר באמצעי בילוי אחרים.

תושבים בקריית־שמונה החליטו בסוף השבוע ליזום עצומה שעליה יחתמו אלפים מתושבי הגליל והעמק וזו תישלח למשרד התקשורת ולשברירי הממשלה הנוגעים בדבר. תושבים בגליל אמרו כי אינם בה מוכרחים בשביתת הטלוויזיה הרדיו כפי שהם כועסים על קיפוחם בהשוואה לתושבי מרכז הארץ הקולטים היטב את הערוץ השני. התושבים בצפון הזכירו כי גם בקליטת שידורי הרדיו הם נתקלים בקשיים רבים לעומת תושבי המרכז וכל פניותיהם לשיפור איכות הקליטה לא נענו עד כה.

ראש עיריית עפולה, ח"כ עובדיה עלי, עומד לפנות בתחילת השבוע לשר התקשורת, גד יעקבי ולדרוש ממנו, בשם תושבי הגליל, להורות על התקנה לאלתר של מתקנים לקליטת שידורי הערוץ השני בצפון. ח"כ עלי ציין כי זוהי הזנבא נוספת לקיפוח אזור הגליל הגורם בעקבותיו לגלי עזיבות של תושבים.

עסקים פורחים

גידול ניכר במכירות מכשירי וידיאו ובהתקשרויות עם בעלי תחנות טלוויזיה בכבלים ותחנות לשידורי טלוויזיה באמצעות „צלוחות" חל בשבוע שעבר בחיפה ובאיזור, עקב השביתה המתמשכת ברשות השידור.

בשיחה עם בעלי חנויות למוצרי חשמל בעיר התחתית ובהדר הכרמל נמסר על גידול משמעותי בשבוע שעבר בביקוש למכשירי וידיאו. גרשון מ., בעל חנות למוצרי חשמל ברחוב הרצל סיפר כי עם הלקוחות נמנים בעלי משפחות עם ילדים וכן אנשים בגיל העמידה ובנים להורים קשישים. כן פונים בעלי בתי קפה ובתי קפה ומנהלים של מוסדות לקשישים ובתי הבראה. לדבריו, משלמים רוב הקונים בכסף מזומן ורק חלקם מבקשים לקבל בכרטיסי אשראי או בתשלומים.

על גידול במכירות מכשירי וידיאו, סטריאו, תקליטים וקלטות מדווחים גם בעלי רשתות השיווק הגדולות כמו הסקם, המשביר לצרכן ובעלי מחסנים למוצרי חשמל.

עסקים טובים עשו בשבוע שעבר גם בעלי חנויות למכבר קלטות וידיאו והשאלתן. לקראת סוף השבוע נראו ליד החנויות הללו תורים של קונים שביקשו להצטייד בסרטי וידיאו וחטפו כל הבא ליד. גם בעלי תחנות של טלוויזיה בכבלים עשו עסקים טובים בשבוע שעבר ולדבריהם פנו אליהם קונים רבים שסירבו בעבר להיפגש עם מנייהם וביקשו להתקשר לטלוויזיה בכבלים. רוב התחנות של טלוויזיה בכבלים באיזור חיפה פעילות בשכונות, בהן קריית שפרינצק, קריית אליעזר, בת־גלים, טירת הכרמל ואיזור נווה שאנן.

6000 ילמדו באונ' חיפה ובמכללות

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

יותר מ־6000 סטודנטים, בהם כ־1800 חדשים, יחלו השנה לימודיהם בקמפוס אוניברסיטת חיפה, בבית הספר לחינוך של התנועה הקיבוצית „אורנים" ובמכללות עמק יזרעאל ותל־חי.

הוקם פורום יהודי־ערבי ליד המרכז היהודי־ערבי ודיקנאס הסטודנטים המורכב מסטודנטים ואנשי סגל אקדמי יהודים וערבים, שמטרתו לשפר ולהדק את מערכת היחסים בין הסטודנטים הלומדים באוניברסיטה.

שיבושים בנמלים מהבוקר

מאת דני צדיקי ויוסף מיכלסקי, סופרי „דבר"

1500 עובדי התפ"ל בנמלי חיפה, אילת ואשדוד, יחלו מהבוקר לעבוד בשיטת „כפי יכולתם". משמעות הצעד שיבושים בעבודת שלושת הנמלים, שיכבידו על היצוא ועל היבוא ויגרמו להתעכבות אניות בנמלים.

על הצעד הזה החליטו ועדי התפעול של שלושת הנמלים, לאחר שביום ה' הסתיים המו"מ המרתוני שנוהל בין נציגי העובדים ונציגי הנהלת רשות הנמלים על הפיצוי שהעובדים יקבלו תמורת ההתייעלות בנמלים. הרשות הציעה כשישה אחוזים, הרבה פחות משדרשו העובדים. לדברי יו"ר ועד התפעול באשדוד מישל סרוסי „ההצעה הזו שמה אותנו ללעג וצחוק".

רבנות אשדוד אסרה שמוש בכרוב ובחסה „כי יש בהם תולעים"

מאת דני צדיקי, סופר „דבר" בדרום

מחלקת הכשרות ברבנות הראשית של אשדוד הודיעה לבעלי אולמי השמחות והמסעדות בעיר על התנאים החדשים לחידוש תעודות הכשרות, על־פיהם „הלא־יהודים אסור אותם מעסיקים לא יתקרבו בשום אופן לתהום הבישול, כולל כיעון הצליה, וכן למזיגת יין בכל צורה שהיא". התנאי השני הוא כ„לא להשתמש יותר בכרוב, כרובית וחסה", ו„להימנע מהבאת מאכלים מבושלים מכל מקום שהוא, כולל עוגות ועוגיות, שאין עליהם הכשר". לבעלי העסקים הומר שהם לא יקבלו את תעודות הכשרות „בלי קיום תיקונים אלה", למרות ש„קיים משגיח במקום".

הכתבת „כאן דרום" שאל את רב העיר, ישראל אליזרע, מדוע אסר להשתמש בירקות העלים. לדבריו, באלו שורצות תמיד תולעים, הם לא הודיעו כליכך, ואפשר לוותר עליהם. „תולעים", אמר הרב „זה נרדע בגייהי".

נפל מגובה עשרות מטרים לתחתית מערה ונפצע קשה

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

שחר קפרסקו, בן 19, מקיבוץ אדר שבדרום, נפצע באורח קשה באמצע השבוע בעת שהחליק למערה מגובה עשרות מטרים בגליל. [illegible]

הצעיר יצא בחברת בני משפחתו לטיול במערות עלמא שבאיזור ההר בגליל העליון. בהגיע המטיילים ל„מערת הימים" הידועה במסתוריותה ובעומקה, ביקש קופרמן להאיר בעזרת פנס שהיה בידו. לפתע החליק ונפל מגובה עשרות מטרים אל תחתית המערה.

בני משפחתו של הצעיר מיהרו להזעיק עזרה מהכפר הצ'רקסי הסמוך, ריחניה ותריסר צעירים מבני הכפר שהגיעו למקום, החלו בנסיון להעלות את הפצוע, אך ללא הצלחה. למקום הוזעקו אנשי מכבי אש, מד"א ומשטרה מהאזור שהחלו בפעולות חילוץ.

גם פעולות אלה נתקלו בקשיים רבים בשל העומק אליו נפל הצעיר ומבנה המערה. שני צעירים צ'רקסים – מסעוד תרצ'וק וסעיד סלים כחדק – אודו אומץ, קשרו עצמם לחבלים וירדו אל התחתית המערה, שם גילו את הצעיר מחוסר הכרה.

„זה קן של נחשים" – התפרץ התובע במשפט אסון הבונים

חקירת המשטרה טרם הסתיימה נוכח נתונים סותרים על נקודת העצירה

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

„אינני יכול יותר, זה קן של נחשים", בלשון זו התפרץ ביום ד' התובע במשפטו של נהג הקטר באסון צומת הבונים, שלמה סומך בן 51 מקריית־ביאליק.

התובע, עו"ד משה כהן, התפרץ לאחר שעות התביעה מהנדסת התעבורה, עדנה הור שהיתה בצוות החקירה המשטרתי אמרה בתגובה לשאלה בנוגע לשחזור האסון „לא זוכרת".

באולם בית המשפט התעורר ויכוח לגבי אמינות הטכוגראף (קופסה שחורה), לאחר שבישיבה קודמת אמר המומחה הגרמני לטכוגראפים, קאול הוסטהולד, כי נקודת העצירה הראשונה של הרכבת נרשמה בטכוגראף במרחק 97 מטר לפני הצומת. בתרשים הבלימה צויינו 242 מטר מהצומת כמקום העצירה ואילו בבדיקה שערכה המשטרה נמצא סימן בלימה נוסף במרחק של 160 מטר מהצומת.

נוכח נתונים סותרים אלה גילה התובע כי המשטרה עדיין ממשיכה לחקור סוגיה זו וכי חקירת האסון טרם הסתיימה.

ההסתדרות מתנגדת להעלאת המע"מ

הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות מתנגדת להעלאת מס־הערך המוסף כפי שהוצע על־ידי התאחדות התעשיינים. הרשות טוענת כי כל העלאה של המע"מ שהוא מס עקיף תייקר את המוצרים לצרכן ותפגע בציבור השכבות השורות כיום.

הרשות הביעה התנגדות תקיפה במיוחד נגד כל הצעה להטיל מע"מ על ירקות ופירות. הטיעון כי הטלת מע"מ על פירות וירקות יש בו לממן את הפחתת שיעורי מס ההכנסה לחדרים, איננה מקובלת על הרשות מכל וכל.

מישל חדאר נכח במופע במועדון „קרוואן"

תלונה נגד צ'יצ'ולינה בעקבות סצינות נועזות

סערה בטבריה: הדתיים מוחים על „קדושת צ'יצ'ולינה" בתחנות הכבלים

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

[illegible] מישל חדאר, הגיש שלשום תלונה נגד אילונה סטאלר (צ'יצ'ולינה), [illegible] במועדון „קרוואן" ביפו [illegible]

צ'יצ'ולינה לא הצליחה למלא בליל־שבת את מועדון „קרוואן" ביפו. [illegible]

[illegible]

מטבריה את סבנריה

תושבי טבריה ורבניה [illegible]

[illegible]

רימון נזרק לחנות משפחת כחיל ביפו – חמישה נפצעו

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

מסכסוך הדמים ההיסטורי בין משפחת כחיל לבין משפחת שנדר היפואיות הגיע ביום שישי לשיא חדש, עת נזרק רימון לעבר חנות משפחת כחיל ברחוב יפת. חמישה נפצעו, שלושה מביניהם הם בני משפחת כחיל.

ביום שישי בשעה 21.15 הושלך רימון רסס לעבר חנות של משפחת כחיל ברחוב יפת, מול בית מספר 26. חמישה אנשים נפצעו. בין הפצועים: נעים כחיל (נפצע קשה), חמיס כחיל (נפצע קשה), וסיהאם כחיל בת ה־23, אשתו של חסן כחיל. כן נפצעו סלמה עמרני ועובר־אורח שעבר במקום, יעקב מור.

בחקירה ראשונה של המשטרה נתברר, כי חמיס ונעים כחיל הגיעו למקום כדי לסגור את חלון הראווה של חנות בני משפחת כחיל ואז נודו לעברם ידיות ונזרק לעברם הרימון. האח, חסן כחיל, העביר את הפצועים לבית־החולים. בפתח החנות נמצא קלשניקוב. שלושה מבני משפחת שניר נעצרו.

החקירה הועברה למפלג תשאול ביחידה המרכזית של משטרת מחוז תל־אביב.

לפני כמה שבועות הוגש כתב־אישום נגד עוסמאן שניר, אחד מבני משפחת שניר, בחשד שירה לעבר חסן כחיל יחד עם מוחמד שניר – שנמלט, כפי הנראה, למצרים מיד לאחר ניסיון הרצח. חסן כחיל אושפז לאחר המקרה במצב קשה ונתגלה כי האדם שירה בו היה מוחמד שניר ועימו עוסמאן שניר.

הרמטכ"ל חושף דרגותיו של קצין מצטיין בטקס סיום קורס קצינים בדרום הארץ (צילום: דו"צ)

הסת' עובדי המדינה נגד פיטורי פקחים במש' התעשיה

מתיק תיק משרד המסחר והתעשייה בהסתדרות עובדי המדינה, [illegible] למשרד התעשייה והמסחר [illegible] 42 [illegible]

[illegible]

במלאת שלושים לפטירתו של חברנו

ישראל גלעד ז"ל

נעלה לקברו ביום שלישי ד' חשון תשמ"ח 27.10.87 בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין במשכנו.

לאחר האזכרה יתקיים במועדון מפגש חברים לזכרו

המשפחה ובית דפנה

הננו מודיעים בצער רב על מות יקירתנו

יהודית פורמן

(אלמנת יצחק פורמן – רבבי ז"ל)

ההלוויה תתקיים ביום א' ב' חשון תשמ"ח 25.10.87 בשעה 2.00 אחה"צ בבית העלמין הדרום בחולון.

נפגשים ליד השער החדש.

המשפחה

מדרשת רופין

עמק חפר 60960 ● טל' 9־053־685131

כנס רכזי ועדות השתלמות

יתקיים במדרשת רופין

ביום שלישי 27/10/87, בין השעות 08.00—13.00

לחברינו **תקווה ואהרון פנחס**

איחולי מזל טוב להולדת

הנכד רועי

בית „דבר"

תנועת העבודה הציונית העולמית

משתתפת בצערו של החבר

יחיאל דובקירר

מראשי התנועה בארה"ב

במות רעיתו

שינציה ז"ל

גילוי מצבה

לישראל לב ז"ל

יתקיים מחר יום שני (ג', חשון תשמ"ח) 26/10/87 בשעה 15.00 בהר המנוחות גבעת שאול – ירושלים. נפגשים בשעה 14.50 ברחבה המרכזית של הר המנוחות בגבעת שאול.

המשפחה

ביום שלישי ד' חשון תשמ"ח 27.10.87

יום השלושים לפטירתו של חברנו

יוספ'לה טבנקין ז"ל

בשעה 16.00 נפקוד את קברו ובשעה 16.45 נתייחד עם זכרו בחדר האוכל

המשפחה ובית עין־חרוד מאוחד

מרחב תכנון מקומי – השומרון

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה – 1965, כי הוגשה בקשה 2009/1 ע"י משה"ב בע"מ מגרשים 339, 340 ב ש/22.

שבאישורה יש משום הקלה לענין תוספת קומה ר 6 אחוז בניה.

התנגדות מנומקת בכתב אפשר להגיש תוך 14 יום מפרסום הודעה זאת, לועדה המקומית השומרון (ת.ד. 58, זכרון־יעקב 30950 –).

שלום בריילי

תאריך: 17/9/87 יו"ר הועדה המקומית כ"ג באלול תשמ"ז השומרון

דלק

„דלק" חברת הדלק הישראלית בע"מ

הודעה

בהמשך להודעתנו מיום 8.9.1987 ניתנת בזה הודעה כי עקב תקלה בבורסה הוחלט לדחות את המועדים בעניין תשלום דיבידנד הביניים לגבי שנת העסקים 1987.

הדיבידנד בשעור 20% ברוטו ישולם לכל בעלי המניות הרשומים בספרי החברה ביום 26.10.1987, (יום ה„אקס" – 27.10.1987).

התשלום יבוצע ביום 10.11.1987.

ספרי בעלי המניות של החברה יהיו סגורים ביום 28.10.1987.

מהדיבידנד ינוכה מס במקור בשיעור של 25%, אלא אם כן יומצא לחברתנו בעוד מועד אישור פקיד השומה על ניכוי בשיעור נמוך יותר או פטור מניכוי מס במקור, שאז ינוכה המס בהתאם לאישור פקיד השומה.

הודעתנו זו באה במקום ההודעה מיום 8.9.1987.

יעקב פרידגוט, עו"ד מזכיר החברה

נהג ! [illegible]

דבר היום

תקר בין המעצמות

בפוליטיקה מוטב שלא לקבל את הגירסה „לעולם לא" – לא לחיוב ולא לשלילה. ואכן, אחר כל הזעזוע שפקד בשבוע שעבר את הבורסות מוול־סטריט ועד לתל־אביב, הנה נפתחים בהתרחשות בלתי צפויה אחרת – בהיית הפיסגה המתוכננת בין מיכאיל גורבאצ'וב לנשיא רונלד רייגן, שלה ציפו בכליון עיניים מערב ומזרח מזה כמה חודשים. בין אם עוד תיתכן חתימת הסכם בין־מעצמתי לסילוק הטילים בטווח בינוני וקצר באירופה, בדרג נמוך יותר, כפי שטען אתמול שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ, בין אם לא תתאפשר, קרוב לוודאי עתה שהפיסגה־האמריקאית סובייטית הבאה תתכנס רק לאחר הבחירות לנשיאות בארה"ב.

על פי ההגיון יש נטיה להסביר את המפנה – שחל בריגע האחרון – בעמדת גורבאצ'וב לפתות בחלקו בחילוקי דעות אפשריים בפוליטביורו, שבו אין גורבאצ'וב שליט יחיד, ובהקשות עמדתו בעקבות כך. עד לשעה זו טרם הובהרה כל צורכה העדרותו הממושכת של המנהיג הסובייטי הדינאמי במשך כמעט חודשיים עד סוף ספטמבר. אולם קיימת גם אפשרות שההידרדרות במעמד ממשל רייגן עקב מפולת המניות נתפסה על־ידי המנהיגות הסובייטית כולה כשעת כושר לחדש את התביעה להתנות את הפיסגה, שרייגן היה מעוניין בה מאוד מטעמי יוקרה, ביתור משמעותי מצידו על פיתוח יוזמתו האסטרטגית בחלל („מלחמת הכוכבים"), שעד כה סירב לנטוש אותה. בשביל גורבאצ'וב מניעת שלב חדש במירוץ החימוש הוא עניין חיוני, שכן הדבר עלול לסתום את הגולל על רבים מיעדי „הפרסטרויקה". ואכן, נוכח הצורך בקיצוץ הוצאות הממשל האמריקאי לשם צמצום הגרעון התקציבי יש כבר פוליטיקאים אמריקאים שונים הדורשים לוותר על „מלחמת הכוכבים". אולם עם כל האינטרס של רייגן בפיסגה, ספק רב אם אמנם יהיה מוכן לשנות מתוכנית ראוותנית זו, שלה התחייב בתחילת תקופת כהונתו השניה.

הסיכויים להתקדמות בנושאים האזוריים, לרבות קידום תהליך השלום לגבי הסיכסוך הישראלי ערבי, ממילא לא היו גדולים בשיחות שולץ־שוארדנדזה. עתה עלולה להירחות הסכמה בין שתי מעצמות־העל לגבי זימון ועידת שלום בין־לאומית בפיקוח חמש או שתי מעצמות כגג למו"מ ישראלי־ירדני־פלשתינאי. יתרה מזאת: ללא פיסגה אף לא יראו הסובייטים משום דחיפות ביתורים מסוג זה או אחר בשאלת יהודי ברה"מ. מסיבות אלה, וגם מתוך שיקולים בין־לאומיים נרחבים יותר, יש להצטער על התקר המתרחש ביחסי מעצמות ויש לקוות כי ניתן יהיה לתקנו בקרוב.

בדקבית באוניברסיטאות

מאת יעל פישביין

אחת הטענות הקשות [illegible] ההשכלה הגבוהה בארץ [illegible] סלקטיבית. האוניברסיטאות [illegible] כמגבירות את הקיטוב [illegible]

היום בפתח שנת הלימודים [illegible] שלמד [illegible] כ־66,000 [illegible] באוניברסיטאות השונות יהיה נמוך ב־182 דולר מזה שלשנה שעברה: 1382 דולר השנה, שהם 1200 דולר בלבד במונחי יולי 1986.

המצב אבסורדי. מצד אחד סובלות האוניברסיטאות ממחסור כבד בציוד, בספרים, במעבדות ובתקציבי מחקר, ומהצד האחר אינן מסוגלות לגבות מחיר המתקרב אפילו למחיר הריאלי תמורת שירותי ההשכלה שהן נותנות. האוניברסיטאות תלויות בממשלה ב־60% אחוז בערך מתקציביהן. להלכה הן יכולות לקבוע את שכר הלימוד לעצמן, ובמציאות אין אינן לעשות זאת, אבל שבוע לפני תחילת הלימודים הן נכנעו, בזו אחר זו, להכתבת הממשלה והפחיתו את שכר הלימוד.

מדוע עשו זאת? ראשית, מפני ששר האוצר התחייב לפצות אותן בסכום של 4.5 מיליון דולר על הפחתת שכר הלימוד. שנית, מפני שהובטח להן שבמהלך השנה תאושר הממשלה תוכנית הבראה ארבע־שנתית, לחילוץ ההשכלה הגבוהה ממצוקה ולבניית תשתית למחקר בסיסי, ושכל שנה יתוספו 17 מיליון דולר לתקציבהן. השר נסים התחייב כבר השנה להוסיף שישה מיליון דולר לתקציב האוניברסיטאות, סכום זעום בהשוואה לצרכים.

שכר הלימוד של הסטודנטים הוא, כאמור, מרכיב זעיר בהכנסות האוניברסיטאות. בשנה שעברה כיסה שכר הלימוד כ־17 אחוז מכלל ההוצאות; השנה הוא יכסה כ־10 אחוזים. מרבית העול של אחזקת האוניברסיטאות נופל על המדינה, אבל מידת ההתערבות של המדינה בניהולן מעטה. המדינה לא התערבה גם כשחלקן צברו גרעונות בגלל ניהול כושל.

היום כבר ברור לעומדים בראש מערכת ההשכלה הגבוהה, שיש לעשות בדק־בית עמוק במערכת כולה. הדעות חלוקות איך לעשות אותו. מדינים בשאלה הזאת עד כה במעט שלא הובאו לידיעת הציבור וכך נמנע ויכוח פתוח בשאלה, שהיא אחת החשובות במערכת החינוך כיום: האם להרחיב את מערכת ההשכלה הגבוהה או לנסות לשמרה במצבה הנוכחי.

אחת הטענות הקשות שמעלים כלפי מערכת ההשכלה הגבוהה הישראלית היא, שזו מערכת סלקטיבית. לא כל מי שרוצה לרכוש השכלה גבוהה יכול לעשות זאת. כיוון שהסלקציה הם חמורים מבחינה חברתית: כשמונים אחוז מהסטודנטים הם ממוצא אשכנזי, ואחוז התלמידים המזרחיים מתמעט בכל שהתואר מתקדם יותר. תואר אקדמי ראשון נעשה, בשנים האחרונות, כמעט שווה־ערך לתעודת־בגרות. שלילת אפשרות משכבות רחבות לקבל את התואר האקדמי, מגבירה את הקיטוב בחברה הישראלית בתחומי החברה וההשכלה, והאוניברסיטאות נתפשות כמכשיר מרכזי ביצירת הקיטוב.

מדי שנה נדחים כ־7000 תלמידים משערי האוניברסיטאות, רובם בני עדות המזרח. מערכת ההשכלה הגבוהה לא ענתה על צורכיהם של תלמידים אלה, גם לא על צורכיהם של מבוגרים הרוצים לרכוש השכלה גבוהה או לעשות הסבה מקצועית. לשם כך קמו מכללות כדוגמת בית ברל. כיום חלוקות הדעות בשאלה, אם לתמוך בהקמת מכללות נוספות או לבלום בכל מחיר את מגמת התפשטותן. פרופסור יעקב זיו, יו"ר הוועדה לתכנון ולתקצוב שליד המועצה להשכלה גבוהה – המועצה משמשת כעין גוף מתווך בין הממשלה לאוניברסיטאות – מונע שהתפשטות המכללות והרחבתן „תצמיח זרעי פורענות", שימיטו אסון על מערכת ההשכלה הגבוהה בשנים הקרובות. המדינה, טוען זיו, לא תוכל לעמוד באחזקתן. הוא מציע תחליפים שעלותם תהיה קטנה יותר, כגון ניצול טוב יותר של המוסדות הקיימים, הרחבת השימוש באוניברסיטה הפתוחה והפעלתה גם באזורים רחוקים בארץ, יצירת תואר ראשון חדש רב־תחומי, שימנע את הבזבוז הקיים במשאבים בגלל נשירה, ששיעורה כיום כ־40 אחוז בקרב תלמידי תואר ראשון במדעי הרוח והחברה. „המערכת צריכה להיות טובה יותר, לא גדולה יותר. יש לעשות שימוש בכלים הקיימים, לייעל, לפתח תוך כדי צמצום פעילויות בלתי יעילות, אבל לא להגדיל את מערכת ההשכלה הגבוהה", טוען זיו.

לא כולם מסכימים אתו. השנה הנפתחת היום תהיה שנת מאבק בין הגישות. הכרעה, אם תיפול, תקבע לא במעט את אופי מערכת החינוך הגבוה בישראל.

וול סטריט טלטלה: בין צהלה לבהלה

מדיניות מפלגת העבודה לקראת הקונגרס הציוני

דה־פוליטיזציה של העליה

מאת מיכאל אגורסקי

מדיניות החוץ הסובייטית בעולם השלישי עוברת שינויים גדולים; ומול הסכנה, שהחומייניזם יפרוץ את הגבול לתוך ברה"מ המוסלמית – ישראל היא בעלת־ברית גיאו־פוליטית דה־פקטו

קל לחזות שבקונגרס הציוני הבא יהיו למפלגת העבודה בעיות קשות בתחום מדיניות־החוץ. אחד הקלפים, שבלי ספק ישתמשו בו נגדה – גישתה לעניין היחסים עם ברה"מ ולבעיית יהודי ברה"מ. לא קשה לחזות גם את הכלים שישתמשו בהם נגדה בקונגרס. אחד מאלה יהיה – כמה קיצונים מקרב יוצאי ברה"מ, שיוצגו כנציגים בלעדיים של יהדות ברה"מ.

ידוע הטיעון העיקרי, שמכוון בעצם לטרפד תהליך השלום במזרח־התיכון: לפני שישופרו היחסים הדיפלומאטיים עם ברה"מ צריכה ברה"מ להסכים לשחרר מיד 400,000 יהודים, לא פחות, ולפי פוליטיקאים כמו בנימין נתניהו – אפילו מיליון איש. מובן שזה בלתי־אפשרי, לפחות בלתי־אפשרי כשאין יחסים דיפלומאטיים. אבל זה בלתי־אפשרי גם משום שהמספר 400,000, שנוקבים בעלי טענה זו, אינו אלא המצאה שלהם. מספר זה, שהוא לכל היותר אומדן הפוטנציאל של העולים, אינו מבוסס על שום עבודה בדוקה. למספר עָנקי זה זקוקים אנשים הרוצים למנוע כל הסכם עם ברה"מ: הם יודעים היטב שאין כל אפשרות למלא את תביעתם הבלתי־ריאלית לשחרור 400,000 יהודים מברה"מ מיד. מטרת התביעה הזו היא למנוע כל פשרה עם ברה"מ ואף כל התקרבות אליה, כדי להוציא את ברה"מ מתהליך השלום במזרח־התיכון ובכך להפוך את שיחות השלום לבלתי־אפשריות ולחסום את הדרך בפני כל פתרון של הסכסוך הערבי־ישראלי. בסופו של דבר, הם מקווים, יוכלו להגיע למשאת־נפשם – סיפוח השטחים.

ייתכן שהמספר 400,000 משקף נכונה את פוטנציאל היהודים העשויים לצאת את ברה"מ, אם כי לאו דווקא לעלות לארץ, אבל אפילו בתנאים הטובים ביותר, יציאתם תימשך כשמונה עד עשר שנים לפחות. גם אם נקווה שעליה בהיקף כזה אכן תתאפשר, היא תתאפשר רק במסגרת הסכם עם ברה"מ, לא במצב של עימות אתה. יש כמה נתונים חדשים, המחזקים את ההנחה שברה"מ יכולה להגיע להסכם איתנו. מדיניות־החוץ הסובייטית בעולם השלישי עוברת עכשיו שינויים גדולים. המנהיגים הסובייטיים הגיעו, כנראה, למסקנה שהאיסלאם המיליטאנטי הוא אחת הסכנות הגדולות המאיימות על ברה"מ, בפנים ומבחוץ. בעוד כחמש־עשרה עד עשרים שנה יהיו בברה"מ מאה מיליון מוסלמים. התפרצות החומייניזם באיראן, מרד המוסלמים הקיצוניים באפגניסטן, שברה"מ אינה יכולה לדכאו, סכנת התפשטות החומייניזם למדינות אחרות – מן הנמנע שלא ידאיגו את מנהיגי ברה"מ. החומייניזם עלול כל רגע לחצות את הגבול הסובייטי, ויש סימנים שתהליך כזה כבר מתחולל. כל גורם גיאו־פוליטי, המאזן את האיום המוסלמי שמעבר לגבול הסובייטי, הוא גורם חיובי מבחינת ברה"מ. ישראל היא הכוח העיקרי המאזן את האיום הזה, ובזכות זה ברה"מ וישראל הן כבר בעלות־ברית גיאו־פוליטיות דה־פאקטו; אפשר להינבא שבמוקדם או במאוחר הן יהיו בעלות־ברית כאלה גם גם דה־יורה. מבחינה זו ברה"מ צריכה להיות מעוניינת בישראל חזקה, אבל לא תוקפנית, והעליה מברה"מ יכולה רק לתרום לכך. מהצד האחר, אם כמה מאות אלפי יהודים שאינם מרגישים טוב בברה"מ יעזבו אותה, זה רק יורד את פתרון הבעיה היהודית בברה"מ. כך תוכל ברה"מ „לצוד שתי ציפורים במכה אחת".

מובן שאי־אפשר לצפות מברה"מ שתסכים לפעולה כלשהי הנוגדת את האינטרסים החיוניים שלה. לכן עלינו לחפש עניין משותף אתה ולא עימות מיותר. ישראל יכולה לזכות גם בהסכם שלום וגם ביהודי ברה"מ, אבל היא לא תשיג זאת בדרך של עימות עם ברה"מ אלא בדרך של פשרה. עלינו לשאוף לכך שהעליה מברה"מ תהיה לתהליך נורמאלי וחוקי ולא נושא שגורמים חיצוניים, העוינים את ברה"מ וגם את ישראל, תופסים עליו „טרמפ" במסגרת המלחמה הקרה.

יש לעשות דה־פוליטיזציה של העליה ולראות בכך חלק ממדיניות־החוץ של מפלגת העבודה. זו צריכה להיות עמדת „העבודה" בקונגרס הציוני העולמי הקרוב, ואת העמדה הזו צריכים להציג נציגי המפלגה מקרב יוצאי ברה"מ.

שערוריית „גינס" ואחינו

מאת דליה שרון, לונדון

„מדוע", שאל „סאנדיי טלגראף", „אנחנו חוששים שיאשימו אותנו באנטישמיות ואיננו אומרים כי מדובר בקנוניה יהודית?"

ההשתלטות של יצרנית הבירה „גינס" על חברת „דיסטילרס" – פרשה שהתפוצצה לפני כשנה – עלתה בשבוע שעבר שוב לראש כותרות העיתונים: חמישה מענקי אנשי העסקים הבריטיים הובאו לפני שופט והואשמו בגניבת מיליוני לי"ש, בהנפקת קבלות כוזבות ובקבלתן, ובעבירות על חוקי החברות. חוקרי משרד המסחר והתעשיה וחוקרי הסקוטלנד יארד הכריזו: „זו רק ההתחלה", והבטיחו סידרה נוספת של מעצרים בבריטניה. אחר־כך ייסע הצוות החוקר לארה"ב ויטפל שם בהשלכות האמריקאיות של הפרשה (למשל, מעורבותו של משולם ריקליס).

„פרשת ההונאה הגדולה ביותר בשנים האחרונות", כפי שהוכתרה בתקשורת, היתה למאורע טראומטי ביותר בסיטי של לונדון, דווקא משום שהמעורבים בה עשו מעשים שמאות אנשי־מפתח בסיטי עשו עשרות פעמים במשך שנים. „סאנדיי אקספרס" שאל: „מדוע אנו חוששים שיאשימונו באנטישמיות ואיננו אומרים כי מדובר בקנוניה יהודית?"

בבוקר יום רביעי שעבר הופיע המיליונר היהודי ג'ראלד רונסון (מסגני נשיא המגבית בבריטניה ונדבן ידוע) לפני שופט. הוא הואשם, בין השאר, בגניבת 5.8 מיליון לישׁ"ט מחברת „גינס". היה זה הסכום שקיבל תמורת קניית מניות של החברה בסך 25 מיליון לי"ש. השופט שיחרר אותו בערבות של חצי מיליון לישׁ"ט (אחד הערבים היה חברו, טרזור צ'ין, נשיא המגבית).

בערב אותו יום השתתפו רונסון ואשתו גייל – דוגמנית לשעבר ואם ארבע בנותיו – במסיבת קוקטייל, שהיתה בה גם הנסיכה אן, לאיסוף שני מיליון לי"ש בשביל הנבחרת האולימפית הבריטית. אחר־כך השתתפו במסיבה במלון „קלרידג'ס". כל הנוכחים ידעו על מעורבותו בפרשה אך לא התייחסו אליו כאל נוכל. נהפוך הוא, הכל הביעו באוזניו את צערם, עד כי אמר בחיוך: „עדיין אינני מת".

יום קודם לכן הובא לפני השופט מי שהיה היו"ר הפעיל ומנכ"ל „גינס" עד ינואר ארנסט סאונדרס (שנולד כארנסט שליידר). סאונדרס הואשם ב־37 סעיפי אשמה, בין השאר בגניבת 24.2 מיליון לי"ש, ושוחרר בערבות. הוא התמוטט למחרת בקליניקה בשוויץ, שאשתו מאושפזת בה אחרי התמוטטות העצבים השניה שלה בעקבות „פיצוץ" הפרשה. שנה לפני כן השתכר סאונדרס 370,000 לישׁ"ט, ונהג ה„רולס־רויס" שלו היה לוקח אותו כל בוקר מביתו – בית ששוויו מיליון לישׁ"ט – למשרדו. הוא נעצר כבר בחודש מאי ושוחרר בערבות. סאונדרס, כמו רונסון, טוען: „לא גנבתי דבר. אני משמש שעיר לעזאזל". שבועות ספורים אחרי שעזב את חברת „גינס", מצאה ההנהלה החדשה חשבונות על שירותים „מיוחדים" ששולמו לאנשים פרטיים ולחברות, החשבונות הסתכמו ב־25 מיליון לישׁ"ט.

נראה כי הסכומים הללו שולמו למי שהסכימו לקנות מניות של חברת „גינס", כדי „לנפח" את מחיר המניות ולזכות במכרז להשתלטות על חברת „דיסטילרס". בשלב האחרון של המערכה נגד חברת „ארגייל", אשר התחרתה על רכישת „דיסטילרס", נקנו מניות בסך 200 מיליון לישׁ"ט, ובכך הוקפץ מחיר המניה מ־281 לישׁ"ט ל־353. ההקפצה הזו העלתה את ערך ההצעה (שנעשתה במניות) הרבה מעל זו של חברת „ארגייל". לפני כחודש נאסר טוני פרנס, סוכן הבורסה של רונסון ושל רבים אחרים, ביניהם רוברט מקסוול ואפרים מרגוליס (על־פי עתונים רבים כאן, אף מרגוליס קשור בפרשה של קניית מוצרי חברת „גינס" ב־50 מיליון לישׁ"ט למכירה בעסקות בארטר, בארצות שבהן נתקלה חברת „גינס" בקשיים במכירותיה, ובקבלת תשלומים „מיוחדים" מהחברה בסך כ־1.5 מיליון לישׁ"ט). הוא נעצר על־ידי סוכני אף־בי־איי כאשר ירד מן המטוס בלוס־אנג'לס.

(המשך בעמ' 8)

ארנסט סונדרס בצאתו מאולם המשפט ואפרים מרגוליס (משמאל)

מציצים

מאת יצחק בן־נר

מי שרוחפת גושים לגופה מצד אחד, אולי תוציא מן הצד השני יוני שלום. הצ'יצ'ולינה הידועה הגיעה אלינו ובשורת השלום והמין בפיה ובגופה – וישראל, עם של מציצים, רוגש כאילו נתגלה לו חיזון אלוהי נשגב. למה אנחנו מתגעגעים, בעצם, דרך הצ'יצ'ולינה?

התקשורת, למשל, דומה כי שכחה לגמרי ממפולת הבורסות, מביקור שולץ, מהקיצוץ בסיוע הבטחוני האמריקאי, בלכתה אל הצ'יצ'ולינה. בוב דילן היה יכול לחלום על מערכת כה משוכללת של פירסום מוקדם ויחסי ציבור. היבואנים לא היו צריכים להתאמץ הרבה, כי יותר משהעגלה רצתה להיניק, הפרות רצו לינוק. ועל פי הישראליות המקובלת, הרי עושים עניין מכל איוולת.

עוד חצי דבר

חשפנית־פלוס שנכנסה לפרלמנט האיטלקי, כי הדמוקראטיה מעכלת גם תופעות כאלה – ובמה נופלת זכותה של חשפנית יפה ועליזה המטיפה לחופש מיני מזכותו של פאשיסט הבסית לאלימות גזענית?

או הצדקנים מעווים את פרצופיהם בגועל ודורשים לאסור את החרפה ומכסים את עיניהם ומציצים בין האצבעות; והליברלים אומרים למה, להפך. כל הכבוד. שהרי האשה הזאת אומרת מה שהיא חושבת וחושבת כמו שהיא עושה ועושה מה שהיא אומרת, ולפחות פיה וגופה שווים; וההמונים מזילים ריר; והכתבנים מזילים דיו והאסטניסים מעקמים את חוטמיהם ואומרים איזו התלהבות וולגארית – ועל עם ישראל עובר עוד שבוע מרגש, בדרך להתגשמות חזונו במולדתו.

ואם יגידו לכם שהצ'יצ'ולינה חשפה את גופה לפנינו, אל תאמינו: זה אנחנו שחשפנו את ערוותנו לפניה.

שרון הולך לוושינגטון

מאת טדי פרויס

המנכ"ל הפורש של האוצר מזהיר מהאשליה המתלווית לירידה לאינפלציה של 18 אחוזים. אם לא נרד בה לרמה של אירופה וארה"ב – הוא מזהיר – ניכנס לפיגור בתחרות בשוקי חוץ ולא יהיה מנוס מפיחות

כמעט ארבע שנים ישב ד"ר עמנואל שרון בחדר 202 במשרד־האוצר בקריית בן־גוריון בירושלים. ב־18 באוקטובר השנה, כשיצא משם בפעם האחרונה אחרי טקס חילופי המנכ"לים, אמר נגיד בנק ישראל פרופסור מיכאל ברונו, כי „בציבור לא זכה עמנואל למלוא ההכרה שהוא ראוי לה", דברי ברונו.

ואין פלא. פעולתו האחרונה כמנכ"ל, וכמה הראשונה, היתה כרוכה בחיכוך עם התקשורת. ב־1 בינואר 1984, יום כניסתו לעבודה כמנכ"ל האוצר, התייצב בחדרו אחד מכתבי התקשורת האלקטרונית והציג את עצמו: „אני הוא זה וזה". „שמי עמנואל שרון", אמר המנכ"ל. „באיזה אגף אתה עובד?". „אני מהתקשורת", השיב הכתב, נפגע על ששרון לא ידע לפני מי הוא עומד.

ב־18 באוקטובר 1987 היה החיכוך מביך יותר: את חדרו של שר האוצר מילאו צלמים

ד"ר עמנואל שרון

שבאו להנציח את חילופי המנכ"לים. שרון נכנס לחדר, ראה את ההתקהלות ויצא שוב. „מה, אני מתחתן, שקהל כזה של צלמים מחכה פה?" גם ביוני 1984, כשהתפטר בגלל העלאות שכר חריגות שאושרו בניגוד להסכמי השכר, אסר לצלמו, גם על צלמי טלוויזיה. כך היה גם אחרי הבחירות ב־1984, כשיצחק מודעי קרא לו לחזור לאוצר. במשך כל אותן שנים מיעט להתרועע עם העתונות. פה ושם נפגש עם כתב זה או אחר להסברת התכנית הכלכלית או סוגיה כלשהי, בדרך כלל בתנאי ששמו לא יוזכר. כששאל אותו חיים גורי, לפני ימים מעטים, על הפלא של צמצום האינפלציה מ־1,000 אחוזים ל־18 אחוזים, השיב שרון: „שום פלא. פשוט עשו הדברים שצריך היה לעשות ואם ינהגו כך בעתיד, המשק ייצא למרחב". כשהתעקש גורי לזקוף את עיקר ההצלחה לזכות שרון, משך האחרון בכתפיו. בזה נגמרה השיחה.

שרון משאיר מאחוריו משרד אוצר, משק, במצב טוב הרבה יותר משהיה כשנכנס לתפקיד. לראשונה הגיע ללשכת המנכ"ל בשלהי 1983, זמן קצר אחרי שאירדור נאלץ ללכת והותיר רק עיי חורבות. האינפלציה דהרה בקצב תלת־ספרתי והמאזן החיצון הראה גרעון שיא של חמישה מיליארד דולר. כל זאת בתוספת דמוראליזאציה גמורה והתמוטטות הבנקים אחרי המאניפולאציות במניותיהם. המצב החמור איפשר לשר האוצר החדש, יגאל כהן־אורגד, לבחור לעצמו מנכ"ל מקצועי שלא מאנשי „חירות". ראש־הממשלה שמיר, לנוכח קריסת המערכות, לא הטיל וטו על בחירת איש הקרוב בדעותיו ל„שלום עכשיו" ולשמאל. כאמור נפרדו דרכי שרון וכהן־אורגד מקץ חצי שנה. אבל אחרי הרכבת ממשלת האחדות הלאומית קרא לו יצחק מודעי לחזור לאוצר. „הסיכויים שהוא יצליח בתפקידו אינם גדולים מעשרה אחוזים", אמר אחד מחבריו, „אך אם יש מישהו שבכל זאת עשוי להצליח, הרי זה עמנואל שרון". „לפחות בחלק הראשון של ההנחה צדקתי", הזכיר השבוע שרון לאותו חבר. „סיכויי ההצלחה באמת לא היו גדולים מעשרה אחוזים: אם דווקא שרון הוא שהצליח – לא ידוע. אבל הצלחנו במשימה". אך עד להצלחה היתה הדרך מפותלת.

הממשלה, ובעיקר ראש־הממשלה פרס, ריכזו את מאמציהם בהחזרת צה"ל מלבנון והזניחו את בעיות המשק לתחתית המגש ב„טיפול". באמצע אביב 1985 נראתה תחתיתה של קופת הדולרים ושרון חשש כי בתוך חודשיים נגיע למצבה של תורכיה (פשיטת־רגל), שלא יכלה לקנות חיטה ודלק להזנת תושביה ולהנעת תעשייתה. בלילות ישב רכון על טיוטת תכנית ההבראה. הוא הרבה להסתודד עם הפרופסורים ברונו, איתן ברגלס וניסן ליויתן והארבעה, יחד עם מרדכי פרנקל, מנהל מחלקת המחקר בבנק ישראל, דגרו על רעיונותיהם והציבו מודלים שונים לגבי המשתנים של תכנית ההבראה. שרון מפליג במיוחד בשבחו של פרנקל. נגיד הבנק, ד"ר משה מנדלבאום, לא הובא בסוד התכנית ופרנקל נאלץ לפעול בחשאי, מאחורי גבו.

רק ביוני התפנתה הממשלה לבעיות המשק ולגיבוש תכנית כוללת, במקום עסקות־החבילה הספוראדיות מסוף 1984 ומראשית 1985, שלא הועילו הרבה. בדרכים עקלקלות הגיע שרון אל ראש הממשלה ושטח לפניו את פרטי התכנית. „תחילה קשה היה להזיזו", סיפר שרון, „אולם אחרי ששוכנע בהכרחיות הצעדים ובנכונותם, פעל פרס בכישרון ובתחכום להעברת התכנית בממשלה ולשיבוע ההסתדרות לתת לה יד".

שרון אינו מצטרף לאומרים כי תרומתו העיקרית של מודעי היתה ישיבתו בישיבות „המלצתו" מלהפריע. שרון מציין כי מודעי, בדרכו הנרגנת והעצבנית, היה מעלה שאלות שהמומחים הוא עצמו לא תמיד חשבו עליהן. מודעי שיחק את „פרקליט השטן" ובדרך זו הכריח אחרים לחשוב ולנמק את הצעותיהם. למשל, הפיקוח על המחירים. כלכלנים מתנגדים עקרונית לפיקוח מינהלי על מחירים ולכן לא הכניסו זאת למסגרת התכנית, אבל מודעי התעקש והם נאלצו לנהוג כרצונו. „בדיעבד, הוא צדק ואנחנו טעינו. הפיקוח לא שינה את המהלכים עצמם, אך הוא עודד אווירת אמון בציבור, והאמון היה חשוב מאוד", מסביר שרון כיום. אמנם מודעי לא גייס שום תמיכה פוליטית בתכנית (רוב שרי הליכוד הצביעו נגד התכנית, לרבות שר האוצר הנוכחי משה נסים), אך לדעת שרון, זה לא הוסיף ולא גרע. בכיוון זה הניע פרס את הגלגלים, כך שהפאסיביות של שר האוצר לא הפריעה. היא גם לא הפריעה לאנשי הליכוד, שהצביעו רובם נגד התכנית, להתהדר אחר־כך בהצלחתה וב„חברנו יצחק מודעי", שהדביר את האינפלציה.

התוצאות נראו מהר יותר משקיוו אפילו האופטימיסטים. חודשים בלבד לאחר שהתכנית הוכנסה למהלך, הצביע מדד המחירים על התייקרות חד־ספרתית. היה זה שיעור אינפלציה שהישראלים לא זכרו מאז 1981. האבטלה, שכל־כך חששו מפניה, התרחבה בשיעורים של מה־בכך; שחיקת השכר היתה בעצם המכה היחידה שהונחתה על השכבות מעוטות האמצעים, אך מראשית 1986 חזר גם השכר לעלות והגיע עד מהרה לרמתו מלפני יולי 1985. נראה היה שהמשק יוצא למרחב.

המנכ"ל הפורש של האוצר מזהיר מהאשליה המתלווית לירידה ל־18 אחוזי אינפלציה. אם לא נרד בה לרמה של אירופה וארה"ב – הוא מזהיר – נפגר בתחרות בשוקי־חוץ ולא יהיה מנוס מפיחות.

זו אשליה ששרון חושש מפניה. לאחר הדהרה המטורפת בשנים עברו, נראים גם 18 אחוזי אינפלציה כחלום בהתגשמותו, אבל באירופה, מול קצב כזה, היה כל שר אוצר נאלץ להתפטר. אם לא נרד לקצב האירופי־אמריקאי, נימצא עד מהרה בפיגור מבחינת כושר התחרות בשוקי־חוץ, מסביר שרון, ולא יהיה מנוס מפיחות, ששוב יאיץ את התהליכים השליליים שניסרלנו. השנה יהיה קצב ההתייקרות, כלומר קצב איבוד כושר התחרות, כאשתקד: בשנה הבאה עלולה האינפלציה להיות באותם ממדים. בתקציב המתוכנן ל־1988 חזוי גרעון של כארבעה אחוזים, חור גדול מכדי לרדת לרמת התייקרות חד־ספרתית. מוקש נוסף הוא השכר. אם ייפרצו הסכמי השכר, יגדלו ההוצאות במשק ובתקציב המדינה יגדל הגרעון. לא פעם חיווה שרון את דעתו כי תוספת היוקר מזיקה מאוד למשק ואילו לשכיר היא מועילה רק מעט. ביטול ההצמדה האוטומאטית יהיה לברכה למשק כולו.

לטווח רחוק, המגבלה החמורה היא ההגנה על תוצרת הארץ. את ההגנה מענקים על־פי צורכי היצרן הפחות יעיל וממילא היא מנציחה עיוותים ומגבירה את הבזבוז במשק; למשל, ייצור השטיחים, המוגן במאות אחוזים. אמנם היצרן בעל מפעל השטיחים (אברהם שפירא) מרוויח הון תועפות ופועליו משתכרים רק לחם צר, אך מפעלים חרושתיים, מלונות, בתי המשרדים וכן משקי־בית משלמים בעד שטיחיו פי שניים ואף פי שלושה ממחיר שטיחים

(המשך בעמ' 8)

מכזמן الاحل

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

בסוף השבוע ציין התיאטרון הלאומי „הבימה" את יום הולדתו ה־70 בערב הצדעה מרגש שנטלו בו חלק נציגים של כל אמנויות הבמה בארץ. בין המשתתפים בארוע שהיה ספוג באווירת נוסטלגיה היו נשיא המדינה ורעייתו, סגן ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס, שר החינוך יצחק נבון, ראש עיריית תל־אביב שלמה להט, מייסדי אגודת ידידי התיאטרון הרוח החיה והיו"ר שלה זה עשר שנים אורה גולדנברג ובעלה עו"ד דר' אמנון גולדנברג, שרי הממשלה, חברי כנסת, אנשי רוח, שחקנים והרבה ידידים מן הארץ ומחו"ל שהגיעו במיוחד לארוע מחו"ל. בתמונה: נשיא המדינה חיים הרצוג ורעייתו אורה סיירו לפני הארוע באכסדרת הבנק והתבוננו בתערוכתו של זאב „35 שנה בשורה הראשונה" יחד עם אורה גולדנברג.

מנכ"ל חדש

יצחק קינן, יהיה המנכ"ל החדש של „אמנות לעם". הוא יבוא במקומו של יוסי פרוסט (בתמונה) בישיבת הדי־רקטוריון שהתקיימה ביום חמישי נתקבלה המלצת ועדת הבחירה למנות את קינן שהיה המועמד היחיד. קינן איש מפלגת העבודה, היה במשך שנים רבות ראש מועצת בית שאן וכיום עושה בצרפת בשליחות מחלקת הנוער והחלוץ. מרגיו התנה בכך שלא יעסוק בפעילות פוליטית. בעבר כתב קינן מלים לפזמונים ביניהם „ים השיבולים" ו„עמק שלי". המוסדים בפני הגבעטרון. הוא ייכנס לתפקידו באחד בינואר וכבל הנראה תהיה תקופת חפיפה בינו ובין פרוסט.

דינה ציגמן

אחרי חמישים שנה

בקיבוץ אפיקים התכנסו בסוף השבוע כמה עשרות בוגרי חברת נוער שהתחנכו בקיבוץ בסוף שנות השלושים. הכינוס של חברי הגרעין, כולם ילידי גרמניה שעלו לארץ בגבור האנטישמיות הגאצית, ובמסגרת „עליית הנוער" של הנריאטה סאלד, נערך במלאות חמישים שנה לעליית בני הנוער לארץ. אחרי ההכשרה באפיקים התפזרו רובם ברחבי הארץ. קבוצה מתוך הגרעין הקימה את קיבוץ עין שמר ואחר כך את להבות הבשן של „הקיבוץ הארצי" ובוגרים אחרים היו מראשוני גינוסר. הכינוס נערך בסוף השבוע באפיקים ובבית ההארחה של גינוסר ובמהלכו הועלו זכרונות מימי הקליטה הראשונים הועלה זכרם של אלה מבני חברת הנוער שנספו במרוצת השנים. כמה מהמכונסים שהיום הם בני שישים וחמש הגיעו למפגש במיוחד מארה"ב. בין מחנכיה של הקבוצה היו בלה והרדי ז"ל, המחנך הנודע שנספה באסון מעגן וישראל הופש יבדל"א, מותיקי חברי אפיקים כיום.

שמעון וייס

קשרים ומוניטין

נציגי החקלאים באו השבוע אל סגן שר האוצר עדי אמוראי (בתמונה) בבקשת עזרה. אמר להם אמוראי „עליכם להודות לשר האוצר נסים". הסיבה לכך היא שלפני כשנה וחצי בערך נסים לבקשות מתפללי בית הכנסת שלו לשמש שליח ציבור לתפילת הגשם. וכידוע נענתה בקשתו והשנה שעברה היתה ברוכת גשמים. השנה פנו אליו עוד פעם באותה בקשה. הפעם היו לנסים לבטים שכן קשריו והמוניטין שלו היו בסכנה. אולם לא היתה לו ברירה, והוא הסכים. קשריו לא אכזבו המוניטין שלו לא נפגע שכן אחרי ארבעים ושמונה שעות החל לרדת גשם. „לכן" אמר אמוראי „לפני שאתם מבקשים את סיועו בבעיות שהיו בעבר עליכם להודות לנסים על הסיוע שהוא מגיש לכם בהווה".

המדור נערך ע"י אורה ארמוני

תרומת הגוש המזרחי

תוך כדי סקירה על עבודת הקיבוצים שלו גילה יו"ר אגף ההסתדרות במפלגת העבודה, יצחק בן (בתמונה) עובדות בעניינים ערבי ישראל תרומה של הגוש המזרחי להקניית השכלה גבוהה לצעירים הערבים. מספר תונים שבידיו עולה שב־24 השנים האחרונות לבדן בארצות שבעבר למסך הברזל 820 ערבים וערביות מכפרי הגליל המשולש ואחת ללא כל תשלום. הקומוניסטים עשו זאת, כך מתברר, לא לשם קידום החינוך הערבי בישראל אלא למען חיזוקה של רק"ח בבצרת ובואכאלופים ובויותר מ־100 ישובים אחרים. למעלה מ־50% מהתלמידים לבדן רפואה והנדסה בברית המועצות ובצ'כיה. הם אמנם לא שילמו אגורה כחוקה עבור שכר הלימוד, אך לאחר שובם לביתם הם גומלים לגוש המזרחי בהפצת תורת מרקס־לנין. כמתבר ש־30% מהם משתלבים במנגנון של רק"ח ועושים נפשות לתורתה. כהן אינו מסתכל בעובדה אלו רק כחוקר. הוא משתדל בימים אלה לשכנע את שגרירות ארה"ב בישראל להשפיע על וושינגטון לכלום את התופעה הזאת על ידי מתן מלגות בהיקף זה או אחר לאהודים הערבים בישראל. לדעתו של כהן, אין מדובר בעשיית טובה אלא באינטרס מובהק של הבעקרב לצבצם את ההשפעה הקומוניסטית בכל מקום. תוכיר מפורש בעניין זה הונח בימים אלה על שולחנו של הקונסול לעניינים פוליטיים בשגרירות ארה"ב בישראל ג'ו פליבאן ובהגיכוסים שנעסו מתברר שהצעותיו של הרוקהוד"ב התיים אינן נופלות על אוזניים אטומות.

למען חינוך יהודי

בכינוס העולמי לעניני דמוגרפיה יהודית שננעל בסוף השבוע במכון ואן ליר בירושלים, קרא אהרי גורדון חבר הנהלת הסוכנות היהודית לאבק הצעת החלטה שלפיה קורא הכינוס לממשלת ישראל, לתנועה הציונית, ולארגונים היהודיים בעולם לנהל לצד המאבק לפתיחת שערי ברית המועצות להגירה חופשית של יהודים, מאבק מקביל להתרת חינוך יהודי בבתי ספר עבריים ולימוד השפה העברית וכן למען מאבק ציבורי בלתי מתפשר להתרת חופש הדת הפולחן ליהודי ברית המועצות. גורדון הוסיף כי צעד זה בא כדי לבלום את נחשול ההתבוללות ונישואי התערובת המאיים על יהודי ברית המועצות. „בואה של אידה נודל לישראל" הכעים גורדון „הינו צעד היסטורי חשוב ומרגש אך אין בו די, אין בצעד זה כדי לשנות את מצבם הקשה של יהודי ברית המועצות ואנו מצווים להמשיך במאבק". הצעתו של גורדון עוררה הדים רבים בקרב ציירי הכינוס שהביעו הרוצות ותמיכה בדבריו.

דימה כהנוביץ' עובדת כקופאית וגדעון דרורי כסלצר בבית הקפה של ג.מ.ק.א. בירושלים. שניהם עובדי רשות השידור שהגבתים עתה מעבודתם בטלוויזיה והחליטו „לעשות חלטורה" על מנת לשפר את מצבם הכספי.

מכתבים למערכת דבר

טיפול דחוף בתביעות המרדימים

קופת חולים הכללית בשיתוף עם ההסתדרות הרפואית חייבים לטפל בדחיפות בתביעות המרדימים, כדי להגיע אתם ולהגיע לפתרון הבעיה המיוחדת הקיימת בענפי הרפואה הכירורגית, מלבד באין בהם פרקטיקה פרטית, כהוא למעשה מלכימה את ההכנסה של הרופאים בענפי הרפואה האחרים. עיצומי המרדימים נמשכים זה למעלה מחודש ימים ויום יום נידחים עשרות ניתוחים אלקטיביים ואין מוצא מה הזעק. זה מצב בלתי־נסבל.

היום – נידחים ניתוחים אלקטיביים, בעתיד הקרוב – בגלל מחסור ברופאים בענפי רפואה אלה – בכלל אי־אפשר יהיה לקיים רפואה ברמה סבירה ולא רק בלתי אפשרי יהיה לבצע ניתוחים דחופים.

שר האוצר חייב לגלות הבנה לתביעותיהם הצודקות של כמה מאות רופאים אלה המתקיימים על שכרם הדל בלבד.

אליעזר יצב
ירושלים

חברת החשמל מתעללת בצרכנים

הנוהג לשגור מפעל, מוסד או חברה להקיפת ימי החגים ולהוציא את העובדים לחופשה מאורגנת, הוא נוהג טוב שמקובל לעובד ולמעביד, אך לא כל חברה רשאית לנעול את שעריה ולהפסיק מתן שירות חיוני לציבור למשך ימי החג הלל המועד.

העובדים בחברת החשמל יצאו לחופשת חג הסוכות למשך 10 ימים רצופים עד 18.10.87, ואיש לא טרח לדאוג להשאיר צוות הטכנאי תורן.

הידעת לא קיבלת שעיף במוז חברת החשמל המופקד על מתן שירות חיוני לציבור – 24 שעות ביממה – יתעלם ולא ישאיר תורן טיפול בחיבורי חשמל לצרכנים שבדירותיהם נותק זרם החשמל בגלל חוב בסך של 33 שקלים.

מעניין עד היכן גובלת הצביעות והזלזול של חברת החשמל: קופה פתוחה תהרונה לגביית כספים מהצרכנים בתול המועד סוכות לזה כן דאגה החברה, אך להשאיר תורן שיחבר את זרם החשמל ולאחר ניתוקו בידיעת של צרכנים שסילקו את חובם בתל המועד, לזה איש לא דאג, ולמרבה הצער צרכנים רבים נשארו בחשכה בימי חג המועד.

כבוד רבינו מר שחל, כיצד נוכל לרשום הצלחות בטילוי תפקידך כאשר חברת החשמל שאתה מופקד עליה השביתה את שמחת החג מצרכנים רבים?

מעניין גם לדעת את תגובתך לבתול הנ"ל והאם בידעתך לטפל ולשנות את סדרי העבודה המגונים והמקוממים בחברת החשמל?

מרדכי אפיר
ירושלים

בלי סרטים ועם ישיבות

קראתי בעיון רב את מאמרו של יהונתן „ירושלים נערים סביב לה" ואני בלא הקיפה לגינוני ולתפיסתו בנושא הרגיש והכאוב על פתיחתם של אולפנות ציבוריים להקרנת סרטים בשבתות. המדינה מהל חוק שהיה קיים בפוליטיקה מנת המגרים הבריטי ואחריהם קנות המדינה.

הן הן לך כל מאבר שנכתב בתמונת הגבול העיר.

יהי מה את הייתי מיה לי הייתי מבצא את „ויהוד" השני שיכבד לו את אשר הבינו מתוללי המדינה ובכלאיה המהוללים מבן־גוריון, דיין וכל שרי הביטחון סכיתו כאן קם המדינה ואשר השכילו להבין שבמדינת ישראל ראוי ורצוי שאותו כבס לה' ימשיך בלימודיו בישיבות הקודשות כדי שהתורה לא תישכח מפיה וכפי ידעו עד עולם, והוזים גיוסם כל עוד תורתם אמנותם.

קיום הישיבות והמשך הלימודים בהם היו אחד מהיסודות שאיפשרו את קיומנו כאן בארץ ישראל. לא יעלה על הדעת לחשוב שמדינת ישראל לא תאפשר הכשר הלימודים בישיבות לפי הכוונת גדולי ראשי הישיבות ובכך תגרוז שלאותם אלפי משפחות ותלמידי הישיבות אשר מאמינים בדרך זו, אין מקום במדינה אשר כאבר אבורה לתת את פתרון הבולות לכל יהודי.

ח"כ מנחם פרוש
ירושלים

לכל אחד „אלוהים" בלב

כל אחד מאיתנו לא חולתי נולה, אלא יהודי למשפחת באבינים. כראגריה נבסיה קשה שינתה לנו את הכיוון, והפכנו ללא מאמינים. נקודה. לא פגענו באף אחד.

יצאתי את הבמה המאמינה בשנת ה־22 של הבאה. אף אני הייתי אז בן 22. לא, איננו „הילוני", איננו „לא", איננו „שאינו", גם לא „אנטי". אני פשוט לא מאמין עוד בקיום אלוהים. נקודה. עניין שלי. כלל לא אנטי־דתי. חיו, רבנן, בנו איתנו את המולדת. אדמה האדמה.

כהיסטון אני יהיב – קשה להיות לא מאמין. כי אז, להצדקת קיומך, אתה חייב להיות גם הגון, גם ישר, והום, עזור, לחם, להיות כן לאורך כל חייך... והם, המאמינים, קראו לי „גוי" רק לפי הלבוש: מכנסיים קצרים, השרוולים, ראש גלוי – זה קבע עבורם סתם כך בעיקרי בשקט ברחוב.

כעה הפעם יותם בבמאמרו „ירושלים נערים סביב לה" („דבר" 29.9.87) כשהתחיל ב„נער מפ"ם המהפכניים", „קינג־קונג" וה„הכפרג". האם אנו קבענו הצורה האם אנו בחרנו האבצעים? הבה הולו בבלמתה עוד לפני קנות רור. הם בחרו האמצעים: השלכת אבנים בשבת קודש, שריפת תחנות, כתובות על בתים בלילות, עלבונות לנשים ברחוב ובאוטובוס – „פריצע", פניות ל„חבר הלאומים" ולאשף בזעקת עזרה והצלה „מהציונים הארורים", שריפת הדגלים הלאומיים וכו' וכו'. ואנו בלענו הכל ושתקנו, כי לא רצינו „מלחמת תרבות", רצינו להאמין ב„פינקעלע ייד" בהבנה שלהם, ב„כל ישראל חברים" ועוד...

אין לנו עם כי לדבר על מוהר מידות, על חופש הפרט, על מצפון... אנו בחרנו בבקע בלי פגיעה בנפש, אנו „ירדנו" אליהם, לתפיסתם, לאבצעיהם. חסר לנו רק לפנות גם כן כמוהם לאש"ף ולבקש עזרה נגד „הדתיים", המתגלבים בנו בשבתות ובכל יום... והרי אלה הם אמצעי מלחמתם בנו.

ח' יותם. שב אתם לשולחן ותיווכח, כי לא ל„קינג־קונג" כוונתנו – כוונתנו. כי אנשי תרבות גם אנו, אנשי שלום. רוצים ארץ עברית, עליה יהודית, שפה עברית ועם עובר את אדמתו, ויש לו „אלוהים" בלב.

משה רוזמן
תל־אביב

עונש־מוות למחבלים אשליה אבודה

המחשבה כאם נגהיג עונש־מוות למחבלים המחר ייעלם מיד סוחרת את הפילוסופיה הבטחונית של רפול ושרון הגורסים, שמלחמת לבנון החליטה את הטרור ותהדאה מכך גם את ההתנגדות לכיבוש הישראלי בשטחים. לא זה ולא זה. הטרור לובש צורה ופושט צורה. אנשי ה„חיזבללה" מסוכנים יותר מאשר אנשי אש"ף. הדור הצעיר שנולד לאחר כלחמת ששת הימים בשטחים הדור יותר הכרה לאומית פלסטינאית מאשר הוריהם. כל המהומות בשטחים הכבושים אינן הפרות־סדר ציבוריות אלא הן מרד אזרחי.

הנהגת עונש־מוות בעבר לא הרתיעה פושעים בעולם. הפשע והרציחות בארצות־הברית הם להפרחוק שם, אף שהורגשו בכמה מדינות את עונש־המוות. כאשר תלו בייסים בכיכר שבלונדון כיסי הצופים רוקנו באותו הזמן על־ידי כייסים חדשים. לא כן כשמדובר במחבלים ובאנשי מחתרת המקריבים את חייהם למען מטרותיהם. עונש־מוות לא יהתיע מחבל שנשלח מסעם ארגונו לפגוע בנו, על אף שיודע הוא כי זאת חזית שלעיתים לא חוזרים ממנה. ניתן לשאול: כלום גזר־דין מוות מטעם בית־משפט בריטי נגד יהודים בארץ־ישראל הרתיעו אחרים מלצאת למלחמה נגד השלטון הזר בארגונה עזובה היא, שבלי הרף נהרגים מחבלים בהתקלויות עם כוחות הביטחון שלנו בדרום לבנון – האם זה מונע מחדשים להתגייס לשורות אש"ף או ל„חיזבללה"? האם זה לא גזר־דין מוות?

חיים הצורי
איילת השחר

לצמצם עודף העוצמה של השוטרים

בדינת ישראל העניקה לשוטר עוצמה רבה. רבה מדי. אני מבקש לקבוע, על סמך ניסיון אישי (מר, לצערי), שעוצמה זו שהוענקה לשוטר היא, לעיתים קרובות מדי, בהזדמנות כלי רב עוצמה ועדיין הנופל בידיו של אדם שלא בשל דיו לאחוז בה.

דעתי זו מתחזקת לאור נתוני הסטטיסטיקה וכן דברי מבקר המדינה אשר מציינים את הריבוי העצום כל מעצרי־שווא הנעשים על־ידי משטרת ישראל. לצערי, לא המכ"לו, לא המשטרה והמפכ"ל ולא שר המשטרה, להתמודד עם המצב הנמשך הזה. ועל כן, אני קורא לכנסת להפעיל את סמכותה ולצמצם את העוצמה שהוענקה לשוטרים ולמשטרה: לא יותר לשוטר לעצור אדם ל־48 שעות ללא סיבה, אלא רק לקצין בדרגה שתיקבע וגם זאת רק ל־24 שעות לכל היותר (ואולי אף פחות) וכן כל תלונה של שוטר תידרש להסתייע בעדויות נוספות על עדותו של השוטר כותב הדו"ח.

ביום המצב הוא שהאזרח חסר־אונים מול השוטר שיש ביכולתו לעוצרו ללא סיבה ו„להלביש" לו תיקים שונים ואזרח זה יעמוד חסר־אונים מול שרירות זו ויותר מאוחר יעמוד הוא בעמדה נחותה בבית־המשפט, הנוטה בדרך־כלל לצידו של השוטר כותב הדו"ח.

יפה תעשה הכנסת בהתערבותה לצימצום הנגע הזה של פגיעה בחירות האדם וכבודו.

זאב שפיר
רמת־גן

מה מצחיק את גלי צה"ל?

אני נמנה עם המאזינים הכמעט קבועים של גלי צה"ל. למיותר לציין כי גם נהנה. בפרט „בימים טרופים אלה". אך גבנר מבינותי להבין מדוע המפולת בבורסה בניו יורק כל כך מצחיקה אותם! היה זה אסון עולמי! אך בפי הקריינים הוא נהפך לנושא בידור. באיזו אירוניה מזכירים את אסון 1929!! הקריינים עוד טרם ראו עולם בימים ההם. אולי בגלל זה נראה הדבר לבדיחה. כי שהרגיש זאת על בשרו לא יצחק. אנשים השקיעו את כל הונם – ומעות רבים הגיעו עד פת לחם. ורבים איבדו עצמם לדעת. מה מצחיק כאן?

חלחלה עוברת בי כאשר אני שומע בגלי צה"ל את האירוניה הסרקסטית של הקריינים. אנא התעשתו...

צבי ארדי
בני ברק

ישראל־אוסטריה

מאת ארנונה שמאן

הנבחרת הפתוחה של ישראל רכשה לה שם בצמרת האירופית. ההבדל בין אחד משלושת המקומות הראשונים (בהם לא היו רחוקים, ואפילו התמקמו שם תקופת מה) לבין מקום שמיני, הוא באמצם המקן הנוסף, ובלקה המכן הזמן הנכון, ובעוד קצת מזל, ובנראה שכל אלו לא היו עימנו הפעם, ותמיד יתכנו תקופה לפעם הבאה.

אולם עובדה אחת אינה ניתנת לערעור, והיא ששחקני ישראל זוכים לכבוד, הגדול בכולם הוא שמואל לב. לא יצא לי ל„קבל" ממנו רב לידה (גם אני פיזקתי), אולם יד אחת כראיתי באקראי, וכל זה בזמן מחשבה מיניכאלי, רק הוסיפו לדעה הטובה שהיתה לי עליו.

ברידג

מחלק: מערב
פגיעים: אף אחד
ההכרזה:

מערב	צפון	מזרח	דרום
1 ספייד	2 קלאב	---	2 ספייד
---	3 קלאב	---	3 הארט
---	4 הארט	---	---

צפון: ♠ J×× ♥ Q× ♦ Q× ♣ AKQJ××

מערב: ♠ AQ×××× ♥ 9 ♦ ××× ♣ ×××

מזרח: ♠ 107 ♥ KJ××× ♦ K×× ♣ ×××

דרום: ♠ K× ♥ A10864 ♦ AJ××× ♣ ×

מערב הובילו בדיאמונד, גם עם הובלה נוחה זו עדיין קשה החוזה לביצוע, אולם לב המשיך בבטחון במהירות. נסיך דיאמונד מהיר, קלאב לדומם, שני ספיידים מושלכים על הקלאב, ספייד נחתך ביד, אלוף דיאמונד, דיאמונד נחתך בדומם, ספייד נחתך ביד, דיאמונד נוסף נחתך עם המלכה בדומם, מזרח חותך עם המלך וחוזר בהארט, שמינית מהכרוז, תשיעית במערב שחוזר בספייד, הכרוז חותך בעשירית הארט, ממשיך באלוף והחוזה מבוצע.

ברור גם שחוזה של 3 בלי שליט מבוצע בקלות, ודומני שחוזה כזה שוחק בתור המבור. 61 לקיחות בקלאב, לקיחה בדיאמונד, לקיחה בהארט ולקיחה בספייד.

שרון הולך לוושינגטון

(המשך מעמ' 1)

מיובאים. תמורת רווח שמן ליצרן ומשכורות לא מהגבוהות לכמה מאות פועלים נושא המשק בנטל כבד. דוגמה אחרת היא הביצים. ייצור ביצה בארץ עולה שמונה סנטים; ביצה בחו"ל, בגלל העתיקים העצומים שהתפרו, עולה שני סנטים. הווה אומר, הצרכן והמדינה (והסובסידיה) משלמים פי ארבעה משווי ביצים מיובאות. הוא הדין בבשר המיוצר בארץ ובמאות מוצרי תעשיה שאפשר להשיגם במחצית המחיר בשוקי העולם. כך מגוננת הממשלה על יצרנים בלתי־יעילים והתוצאה היא, שהמועסק הישראלי מייצר בכשני שלישים פחות משמייצר חברו האמריקאי, הגרמני או השוודי. על חיסולו של מפגע סטרוקטוראלי זה אין הפוליטיקאים נותנים את דעתם, או שאינם מעוזים לתת, בגלל לחצי האינטרסנטים המקומיים.

ביום שישי שעבר יצא שרון לוושינגטון כדי להשתלב בעבודת הבנק העולמי. הוא יעבוד באגף לתיעוש מדינות מתפתחות ועוד לפני סוף השנה הוא אמור לצאת לסין. סיור בסין מסקרן, כמובן, אך על אופיה היום־יומי של העבודה בבנק עדיין אינו יודע הרבה. גם קצב העבודה בבנק יהיה, כנראה, יותר מתון משהיה באוצר בירושלים בשנים 1985—1987. מה יקרה אם תשתעממנ? שרון: „אנהג כמו בישיבות משעממות הארוכות מדי בארץ. אעשה אוריגמי מנייר או ארדם".

שערוריית „גינס"

(המשך מעמ' 7)

ועתה הוא כלוא בבית־כלא פדראלי ליד לוס־אנג'לס ומצפה להסגרתו לבריטניה. מאשימים אותו בקבלת שלוחה מליון ליש"ט בעד „ייעוץ".

בשבוע שעבר נעצר סיר ג'ק ליונס (סגן נשיא המגבית), ידיד של פרנס, באשמת גניבת 2.25 מיליון ליש"ט. ליונס בן ה־71, אישיות בולטת ב„סיטי", אירח בהידס יוגאר לארוחת צהריים את מארגרט תאצ'ר. ביום חמישי נאסר הבנקאי רוג'ר זליג בן ה־42, ממוחי המוחות של הסיטי, המומחה בתהליכי השתלטות על חברות. זליג, בוגר „להרון סקול אוף אקונומיקס" ו„להרון בייזנס סקול", הורים רווחים של מיליוני ליש"ט לכיסי חברת „מורגן גרנפל", שכיהן בה בבשמשרה סגנית של 200,000 ליש"ט במנהל הכספי.

זליג תיכנן את מיזוג החברות „האביסט", „מדרקר", ו„בריטיש הום סטורס", ובזכות חלקו במניות היה למיליונר. כאשר החליט סאונדרס שעל „גינס" להיכנס למערכה על „דיסטילרס" הוא הזעקם להטיל את המשימה על האיש המבריק ביותר של חברת „מורגן", זליג, אשר לא שש לקבל את התפקיד. הוא חשש שאם ייכשל, תיפגע אמינותו, אך משקיבל על עצמו את המשימה עבד ללא לאות לשכנע חברים ומכרים לקנות את מניות „גינס". בעיקרו של דבר אין זו מעשה בלתי־חוקי, אלא אם כן בשלמת החברה מכספה להבטחה כנגד הפסדים או ב„תשלומים מיוחדים". זליג היה הקרבן הראשון של הפרשה – הוא פוטר מחברת „מורגן" ארבעה שבועות אחרי תחילת החקירה.

מה שידוע את ה„סיטי" הוא, שמעסים החשבים כדבר יום ביומו בהצעות השתלטות, מוגדרים „גניבה" ועלולים להסתיים במאסר, ומאסר גורר מאסר. „הכל מהלכים כעל ביצים בימים אלה ומקפידים שמספר האנשים היודעים על עסקות יהיה קטן ככל האפשר", אמר השבוע אחד מאנשי ה„סיטי".

עורכי־הדין של משולם ריקליס, בעליה של חברת „רפיד אמריקן", הודיעו השבוע כי הם יתבעו לדין את „דיילי טלגרף" בגלל רשימה שפורסמה על חלקו של ריקליס בפרשת „גינס". ה„טלגרף" טען, כי חוקרים מאמינים שמשולם ריקליס היה הנשכר העיקרי מתשלומים ששילמה חברת „גינס" לחברתו של רונסון „הרון אינטרנשנל". שמו של ריקליס לא הוזכר עדיין משום שסקוטלנד יארד מכין חקירה מיוחדת לבדיקת האספקטים האמריקאיים של הפרשה. בין היתר מתבנן סקוטלנד יארד את חקירתו של איוואן בוסקי, אישיות מפתח בוול־סטריט, שאת שמו מסר למשטרה האמריקאית דניס לוין. בוסקי הוא זה שהצביע לראשונה על חברת „גינס" והוא גם קנה, כנראה, מניות של „גינס". סקוטלנד יארד יוקיר אם לבוסקי יש מידע על חברות אחרות, המעורבות בסחר בלתי־חוקי בבריטניה. כרגע מבוססות רוב האשמות על עדותו של הצרפתי אוליבר רו, כי שהיה המנהל הכספי של „גינס". רו היה הראשון שסיפר, במכתב למועצת המנהלים של „גינס", על חלקו של טורי סאונדרס בפרשה. סבורים כי רו קיבל חסינות בזכות עדויותיו נגד השאר.

הפרשה – בעיצומה.

בנק ישראל

חדש

הודעה על הוצאת מלווה קצר מועד

ביום 28.10.1987 תונפקנה סדרות מלווה קצר מועד לפי הפירוט הבא:

מספר הסדרה	כמות מוצעת במיליוני שקלים חדשים שווי נקוב	מועד הפדיון	ימים לפדיון
1147 א'	100	25.11.87	28
0248 ד'	100	24.2.88	119
0348 ה'	100	23.3.88	147

בקשות לרכישה של הסדרות תוגשנה באמצעות הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך, במחירים שיהיו נמוכים משווין הנקוב. יום המכירה הראשון בבורסה לניירות ערך יהיה יום ג', 27.10.1987 (ערך יום ד', 28.10.1987).

ביום המכירה הראשון בבורסה ימכור בנק ישראל את מלוא הסכום המוצע או חלק ממנו כפי שייקבע על ידו.

הסדרות תסחרנה בבורסה לניירות ערך ביחידות של 100 שקל חדש שווי נקוב ותפדינה על ידי בנק ישראל בשווין הנקוב (100%), בתאריך הנקוב לעיל.

התנאים המחייבים לסדרות הנ"ל פורסמו בתקנות מלווה קצר מועד (סדרות מסוג א) התשמ"ד – 1984 – ו(סדרות מסוג ד' ו־ה') התשמ"ז 1987.

פרטים נוספים אצל הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך.

דבר

לפני 60 שנה

נאומו של וייצמן

כשבעת אלפים איש שהצטופפו יושבים ועומדים בפנים בית העם, ובאלפים מחוצה לו, שמעו אמש את נאומו של וייצמן באספת־עם שסדרה לו הנהלת קרן היסוד. וייצמן אמר בין השאר: המשבר בארץ מורכב לדעתי משני גורמים: מצב כלכלי רציני והגורם הרוחני – הפסיכולוגיה של המשבר. הגורם הרוחני הזה חשיבותו מרובה, כי הוא תלוי בסבה היהודית, שהרצון שלנו גדול מיכלתנו, ויש ותמיד יהיה בתקופה שאנו חיים בה חוסר של שווי משקל בין הרצון הכביר והטבעי החי בעולם היהודי ובין התנאים החיצוניים הדרושים לבנין מהיר.

נפשו כלתה לבית הספר

בבודאפשט שלח יד בנפשו ילד קטן, אלכסנדר בריקוביך, כי התגעגע על בית הספר. הילד היה בן להורים עניים אשר לא יכלו לשלם עבודו שכר למוד, ועל כן הורחק מבית הספר. הילד דאב מאד ולבסוף קפד את פתיל חייו.

לפני 40 שנה

למשטר של גיוס – למען הבטחון

„עלינו להכנס למשטר של גיוס בממון הגוף למען בטחוננו בארץ הזאת" – הכריזה גולדה מאירסון, מנהלת המחלקה המדינית של הסוכנות בירושלים, בכינוס גדול ורב־משתתפים של מליאת מועצת פועלי ת"א וועדי הפועלים בעיר המייצגים כ־40 אלף פועלים – שהיה אמש בבית ברנר בת"א.

החל מסע־איומים נגד יהודי מצרים

קאהיר. ראשית מסע תעמולה אנטי־יהודי בעתונות לאור ההתפתחות האחרונה בשאלת א"י ועמדת הליגה הערבית, רואים כאן בפרסום שפרסם עתון האחים המוסלמים על „הסוכנים הציונים במצרים". העתון טוען כי בני ברית ואישים יהודים במצרים עוסקים בסתר בפעולות ציוניות שם.

האדומים נושפים בעורף נתניה

אלי כהן הרים את הפועל ת"א אל המקום השני בשער נגד בית"ר ת"א ב"דרבי" הקטן ■ היהלומים מנתניה ממשיכים להוליך בראש לאחר שחילצו בביתם נקודה מצפרירים חולון ■ בריילובסקי נכנס לשחק במחצית השניה וגרם לשויון בין חיפה למכבי ת"א ■ ניר לוין ודורון רבינזון הפתיעו את האלופה ■ חזי שירזי מבני יהודה הרגיע את אוהדיו בשערי נצחון על סוגרת הטבלה ■ כפר סבא מתחה את אוהדיה עד לדקה הי90 נגד מכבי פ"ת ■ תיקו מאכזב בבירת הנגב

הליגה הלאומית

	הקבוצה	משי	נצ'	תיקו	הפסי	שערים	נק'
.1	מכבי נתניה	7	5	1	1	7–15	16
.2	הפועל תל־אביב	7	4	3	0	2–7	15
.3	מכבי תל־אביב	7	3	4	0	8–15	13
.4	בית"ר תל־אביב	7	3	3	1	5–10	12
.5	הפועל כפר־סבא	7	3	2	2	5–7	11
.6	הפועל פתח־תקוה	7	3	2	2	7–8	11
.7	הפועל באר־שבע	7	2	3	2	4–4	9
.8	בית"ר ירושלים	7	2	2	3	12–12	8
.9	בני־יהודה	7	1	4	2	5–6	7
.10	שמשון תל־אביב	7	1	4	2	6–5	7
.11	הפועל חולון	7	1	4	2	6–5	7
.12	מכבי פתח־תקוה	7	1	3	3	9–5	6
.13	מכבי חיפה	7	0	3	4	6–4	3
.14	הפועל לוד	7	0	2	5	21–3	2

עבודת השבת

מכבי ת"א 1 (1) / מכבי חיפה 1 (0)

ציון: 6
● חיים גולדברג (30)
● זאהי ארמלי (75)
המצטיין: דניאל בריילובסקי
המאכזב: ניר קלינגר
שופט: עובדיה בן־יצחק
צופים: 5000
מגרש: אצטדיון ר"ג

★ מכבי ת"א: מרכוס 5: מיקי כהן 6, גולדברג 6, שמעתוב 5, א. לוי 5: לולו 6, צרפתי 5, בריאני 6, אלון נתן 6: סבק 7, בראל 5 (דריקס).

★ מכבי חיפה: גינזבורג 6: אהרוני 5, ל. רוזנטל 6, רפי אוסמו הגדול 5, מרילי 5, אבוקרט 5: עסר 6, קלינגר 4 (בריילובסקי 7), בולבול 5: ארמלי 5, מלכה 5 (גבעול).

מכבי נתניה 1 (0) / הפו' חולון 1 (1)

ציון: 6
● מרקו בלבדוק (19)
● יגאל מנחם (58)
המצטיין: מיקו בלבדוק
המאכזב: רונן גבאי
שופט: יוסף דיאמנט
צופים: 5000
מגרש: נתניה

★ מכבי נתניה: בלדב (חביב 5): ש. מנחם 4, חלפון 6, חסן 6, קורן 4: עציוני 5, לם 5, גבאי 4 (מכבה), ר. לוי 4: תקוה 5, יגאל מנחם 5.

★ הפועל חולון: ביטון 4: פרחן 5, יעקבי 5, א. כהן 6, מכלוף 6: א. באיר 5, בלבדוק 7, פאס 6: דמתי 5, סקרוקה 4 (פנטו), ר. הלל 5 (סליאס).

בני־יהודה 2 (0) / הפועל לוד 0 (0)

ציון: 4
● חזי שירזי (63), דוד סלמן (82)
המצטיין: חזי שירזי
המאכזב: דוד שרביט
שופט: עובדיה צבי
צופים: 2000
מגרש: וינטר

★ בני־יהודה: אסיאג 5: סלמן 5, פרי 5, אליקבץ 6, עלו 6: איל חיים 4 (שירזי 6), מדר 4 (קוסטיקה 6), רמי לוי 6: רמי מאיר 6, גורדנה 5, איזנברג 4.

★ הפועל לוד: יעקב בנודיס 5: ברדוגו 4, נעמן 4, אדרי 5, מאיה 6, אורי בנודיס 5: קסאטוולי 4 (סבילה), ברמסס 5, הלל 5: שריס 4: סמדג'ה 5.

הפועל ת"א 1 (0) / בית"ר ת"א 0 (0)

ציון: 6
● אלי כהן 86
המצטיין: יוסי זאנה
המאכזב: דוד לביא
שופט: יעקב שיינר
צופים: 4000
מגרש: בלומפילד

★ הפועל ת"א: אלתר 6: עמר 5, זאנה 7, סגל 6, אקהויז 5: אלי כהן 5, הרמה 6, זאנו 5, רפי שמואל 6: בן־שטרית 5 (לנדאו), בני רובין 5 (ליברמן 5).

★ בית"ר ת"א: ליברמן 5: טרס 5, עמר 5, יעקב כהן 5, אבךצור 4: יחזקאל 6 (ירון כהן 4), צמח 5, עמרן 5, ניסים כהן 5: תגר 5, לביא 4.

הפועל כ"ס 1 (0) / מכבי פ"ת 0 (0)

ציון: 5
● אורן מוהרר (90)
המצטיין: ירון פרסלני
המאכזב: רפי כהן
שופט: רחמים דינאצי
צופים: 1500
מגרש: כפר־סבא

★ הפועל כפר־סבא: שמיד 5: א. הלל 5, פרסלני 6, רבינוביץ 5, איינשטיין 5: גדמיש 4, סימן 5, יאני 5, ת. ברזויים (יפה: מרמתי 5 (מוהרר), נוזר 4.

★ מכבי פ"ת: פביאן 5: זאן 5, אוזבל 4, ש. צופין 5, מ. צופין 5: דניאל 4, מ. כהן 5, א. לוי 5, ר. בן־שמעון 4: מוסלי 4 (אלון ידר חם), רפי כהן 4 (א. בן־שמעון).

הפועל ב"ש 0 / שמשון ת"א 0

ציון: 6
המצטיין: אבי חדד
המאכזב: יובל אוחנה
שופט: צבי שריר
צופים: 3500
מגרש: באר־שבע

★ הפועל באר־שבע: אנטמן 5: ברזמו 4, אילוז 5, דוידי 5, גוגן 5: צרפתי 6, דהן 4 (ויצמן), חיון 5, עזרן 5: ביטון 5, אוחנה 5.
★ שמשון ת"א: חדד 6: זכרוני 4, בדרה 4, אורי כהן 4, הלוי 4: שמעונוב 4, הלל 5, מורחי 5, עובדיה 5: דמתי 4, שוקרון 4 (אדרי).

הפועל פ"ת 2 (1) / בית"ר י-ם 1 (0)

ציון: 6
● דורון רבינזון (13, 62)
● רונן רוקבן (59)
המצטיין: ניר לוין
המאכזב: משה סלקטר
שופט: יאיר בילינגר
צופים: 4500
מגרש: פתח־תקוה

★ הפועל פ"ת: גלדבי 6: ג. לוי 6, בדניק 6, אלון 5, קוטשוילי 6: איליה 5, מרקו 6, חזן 5 (קריס), קושני 6: לוין 8, רבינזון 7 ודוד לוי.
★ בית"ר ירושלים: מזרחי 5: אבי כהן 5, אוולאי 5, שמאלי 5 (אגרמולון), קדוש 4: טוורך 4, דידו 4, מלכה 5, מלמיליאן 5: סלקטר 4 (שירזי 5), רוקמן 5.

הניחוש הנכון

1. מכבי ת"א – מכבי חיפה x
2. הפועל ת"א – בית"ר ת"א 1
3. הפועל כ"ס – מכבי פ"ת 1
4. מ. נתניה – הפועל חולון x
5. בני יהודה – הפועל לוד 1
6. הפועל פ"ת – בית"ר י-ם 1
7. הפועל ב"ש – שמשון ת"א x
8. מ. יבנה – בית"ר נתניה 1
9. הפועל י-ם – הכח ר"ג 1
10. רמת עמידר – טבריה 2
11. הפועל חיפה – חדרה x
12. הפועל בת-ים – עכו 1
13. הפועל יהוד – מכבי יפו 1
14. הפועל ר"ג – כ. שעריים 1

המגרש המרכזי

הפועל תל־אביב – בית"א ת"א 0:1

אלי כהן הכריע בדקה ה־86 את ה"דרבי" התל־אביבי הקטן

מאת ג.אשר

קבוצת הפועל תל־אביב התקדמה אתמול צעד נוסף לעבר פסגת הליגה הלאומית, לאחר שגברה במשחק המרכזי של המחזור על קבוצת הצמרת של בית"ר תל־אביב בתוצאה 0:1 (0:0).

כדורגלני הפועל תל־אביב הפגינו במחצית השניה משחק כדורגל מהנה ואלמלא חוסר המזל ליד שער בית"ר, היתה התוצאה גבוהה יותר. הבית"רים ניסו לזכות בשער יתרון במחצית הראשונה ואילצו את אלתר למתוח את אבריו.

חניכיו של יצחק שניאור ידעו במחצית השניה לעשות במשחק ככל שעלה על רוחם. מרכז השדה תוגבר במוריס זאנו ויעקב אקהויז החוזר להרכב בעמדת מגן, במקומו של דוד הרשליקוביץ.

בית"ר הנהגה על־ידי ניסים כהן, אולם הוא נשמר כהלכה על־ידי רמי הרמה ולפיכך נאלצה חולית הקשר של בית"ר לבסס כוחה על מאיר יחזקאל, שהוחלף בגלל פציעה בירון כהן.

בדקה ה–70 הבקיע בן־שטרית בנגיחה, אך השופט שיינר פסל את השער בטענה לנגיעת יד של בן־שטרית. בדקה ה־75 שוב בן־שטרית שבעט לשער מקרוב והכדור הרחק כמעט מקו השער.

בדקה ה־86 שיגר רפי שמואל כדור מדויק לאלי כהן, שהתקדם ובעט בשמאל. הכדור פגע במגן בית"רי וחזר פנימה – 0:1 להפועל.

אלי כהן מהפועל ת"א מבקיע את שער הנצחון לרשת בית"ר, בדרבי של ת"א.

הפועל פתח־תקוה – בית"ר ירושלים 1:2

רבינזון בשנישער הנחיל הפסד מפתיע לאלופה בפ"ת

מאת משה רוזנברג

צמד שערים של שחקן הרכש דורון רבינזון העניק אתמול נצחון מפתיע לקבוצת הפועל פ"ת, במשחקה מול האלופה, בית"ר ירושלים – 1:2 (0:1).

הירושלמים אכזבו קשות. גם שובו של שלמה שירזי להרכב הקבוצה לא הועיל להם ופרס ל"רוזי" שהוא עשה במגרש, לא ראו ממנו הבריז תועלת.

שחקני אם המושבות שיחקו בשאפתנות רבה. הם נלחמו על כל כדור והצליחו להביך רבות את יריבתם השאננה.

בדקה ה־13 הצליח רבינזון להבקיע סוף סוף את מזרחי, לאחר שדוד לוי הגביה כדור מדויק ורבינזון בנגיחה נאה קבע 0:1.

בדקות הסיום של המחצית הראשונה ניסו הבית"רים להשוות את התוצאה, אבל פרס לבעיטה מסובבת של חנן אוולאי מתוך הרחבה לחוץ (43), לא הצליחו לסכן את השער.

במחצית השניה הסתגרו המארחים ברחבת שערם ובדקה ה־59 הדבר עלה להם בשער חובה: רונן רוקמן קלט את הכדור בתוך הרחבה ובבעיטה מ־10 מ' קבע – 1:1.

שמחת הירושלמים לא נמשכה זמן רב. בדקה ה־62 מסר ניר לוין, שהיה השחקן הבולט במגרש, כדור רוחב לרבינזון, שלא התקשה לקבוע את תוצאת המשחק – 1:2.

מכבי נתניה – הפועל חולון 1:1

התוצאה קיפחה האורחים מחולון

מאת דוד בכר

שחקני הפועל צפרירים חולון לא ידעו בסיום משחקם בנתניה אם לשמוח או לא. לפני המשחק הם היו מוכנים לחתום על תוצאת תיקו, אבל לאחר האירועים במגרש התוצאה הסופית (1:1) קיפחה אותם.

החולונים הגיעו לעיר היהלומים במטרה לחלץ נקודת ליגה. הם תגברו את הגנתם והסתפקו בהתקפות מתפרצות. למולם גילו שחקני נתניה חולשה מדהימה. הם לא הצליחו לבצע אפילו מהלכי כדורגל פשוטים ביותר.

כוכב המשחק היה ללא ספק מיקו בלבדוק, שבפריצותיו המהירות הצליח להביך רבות את ההגנה הנתניתית. באחת מאותן פריצות, הוא אף הצליח להבקיע את בלדב. בדקה ה־19 קלט כדור, שהוגבה ע"י רונן הלל ובנגיחה אל בין חיבורי הקורות קבע 0:1.

כעבור שלוש דקות נפגע בלדב בצורה קשה בפניו והורד מהמגרש על גבי אלונקה. עד לסיום המחצית ניסו הנתניתים לאזן את התוצאה, אבל חולשת החלוצים הותירה את התוצאה געינה.

גם המחצית השניה נפתחה בלחץ נתנייתי, שנבע מהפקרת מרכז המגרש ע"י החולונים. בדקה ה־58 הסיט בני לם כדור עונשין לעבר יגאל מנחם, שבבעיטה מתוך הרחבה קבע את תוצאת המשחק – 1:1.

הפועל באר־שבע – שמשון תל־אביב 0:0

אבי חדד נעל את שערו על בריח

מאת רונן בר־לב

קבוצת הפועל באר־שבע אכזבה אתמול את אוהדיה הקנאים, כשלא הצליחה לגבור בביתה על קבוצתה הבינונית של שמשון ת"א – 0:0.

המשחק היה חד־צדדי ברוב שלביו. שחקני בירת הנגב שלטו ללא עוררין במרכז המגרש, אבל חוסר התכליתיות בהתקפתם היה בעוכריהם.

האורחים מכרם התימנים הגיעו לבירת הנגב במטרה ברורה לחלץ נקודת ליגה. למולם היה שוערם, אבי חדד, בכושר טוב ולפחות בארבעה זינוקים נאים הצליח לחלץ את שערו מהבקעה.

כבר בדקה ה־6 יכלו הבאר־שבעים לעלות ליתרון, אבל ביטון נגח מקרוב לידי חדד המופתע.

בשלהי המשחק גבר הלחץ הבאר־שבעי, אבל החמצות מרגיזות של החלוצים ממצבי הבקעה של 100 אחוז הותירו את התוצאה בעינה. בתום המשחק האשימו מנהלי באר־שבע את האוהדים, שהכביסו ללחץ את השחקנים ומנעו מהם לשחק ברגיעה.

אלון נתן מנסה כותו בבעיטת מספרת במשחק התיקו (1:1) בין קבוצות מכבי מת"א וחיפה

הפועל כפר־סבא – מכבי פתח־תקוה 0:1

מוהרר הבקיע שער הנצחון בדקה ה־90

מאת חיים לוי

שער של אורן מוהרר בדקת הסיום של המשחק בין הפועל כפר־סבא ומכבי פ"ת, העניק אתמול נצחון מוצדק למארחים – 0:1.

האורחים מאם המושבות הגיעו לכפר־סבא עם חששות כבדים. הם שיחקו בזהירות רבה ותגברו את הגנתם, אולם שחקני השרון לא ניצלו זאת כדי לזכות בנצחון רב שערים. משחק ההתקפה שלהם היה חלש מאוד וחלוציהם לא הצליחו לחדור מבעד ההגנה הצפופה של האורחים.

גם במחצית השניה המשיכה כפר־סבא ללחוץ, אבל שוב היה זה לחץ עקר. בשנראה היה, כי תוצאת המשחק לא תשתנה וצופים רבים החלו לעזוב את המגרש, באה הדקה ה־90: נח איינשטיין הגביה כדור קרן. הגנת פתח־תקוה הדפה את הכדור מחוץ לרחבה, שם ניצב אורן מוהרר שבבעיטה אדירה קבע את תוצאת המשחק – 0:1.

ניסים כהן מבית"ר ת"א "רוכב" על הרמה מהפועל ת"א.

בני יהודה – הפועל לוד 0:2

לזהובים הספיקה רק מחצית אחת

מאת יוסי משורר

מחצית אחת טובה הספיקה אתמול לשחקני בני יהודה ת"א לזכות בנצחון ביתי על סוגרת הטבלה, הפועל לוד – 0:2 (0:0).

שחקני ואוהדי בני יהודה ידעו בוודאי לשכוח במהרה את המחצית הראשונה של המשחק, שבן יכולתם היתה עלובה ורק במקרה הם לא ירדו להפסקה עם פיגור.

הלודאים הגיעו למגרש "וינטר", במטרה לחלץ נקודת ליגה. במחצית הראשונה עוד ניתנה להם ההזדמנות מצויינת לעלות ליתרון, אבל מאיה בעט מקרוב לידיו של אסיאג.

בכניסתו של חזי שירזי למשחק הפיחה רוח חיים במשחקם של ה"זהובים". בדקה ה־63 הגביה סלמן כדור מדויק לעבר שירזי, שבבעיטה מאוויר קבע 0:1.

שחקני בני יהודה המשיכו ללחוץ. בדקה ה־82 פרץ קוסטיקה לעבר השער ואורי בנודיס הכשילו בכוח. את כדור העונשין מ־11 מ' בעט ה"קפטן" דוד סלמן לא רופי – 0:2.

מכבי תל־אביב – מכבי חיפה 1:1

בריילובסקי סלל את הדרך לשויון

מאת שמואל קליגר

דניאל בריילובסקי עשה את ההבדל בין קבוצה טובה, שהיתה "על הפנים", לבין קבוצה חיפאית, ששינתה כתנייס והצליחה לכפות על מכבי ת"א תיקו מחמיא (1:1).

בריילובסקי נכלל בהרכב רק במחצית השניה וגרם להפתעה, לאחר שעד להפסקה ניהלו הת"א משחק חד־צדדי ובדקה ה־31 נגח חיים גולדברג כדור קשתי מ־12 מ' אל בין הזדבודים.

גם קצב המשחק במחצית השניה הניע את הדעת, כשהחיפאים היו יותר דומיננטים במרכז המגרש ולעומתם היו הת"א מסוכנים יותר בחור כשהציגו את בני טבק ביכולת מצויינת.

שער השויון לחיפה הובקע בדקה ה–75 מבעיטה מוצלחת של זאהי ארמלי, שלא הרשים אבל עשה את הכדור עליו.

ניתוח שלאחר המחזור

שושנה ארבלי ממריאה לצמרת עם הפועל ת"א

הליגה הלאומית קיבלה צורה כבר בסיום המחזור ה־6 בשבוע שעבר. התבהרות כללית בצמרת ובתחתית למרות שלא הלכתי ל"דרבי" הקטן של תל־אביב בין הפועל ובית"ר בגלל מזג האוויר הגשום, שהסתיים בנצחון הפועל שאני אוהדת מושבעת שלה.

לכן, ההפתעה הנעימה ביותר היא בעלייתה למקום השני בטבלה מיד לאחר מכבי נתניה, כאשר רק נקודה מפרידה ביניהן. כמובן, כאלך בשבת ל"דרבי" הגדול של תל־אביב ואקווה שהפועל תנצח את מכבי ובתוך כך תעלה ל מקום הראשון ותיוותר גם הקבוצה הבלתי מנוצחת היחידה בליגה. נכון עשה המאמן של הפועל, להוליך את יהבו על הצעירים, שהוכיחו שאפשר להסתדר עם הותיקים גם בלי משה סיני. זו ההוכחה הבולטת שעדיף משחק צוות על משחק של כוכב בודד.

ההפתעות הגדולות של הליגה הן בית"ר ירושלים, בני יהודה ומכבי חיפה.

האלופה איננה מצליחה להתאושש וכנראה שיעילותו של מלמיליאן פחתה בגלל העדרו של אלי אוחנה. גם בני־יהודה, למרות שניצחה את הפועל לוד, עדיין מאכזבת. בעונה שעברה נוצחה רק פעם אחת במשחק האחרון ואילו העונה צברה כבר כמה הפסדים בגלל חולשה בהגנה. גם מכבי חיפה, שהיתה אימפריה מאכזבת בגלל סיבות ידועות. מאמני הקבוצות הללו ידועי שם ומהבולטים בארץ ומצבן של הקבוצות מהווה הפתעה לכל הספורטאים.

יש להצטער ששחקנים מסויימים העדיפו לרעות בשדות זרים. לא רואים כל כך שהם מצליחים שם. הרווח היחידי – ההוכחה שהם רחוקים מאוד מהרמה באירופה, בו בזמן שתביעותיהם הכספיות מקבוצותיהם בארץ – מרקיעות שחקים ועלולות להביא להתמוטטות כספית.

בכלל, הסרים לי בכדורגל שלנו היום הסטיזאציה וההתלהבות שאפיינה את הכדורגל שלנו בעבר: לשחקנים כמו גדעון טיש, יעקב הודורוב, נחום סטלמך ואחרון אמר אין היום יורשים.

שושנה ארבלי אלמוזלינו, שרת הבריאות

נבחרת המחזור

	אבי חדד (שמשון ת"א)	
ביאו לוי (הפועל פ"ת)		יוסי זאנה (הפועל ת"א)
ירון פרסלני (מכבי פ"ת)		שמעון מכלוף (הפועל חולון)
מיקו בלבדוק (הפועל חולון)	חזי שירזי (בני יהודה)	דניאל בריילובסקי (מכבי חיפה)
ניר לוין (הפועל פ"ת)	דורון רבינזון (הפועל פ"ת)	בני טבק (מכבי ת"א)

כוכב השבת

ניר לוין

החלוץ המוכשר של הפועל פ"ת הוכיח אתמול שוב, כי יכולת קבוצתו תלויה רבות ביכולתו. לוין עשה במגרש ככל העולה על רוחו. הוא היתל ללא רחם בשחקניה הגאים של האלופה ואף "בישל" את שער הנצחון לזכות חבריו. אתמול נהנה לוין משיתוף פעולה עם חלוץ הרכש, דורון רבינזון ובאם המשובות מקווים שעידן חדש נפתח בהתקפת הקבוצה.

מלך השערים

1. שלום תקוה (מ. נתניה) 6
2. שחר ביאל (מכבי ת"א) 5
3. בני טבק (מכבי ת"א) 4
– אודי מלמיליאן (בית"ר י-ם)
4. רפי כהן (מכבי פ"ת) 3
– בני לם (מכבי נתניה) 3

במחזור הבא

מכבי ת"א – הפועל ת"א
מכבי חיפה – שמשון ת"א
בית"ר י-ם – הפועל ב"ש
הפועל לוד – הפועל פ"ת
הפועל חולון – בני יהודה
מכבי פ"ת – מכבי נתניה
בית"ר ת"א – הפועל כ"ס

גם זה קרה

●●● איתנזיר הזהר הביתה. בשורה לאוהדי מכבי ת"א: מוטי איווניר עומד להגיע הערב לארץ, כדי לשוב לקבוצת נעוריו, מכבי ת"א. השאלה הגדולה היא, מתי ישוב איווניר לשחק ומעניין יהיה לראות אם הוא יופיע בסגרים ה"צהובים" כבר ב"דרבי" הגדול מול הפועל בשבת הקרובה ●●●

●●● יד לפה. מאמנה הותיק של בני־יהודה ת"א, דוד שוויצר, אסר על שחקניו להתראיין אחרי נצחונם הביתי מול הפועל לוד. מסתבר, כי הנצחון של ה"זהובים" לא ריגש את השחקנים יותר על המידה. כנראה, הנצחון על קבוצה חלשה כמו לוד אינו עושה כבר רושם ●●●

●●● מהומה בלוד. הפסדיה המבישים של הפועל לוד בליגה הלאומית מערערים גם את עצבי השחקנים. מיד לאחר ההפסד מול בני יהודה ת"א התפרץ יצחק נעמן לעבר חבריו וצעק בקולי קולות: "אנו פראיירים" ●●●

●●● דרך חדשה. במכבי חיפה מאמינים כי תוצאת התיקו מול מכבי ת"א מבשרת עידן חדש בקבוצה. הבלם ליאור רוזנטל אמר בסיום: "יכולנו לנצח, אבל גם תוצאת תיקו במשחק חוץ מול מכבי ת"א מהווה עבורנו הישג לא מבוטל". שחקני מכבי ת"א נראו מאוכזבים למדי ובעיקר מנהליהם, שכן שבוע לפני ה"דרבי" הגדול הם ציפו לזכות בנצחון, שיגרום לאוהדיהם הרבים לנהור למשחק ●●●

●●● אימון רגיל. שחקני הנבחרת הלאומית יערכו ביום שלישי אימון רגיל, שבו יטלו חלק 17 – 18 שחקנים. יתכן, שאלי דריקס יוזמן לאימון ●●●

מכזון الأحل

ה„שוקו" הירושלמי לא ערב להיכם של ה"סגולים" – 3:1

מאת שמואל טל

יעקב („שוקו") נומדר העלה אתמול את קבוצתו, הפועל ירושלים, לפיסגת הליגה הארצית לאחר המחזור השביעי. נומדר הבקיע שלושער לרשת הכח והעניק לירושלמים נצחון בשיעור 1:3 וגם את הפיסגה. ה„סגולים", להם היה זה הפסד שני ברציפות לאחר ארבעה נצחונות, נדחקו למקום הרביעי.

הפועל טבריה שמחצה בשבת התולפת את הפועל ירושלים בבית, חזרה על ההצגה גם אתמול ברמת-עמידר. התוצאה: נצחון בשיעור 1:3 ועלייה למקום השני בפיגור של נקודה בלבד מהמוליכה. מכבי יבנה ממשיכה לבכור גובה. היא נאלצה להתאמץ מאד מול בית"ר נתניה, לפני שניצחה בבית 1:2 אך זה הספיק לה כדי להיצמד למוליכות.

הפועל ר"ג היתה אתמול הנציגה היחידה מעיר הגנים שזכתה בנצחון. שער בודד הספיק לה כדי לגבור על מכבי שעריים (0:1) ולהעפיל למקום החמישי. הפועל חיפה והפועל חדרה נפרדו בתיקו (1:1) שהותירן במרכז הטבלה.

העולה החדשה, הפועל בת-ים, זכתה בנצחון שני העונה והפעם על סוגרת הטבלה הפועל עכו בתוצאה 1:2. מכבי יפו, שנצחונה בשבוע שעבר על בת-ים סיכן על התאוששות, ספגה „סטירה" ביהוד כשנוצחה בתוצאה 2:0. יהוד עלתה בעקבות נצחונה למקום השביעי.

19 שערים הובקעו בשבעה המשחקים בהם חזו 6300 צופים.

מכבי יבנה 2
בית"ר נתניה 1

חוסר המזל שפקד אתמול את בית"ר נתניה מנע ממנה לחלץ נקודה במשחק החוץ שלה נגד מכבי יבנה. המקומיים הבקיעו בדקה ה־90 וזכו בנצחון בשיעור 1:2 ובשלוש הנקודות.

נתניה לא נפלה ביכולתה מזו של המקומיים שהתקשו לשחק על המגרש הבוצי שהיה מלא שלוליות. היא לא נפלה ברוחה גם לאחר שספגה שער מרגלי גלילי בדקה ה־10 והצליחה להשוות כעבור 14 דקות מרגלי בלום.

במחצית השניה ניסתה יבנה לזכות בשער נצחון אך מגיני נתניה התגוננו במרץ עד לדקת הסיום. בדקה זו הצליח צלאווה לנצל קפאון רגעי בהגנת נתניה כדי להבקיע את שער הנצחון ולשלוח את האורחים הביתה בידיים ריקות.

שפט סבי אלנקווה לעיני 700 צופים ביבנה.

הליגה הארצית

	הקבוצה	משׂ'	נצ'	תיקו	הפ'	שערים	נק'
1.	הפועל ירושלים	7	5	1	1	8–13	16
2.	הפועל טבריה	7	5	0	2	12–13	15
3.	מכבי יבנה	7	4	2	1	4–8	14
4.	הכח רמת-גן	7	4	1	2	6–10	13
5.	הפועל רמת-גן	7	4	0	3	8–9	12
6.	הפועל חיפה	7	3	3	1	6–7	12
7.	הפועל יהוד	7	2	4	1	10–12	10
8.	הפועל חדרה	7	2	3	2	11–13	9
9.	הפועל בת-ים	7	2	2	3	7–5	8
10.	מכבי יפו	7	1	4	2	4–3	7
11.	מכבי רמת עמידר	7	1	3	3	11–8	6
12.	מכבי שעריים	7	1	2	4	9–8	5
13.	בית"ר נתניה	7	1	1	5	11–6	4
14.	הפועל עכו	7	0	2	5	12–5	2

המגרש המרכזי

הפועל ירושלים – הכח רמת-גן 1:3

בשלושער הכניע נומדר את הכח

מאת אלי גרונר

שלושה שערים נאים של החלוץ שוקו נומדר העניקו אתמול נצחון ביתי לקבוצת הפועל ירושלים, במשחק הצמרת מול הכח מכבי ר"ג – 1:3 (0:1).

2500 הצופים, שחזו במשחק, נהנו מיכולת טובה של הירושלמים, שתקפו ללא הרף את השער ויצלו „רק" שלוש הזדמנויות. ה„סגולים" מעיר הגנים הגיעו לבירה במטרה לחלץ נקודת ליגה. הם הסתגרו בהגנה והסתפקו בהתקפות מתפרצות.

הירושלמים פתחו את המשחק בסערה וכבר בדקה ה־13 עלו ליתרון: מישל דיין הגביה כדור קרן ונומדר דחק אותו לרשת – 0:1.

בדקה ה־49 הצליחו הירושלמים להגדיל את יתרונם. אשר ששון מסר כדור מדויק לנומדר, שמול גודרמן לא התקשה לקבוע 0:2.

בדקה ה־62 הצליח שם טוב לקבוע בנגיחה מקרוב 1:2. המתח במגרש עלה, אבל שוב היה זה נומדר שדאג להרגיע את אוהדי ירושלים.

בדקה ה־89 מסר מישל דיין לו כדור מדויק לנומדר, שלא התקשה לקבוע מקרוב את תוצאת המשחק – 1:3.

שפט חיטב יהושע לויה במגרש ימק"א.

כדורמים

קבוצת הכדורמים של הפועל גבעתיים רשמה בסוף השבוע נצחון והפסד בתחרויות משחקי גביע הים התיכון הנערכות במכון וינגייט.

בתוצאה מכך תתמודד גבעתיים על המקום השלישי בטורניר. גבעתיים ניצחה ביום שישי את נים מצרפת – 10:12. במשחק זה הרבו להבקיע לזכותה: טל סגנונית (6 שערים), קאנים (2 שערים).

אתמול נוצחה גבעתיים ע"י פוסק מיוגוסלאוויה – 10:5. בגבעת חיים הצטיין טל סגנונית עם 2 שערים. יתר התוצאות: סולאריס (יוגוסלאוויה) – אתינאייקוס 11:12; מגרסה (ספרד) – אתינאייקוס 8:11; וולסרנו (איטליה) – מגרסה 11:12; סולאריס – וולסרנו 11:16; פוסק – נים (צרפת) 6:15.

20 שנה לאתלטיקה צויינו בעמק חפר

20 שנה לאתלטיקה בעמק חפר צויינו בשבת במרוץ השדה המסורתי ע"ש יענקלה בורנשטיין ז"ל, בחלוקת מילגות לאתלטים מצטיינים ובבחירת אתלטי השנה של הפועל עמק חפר.

יענקלה בורנשטיין ז"ל הקים את סקצית האתלטיקה בהפועל עמק חפר והיה מאמן הראשון שלה. במרוץ על שמו ל־10 ק"מ השתתפו 180 רצים. במרוץ לנוער עד גיל 19 ניצח איתן קומר (הפועל עמק חפר), במרוץ הוותיקים ניצח ציון חצרוני (מועדון איילות) ובין הבוגרים ניצח שלמה אזולאי (הפועל עמק חפר). במקצה לבוגרות ניצחה רחל אלינסון (מועדון איילות). כן נערך מרוץ עממי למרחק 1 וחצי ק"מ, בו השתתפו חמישים רצים.

בערב המיוחד לציון האתלטיקה בעמק חפר נבחר כאתלט השנה של האגודה שלמה אזולאי ורחל שמיד כאתלטית השנה. כן הוענקו מילגות של 500–750 ש"ח מטעם איגוד האתלטיקה לעשרים אתלטים מצטיינים מכל רחבי הארץ.

טניס

רוב משחקי הליגה הלאומית בטניס נדחו בגלל גשמים. אלה תוצאות המשחקים שנערכו: מכבי ת"א – מכבי צפון ת"א 1:5; הפועל ת"א – מכבי רחובות 1:4; מכבי צפון ב' – מועדון הכרמל חיפה 3:3. במשחק זה נפלה הפתעה גדולה, כששמיים ציון גבר על שחר פרקיס 5:7, 3:6.

פסק זמן
עם: אהרן להב

שוטר לכל זר

בכרוניקה הספורטיבית נמסר, כי במרכזים מתכוונים להעלות שוב את נושא השחקנים הזרים על „סדר יומנו הלאומי". לאותם הזוגים בתוך המרכזים השונים משעמם כנראה. הליגה החולה, המשחקים מתנהלים על מי מנוחות, התעניינות ב„כדורגל" בבלגיה הולכת ופוחתת משום שהכוכבים הישראלים לא כל כך זוהרים יותר מאשר על כדורגל הם מתנודדים באוזני התקשורת הישראלית על קשיי הסתגלות, שלום ושל בני-משפחתם.

אבל בכדורגל הישראלי קיימים אלמנטים המתפרנסים ממנו בגדול. אם הם לא מביאים קבוצה או נבחרת פעם מחודש יוצאת להם פריחה ואם חס וחלילה אין פרנסה מתייבש בשחקנים הם מקבלים חום. אז איך יוצרים יש מאין – פשוט „מפמפמים" עסקני כדורגל מכל המרכזים הגוונים, חוזרים וכותבים שאין עניין בליגה וכי הקהל מריר רגליו אך ורק משום שבקבוצות אין „סופר סטארס".

לכל אלה ולרבים וטובים אחרים, כדאי גם להזכיר, כי „תרבות" הכדורגל שלנו לאחר המחזור השישי בליגה הלאומית כבר החלה להידרדר לביבים למרות שהעונה הספורטיבית טרם התחממה וכמעט כל הקבוצות עוד מגששות את דרכן אל תוך המסלול הארוך.

בתרבות התוליגנים, שהשתרשה בכדורגל שלנו, האוהדים רוצים נצחונות בכל מחיר. המושג אוהד במדינת ישראל איננו בקראים שבא להשתתף בחוויה ספורטיבית של קבוצתו כשהוא יודע שבספורט יש תמיד מנצח ומפסיד (וגם תיקו) וכי האירוע שחווה במגרש איננה מלחמה גרעינית וכי „סוף העולם" יגמר בשבת שלאחר כך ישוב הוא ישוב על היציע, מעודד ומתלהב והפעם חוזר הביתה שמח וטוב לב. אצלנו „אוהד" זה אחד מחברה של המומי מת, בוטיילשון, היורדים על כל העולם אם קבוצתם מפסידה. איש לא יוצא מהם נקי: מנהלים, מאמנים, שחקנים, סדרנים ומשטרה. כולם סופגים אליפות – מילולית ופיזית.

ולכל אלה הדורשים שיתוף זרים צריך להזכיר שבשבת שעברה יצא הקצף בשני מגרשים שונים – בחיפה ובפתח-תקוה – על זרים מקצוענים כמו דניאל ברייליבסקי ממכבי חיפה ועל המאמן האנגלי ג'ק מנסל ממכבי פ"ת. וזאת, כמובן, נוסף על שורה של התנכלויות, חרפות והתפלויות על שחקנים, מאמנים „כחולי-לבן" גם במקומות אחרים.

ומה אמרו הכותרות לאחר האירועים: „ברייליבסקי נראה חיוור בבואו מחדר ההלבשה. הוא שוקל לעזוב את חיפה בעקבות המשבר. הוא אמר: אני מרגיש רע מאד. שיזוקתי בתיבה מריבות, זו פעם ראשונה בחיי שיצאתי בליווי שוטרים. אני אוהב את ישראל ואת העיר חיפה, אבל בהלומות הרעים ביותר לא חלמתי שאגיע למצב כזה. הלכתי לגמור את הקריירה בישראל במכבי חיפה והנה הנה לאן הגעתי".

כאה ק"מ מחיפה – בפתח-תקוה, המתינו עשרות אוהדים מחוץ לאיצטדיון כדי להתחשבן עם המאמן האנגלי ג'ק מנסל כדי לעשות לו „שמח". מנהלי מכבי פ"ת, שחששו מפגיעה פיזית בו, דאגו לארבעה שוטרים שיגוננו עליו. השוטרים נצמדו למנסל מחדר ההלבשה למכוניתו בה המתינה רעייתו מוירה. האוהדים השמיעו לעבר מנסל קריאות באנגלית: „חזור לאנגליה, מספיק הרסת את מכבי חפר, עכשיו אתה הורס גם אותנו. נתת לפרסלוני ללכת. ככה נכנס לליגה הארצית". זכרים, רק מחזור שש הדרך ארוכה ויש עוד סיכוי של פלייאוף עד לירידה.

עכשיו, באוירה כזאת, מיעצים להביא זרים – שניים לכל קבוצה. ומה יהיה אם אחרי שניים-שלושה מחזורים לא יהיו תוצאות ו„האוהדים" יתאכזבו כמה שוטרים יצטרכו לגונן מחיפה ועד באר שבע על 28 שחקנים זרים?!

הכדורגל הישראלי – עוד לפני בעיות המימון של הזרים – אינו ערוך לקליטת שחקנים אורחים וגם לא מאמנים. ההיסטוריה מלמדת שרוב המאמנים הזרים עזבו כאן במפח נפש, כי אין לישראלים תרבות של כדורגל. רוצים הוכחות, בבקשה אחרי ה„בום" הגדול של הנדידה לבלגיה הכותרות השמנות על „בוותיננו" שם – מאייזנר ועד משה סיני – אנו מתבשרים על קשיים הולכים וגדלים של הכוכבים הישראלים להתאקלם בקבוצות הדוגשות ולשחק. יושבים על ספסל המילואים, מיללים על האימונים הקשים ועל בעיות חברתיות שלהם ושל משפחתם, רוצים לחזור הביתה, מתביישים ומתבטים ביצירת הקשר המחודש עם קבוצת האם בבית.

מדוע כי הכדורגל הישראלי איננו מבוהל באורח מקצועי, להוציא את סעיף התשלומים. בזה אנחנו „סופר דופר" בלי כיסוי ספורטיבי, בלי מסורת ובלי בעלי מקצוע אמיתיים, שאינם משתייכים פוליטית לגוף כזה או אחר. אם רוצים שינוי באוירה – לא זרים יושיעו, רק אנו עצמנו בתבנית חומש ברורה וסדורה, על פי קריטריונים הנהוגים בעולם הכדורגל האמיתי.

הפועל טבריה 3
רמת-עמידר 1

הפועל טבריה בתנופה. לאחר שגברה בשבוע שעבר על הפועל ירושלים בשיעור 1:3 באו אתמול הטבריינים לרמת-עמידר ובתום תצוגה נאה ניצחו בתוצאה 1:3 והעפילו למקום השני בטבלה.

לאחר 45 דקות עקרות משערים בהם הצליחו המקומיים לשמור על רשת נקיה, באה המחצית השניה ועימה ההשתלטות המוחלטת של הטבריינים על המגרש. זה בא לידי ביטוי כבר בדקה ה־52 כאשר יוסי שמריה בעט מקרוב לרשת. שמונה דקות לאחר מכן העלה חברו ניסים עשור את יתרון קבוצתו ל־0:2.

המקומי רוחמים שלום שביצע בהצלחה כדור עונשין מהנקודה הלבנה בדקה ה־75 נתן עוד תקווה לעמידר, אך זו נגוזה שלוש דקות מהסיום כאשר עופר דן קבע את תוצאת המשחק בבעיטה מקרוב.

שפט דני קורן לעיני 600 צופים ברמת-עמידר.

הפועל חיפה 1
הפועל חדרה 1

הפועל חיפה לא ניצלה שלשום את ביתיותה כשהתחלקה בנקודות עם הפועל חדרה לאחר תיקו 1:1.

דווקא האורחים מחדרה היו אלה שרכשו יתרון מהיר כבר בדקה השביעית כשעמי אלחדד ניצל טעות בהגנת המקומיים ודחק מקרוב לרשת.

אולם חיפה הגיבה במהירות ובניצוחו של גיא ברק סיכנה את שערו של עטיה. בדקה ה־33 הצליח אותו שחקן להבקיע את שער השוויון.

במחצית השניה ניסו המקומיים לנצל את יתרונם במגרש כדי להשיג יתרון אך חלוציה היו ביריפים חוסרי דיוק והתוצאה נותרה בעינה.

שפט יוסף גרוסמן לעיני 500 צופים בקרית-חיים.

הפועל בת-ים 2
הפועל עכו 1

איצטדיון „בלומפילד", מגרשה הביתי החדש של הפועל בת-ים, האיר לה פנים בהופעת הבכורה שלה, במשחק המוקדם. הבת-ימים אירחו את הפועל עכו, גברו עליה בשיעור 1:2 ודחקו אותה עמוק יותר במרתף הטבלה.

העכואי עסוס פתח את סידרת השערים בדקה ה־14 באשר הכניע את שוערו הוא והעניק יתרון למארחים. עכו ניסתה להגיב אולם המקומי חן העלה ל־0:2 דקותיים לאחר פתיחת המחצית השניה.

ולמען העכואי צימק את התוצאה בדקה ה־75 אך נסיונותיו להשוות עלו בתוהו וקבוצתו חזרה הביתה בידיים ריקות.

שפט ראובן זגיו לעיני 1000 צופים.

הפועל יהוד 2
מכבי יפו 0

מכבי יפו לא מצליחה להסתגל לליגה הארצית. לאחר נצחון הבכורה שלה בשבוע שעבר חזרה יפו לסורה וספגה הפסד צורב (2:0) מהפועל יהוד.

גיבור הנצחון של יהוד היה חלוצה יורם אורן שהיה כמובן השחקן הבולט בשדה ואף הבקיע את שני השערים. לראשונה עשה זאת בדקה ה־58 ואחר-כך סיים בשער שני דקותיים לפני שריקת הסיום.

שפט שלמה שחר לעיני 500 צופים ביהוד.

הפועל ר"ג 1
מכבי שעריים 0

עוזי צדקה העניק אתמול נצחון חשוב לקבוצתו הפועל ר"ג על מכבי שעריים (0:1) כאשר הבקיע את השער היחיד במשחק.

אריק בילדוביץ', קשרה של ר"ג, היה השחקן הבולט במגרש והוא שהוליך את חבריו לסידרת התקפות על שער האורחים. באחת מהן בדקה ה־22 היה זה עוזי צדקה שניצל מסירה טובה כדי לחרוץ את גורל המשחק.

שפט יעקב בקחמו לעיני 500 צופים.

במחזור הבא

בית"ר נתניה – מכבי שעריים
מכבי יפו – הפועל ר"ג
הפועל עכו – הפועל יהוד
הפועל חדרה – הפועל בת-ים
הפועל טבריה – הפועל חיפה
הכח ר"ג – רמת-עמידר
מכבי יבנה – הפועל י-ם

הפועל ראשל"צ – מכבי נתניה הערב בכדוריד

מאת שמואל קליגר

הפועל ראשל"צ תארח הערב את קבוצת מכבי נתניה, במשחק שארית של הליגה הלאומית בכדוריד.

המשחק היה אמור להתקיים במחזור הראשון ונדחה בגלל השתתפות הפועל ראשל"צ בגביע אירופה.

כדורידני ראשל"צ נמצאים באחרונה בכושר הבקעה מעולה ואם ינצחו גם במפגש הערב, יעלו לראשות הטבלה.

ביום רביעי הקרוב יהיה מחזור משחקים מלא ובמוקד שוב משחק של הפועל ראשל"צ שתארח את הפועל פ"ת.

כדוריטורה — מעט פרץ

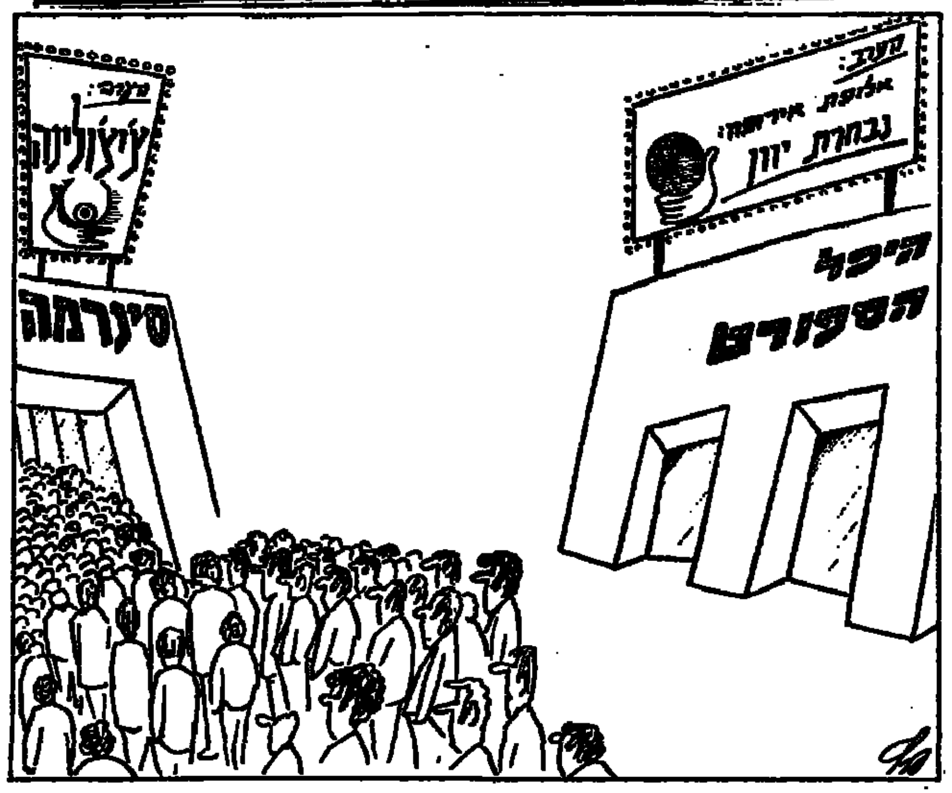

הישג למנסדורף בוינה: ניצח את יאריד בדרכו לגמר בוינה

אלוף ישראל בטניס עמוס מנסדורף זקף להוותו נצחון מרשים ברבע גמר הטורניר בוינה על השוודי אנדרס יאריד המדורג 17 בעולם 4:6, 7:5, 6:2. מנסדורף ישחק בגמר לאחר שבשלב חצי הגמר גבר על האוסטרי תומס מוסטר 2:6, 6:4, 6:2.

במשחק הגמר יתמודד מנסדורף עם השוודי סתנסון.

היה זה ערב הפתעות, שכן גם המדורג מספר 1 האמריקאי טים מאיוט והספרדי אמיליו צאנסס נוצחו באותו שלב.

בגמר הטורניר בטוקיו ישחקו בגמר השוודי סטפן אדברג והצ'כי איוואן לנדל. בחצי הגמר ניצח אדברג את היוגוסלאבי סלובודאן זיבונוביץ' 7–6, 4–6, 6–2, ואילו לנדל הכניע את השוודי מיכאל פרנשפוש 0–6, 2–6.

ברבע הגמר פרש הגרמני בוריס בקר במשחק עם היוגוסלאבי, חבוד למשחק הוגנת, לאחר שהפסיד את המערכה הראשונה 6–4, ניצח בשניה 3–6. כשהתוצאה היתה 0–3 לטובתו במערכה השלישית, הודיע שהוא פורש בגלל פציעה אבל קודם לכן מסר תקריות עם הגרמני ועל כך ספג גם נקודות עונשין בגלל התנהגותו הבלתי ספורטיבית כשהשיחה את חבטות ההגשה של יריבו ובאמצע אף הלך לשתות בניגוד לשכל הישר. היוגוסלאבי מסר לאחר מכן שהופתע מהתנהגותו הבלתי הולמת של חברו אך ציין כי זה היה משחקו הטוב ביותר בקריירה שלו.

בגמר טורניר הנשים בברייטון ישחקו הארגנטינית גבריאלה סבטיני שניצחה תוך 59 דקות את הצ'כית הלנה סוקובה 6–1, 6–3 והאמריקאית פאם שרייוור שניצחה את בת-ארצה קייטי ג'ורדן 6–1, 7–5.

גילספי סייע לליברפול למחוק את הקללה בלוטון

ליברפול מחקה אתמול את קללת האיצטדיון בלוטון. לאחר שאשתקד הובסה המוליכה האנגלית פעמיים על אותו מגרש, הצליחה לזכות אתמול בנצחון דחוק בשיעור 0:1 על הקבוצה המקומית, נצחון שהחזיר אותה לפיסגת הטבלה.

את שער הנצחון הבקיע המגן הסקוטי הבין-לאומי גארי גילספי, 18 דקות לפני הסיום. הוא השלים בכך תשעה נצחונות לקבוצתו בעשרה משחקים. כזכור גברה אשתקד לוטון על ליברפול באותו מגרש 1:4 בגביע הליגה. גם אתמול עמדה ליברפול בפני הפסד, אולם שני כדורים מרגלו של מיק הארפורד פגעו בקורה.

ליברפול מוליכה כאמור עם 28 נקודות מ־10 משחקים, אך היא שיזוקה שני משחקים פחות מאשר ק.פ.ר. שניצחה אתמול בבית את העולה החדשה, פורטסמות, בתוצאה 1:2. לריינג'רס, שזכתה בשער הנצחון רק חמש דקות לפני סיום המשחק מרגלי הבלם הבין-לאומי טרי פאנוויק, גם כן 28 נקודות.

גם שתי הדולקות בעקבותיהם ניצחו. ארסנל גברה ב„הייבורי" על דרבי קאונטי 1:2, משעריהם של קווין ריצ'רדסון והמגן מיצ'ל תומאס (בעיטת 11 מ'), בתוך 15 דקות הפתיחה. אנדי גארנר, האורח, הקטין בדקה ה־16, אך המקומיים שמרו על יתרונם עד לסיום ורשמו נצחון תשיעי ברציפות שלהם.

נוטינגהאם פורסט מחצה בביתה את טוטנהאם בשיעור 0:3, בהעדרותו של דייויד פליט. מנהלם של ה„תרנגולים", פגעה בקבוצתו, כמו גם העדרם של הקשרים כריס וודל וסטב הודג'. סטיוארט פירס (29) ניל ובורבריאן קלאף הבקיעו את השערים.

האלופה אברטון גברה בבית על ווטפורד בשיעור 0:2, משעריהם של אדריאן היית' בדקה התשיעית וגראהם שארפ (69). מוליכת הגביע, קובנטרי, ספגה הפסד שני בארבעה ימים, כשנוצחה 3:1 לניוקאסל. פול גודארן, פול גאסגויין ודארן ג'אקסון הבקיעו למנצחים, מול שער מצמק של סדיל רגיס.

במשחקים נוספים: אוקספורד – צ'רלטון 1:2; שפילד-ווינסדיי – נוריץ' 0:1; סאותהמפטון – צ'לסי 0:3.

● בליגה הסקוטית נערכו ארבעה משחקים בלבד. המוליכה הארטס שמרה על מקומה, לאחר נצחון חלק על מורטון בשיעור 0:3. סלטיק הופתעה בבית ע"י דאנדי יונייטד 2:1. ריינג'רס ואבודין לא שיחקו.

הליגה האנגלית

	קבוצה	משׂ'	שערים	נק'
1.	ליברפול	10	6 :29	28
2.	ק.פ.ר.	12	10:18	28
3.	ארסנל	12	7 :22	26
4.	נוטינגהאם	12	9 :22	26
5.	מנ. יונייטד	12	12:21	23
6.	אברטון	13	9 :21	22
7.	צ'לסי	13	20:22	22
8.	טוטנהאם	13	13:16	20
9.	אוקספורד	12	19:17	17
10.	סאותהמפטון	12	19:18	16
11.	קובנטרי	12	19:14	16
12.	ניוקאסל	11	18:15	13
13.	דרבי	12	14:9	13
14.	פורטסמות	12	25:13	13
15.	וימבלדון	11	15:12	12
16.	לוטון	13	19:14	12
17.	וסטהאם	11	14:11	11
18.	נוריץ'	13	18: 9	10
19.	שפילד	13	26:12	9
20.	ווטפורד	11	14:5	8
21.	צ'רלטון	12	23:9	5

להקת גאלים מיוון הלהיבה חובבי הכדורסל בעיר הכרמל

מאת יצחק צ'יבין

ניקו גאליס וחבריו מנבחרת יוון העניקו אמש חוויה כדורסל מהנה לחובבי הכדורסל בעיר הכרמל. היוונים זכו בנצחון קל – 183:124 (58:62) במשחקם מול נבחרת חיפה.

גאליס הוכיח אמש פעם נוספת מדוע הוא נחשב לאחד מהכדורסלנים הטובים באירופה. משחקו היה מושלם. הוא מסר מסירות פז לחבריו וקלע ללא קושי מכל מרחק. גם חברו, יאנאקיס גילה יכולת טובה והוא ריכז ללא דופי את משחק חבריו.

היוונים שיחקו בהתלהבות רבה. הם הניעו את הכדור במהירות וכמה ממבצעיהם סחטו תשואות סוערות מהצופים. לשחקני עיר הכרמל שימש המשחק בית ספר לכדורסל.

גם שיתופם של ביציון ופלוואורס שחקני העזר לא מנע מהיוונים לעשות במגרש ככל העולה על רוחם. רק במחצית הראשונה חזו הצופים במשחק שקול. אבל היוכסף היה כבר שייך להקתו של גאליס.

לפני פתיחת המשחק נערך טקס קצר, בו הוכתרו אודי כרמי, ניר קלינגר וזרלף יוסטון כשחקני השנה של העתון, „כלבו". את הפרסים לספורטאים המצטיינים העניק היזור קרונגן הדי וייס.

שפטו ואנדרס מאנוס ואברהם זגול לעיני 2000 צופים באולם רוממה.

נקודות ליוון: גאליס (44), יאנאקיס (22), פסולאס (14), אנדריקוס (11), קאמבוריס (4), גרבולאס, פיליפו, פפבורו ודומיניידיס (2 כ"א).

נקודות לחיפה: ביציון (20), פלוואורס (18), שפע (14), יוסטון (14), וולס (11), ברנע (11).

נצחון מחוץ לראשל"צ

קבוצת מכבי ראשל"צ זכתה אמש בנצחון מחוץ במשחק הצפרת של הליגה הארצית, לאחר שגברה ללא קושי על אליצור קרית-אונו בתוצאה 69:83 (25:35).

מיקי ומוטי הערב נגד אלופת אירופה בפרידה מהנבחרת

מאת משה כהן

שחקני נבחרת ישראל יבכו הערב לשקם במקצת את כבודם האבוד ע"י נצחון על אלופת אירופה בכדורסל, נבחרת יוון. משחק זה יהווה גם פרידה רשמית לצמד מיקי ברקוביץ ומוטי אראסטי.

אין ספק, כי חובבי הכדורסל יוכלו להנות מאוירת כדורסל, שכן על משטח הפרקט של היכל הספורט ביד-אליהו ישחקו כוכבים כמו גאליס, יאנאקיס, ג'מצ'י ברקוביץ ופרסר.

אוסף הכוכבים מבטיח לכולנו משחק מהנה, חבל שבאיגוד הכדורסל לא דאגו להכנתה של הנבחרת הלאומית לקראת משחק זה. השחקנים יפגשו רק היום בצהרים והם לא יערכו אפילו אימון הכנה אחד. הנימוק הרשמי הוא שובה של מכבי ת"א לארץ רק היום לפנות בוקר. אבל עם רצון טוב ניתן היה למצוא פתרון.

צריך לזכור, שנצחון על אלופת אירופה עשוי לשפר את דעת מומחי הכדורסל האירופאי על הכדורסל שלנו. מיותר לציין, כי לאחר הכשלון בבולגריה ירדו מאוד מניותיו של הכדורסל הישראלי.

היוונים, שהגיעו לארץ בליל שבת, ישחקו לראשונה במשחק בין-ארצי כאלופי אירופה והדבר מחייב אותם להוכיח, כי זכייתם בכתר האירופי לא היתה רק בגלל אוהדי ים הנפלאים.

גאליס, יאנאקיס וחבריהם, בהחלט מסוגלים להציג משחק מהנה ויעיל. נראה שצפוי לנו מאבק הדוק ומענין, שבו ישראל בהחלט מסוגלת לזכות בנצחון.

למיקי ברקוביץ יהיה זה המשחק ה־166 במדים הלאומיים. לאחר הכשלון בבולגריה, הוא החליט לפרוש באופן סופי מהנבחרת והמשחק מול אלופת אירופה מהווה עבורו פרידה נאותה. ברקוביץ ישכב גם ב„ספסף" הנבחרת בעת הכוחק.

גם חברו הטוב, מוטי ארואסטי, יפרד מהנבחרת, לאחר שנה וחצי של פרישה. ארואסטי, שיהיה זה משחקו ה־85 במדים הלאומיים, ישחק הערב ויתכן שהוא גם יפתח בחמישיה הראשונה. יחד איתם יבחקו בחמישיה הפותחת גם פרסר, לאופר וג'מצ'י. כל „גיבורי" פלאבן זוכבו למשחק ובנוסף להם זומן גם תומר סטיינהאור.

המשחק יערך במסגרת הכתרתו של השגיאר עבוס בנכדרוף לספורטאי השנה של העתון „בעריב".

מאמן טוטנהאם התפטר בגלל חקירות במשטרה

אחד ממאמני הכדורגל הידועים ביותר בספורט הבריטי התפטר ביום שישי, לאחר ידיעות שפורסמו עליו בעתונות, לפיהן הוא ניסה לקיים קשרים עם פרוצות.

מועדון הכדורגל הלונדוני „טוטנהאם הוטספור", שקבוצת הכדורגל שלו נמצאת במקום השביעי בליגה הלאומית, מסר על התפטרות של המאמן דיויד פליס. הוא אימן את קבוצת טוטנהאם 18 חודשים.

לא ניתנו סיבות להתפטרות זו וראשי המועדון סרבו למסור תגובות כלשהן. לפי ידיעות בעתונות הבריטית נחקר המאמן פליס (42) על ידי המשטרה בקשר לשרטטות. לא הוגשו נגדו האשמות פליליות כלשהן.

ידיעות אלה באו לאחר שלפני 4 חודשים אירעו שני מקרים דומים בעת שפליס היה מאמן קבוצת לוטון.

ליגות א' – צפון ודרום

אשדוד ממשיכה להפתיע בדרום

מאת שמואל טל

הפועל אשדוד – הלהיט החם של ליגה א' נכון לעכשיו. רק העונה עלתה לליגה זו וכבר היא מנהיגה את יכולתה שהעניקה לה שלושה נצחונות רצופים ואת ההולכה במחוז הדרומי. אתמול לא הבקיע הלוגה דב רמלה, אבל למרות זאת זכתה בנצחון על הפועל אזור 0:2.

הפועל קרית-אונו איבדה נקודת בכורה כשסיימה בתיקו את משחקה ברחובות נגד הפועל מרמורק בתוצאה 1:1. למקום השני במחוז זה עלתה מכבי קרית-גת שניצחה את מכבי הרצליה 0:2, משעריו של הלאומי לשעבר ראובן סולסן.

במחוז הצפוני עדיין מוליכות זו לצד זו הפועל סירה והפועל בית-שאן שטרם איבדו נקודה. אתמול ניצחה בית-שאן את קרית שמונה בשיעור 1:3 בשעה שבטירת-הכרמל ניצחה סירה בשיעור 0:2.

משחק אחד לא הגיע לסיומו החוקי. מכבי עוספיה הוליכה ביתרון 1:2 על בית"ר חיפה כאשר חמש דקות מהסיום השלכה אבן מהקהל שפגעה בשופט וגרמה להפסקת המשחק.

מחוז הצפון

● בקרית-שמונה: הפועל בית-שאן – הפועל קרית-שמונה 1:3. יתרון כדור לאורחים שהבקיעו כבר בדקת הפתיחה ע"י אלכז והוסיפו שניים מרגלי דנינו (3) ואלמקייס (68). המקומי אזואלי הקטין דקה מהסיום בבעיטה מהנקודה הלבנה. שפט רנן, 700 צופים.

● בטירת-הכרמל: הפועל טירה – הפועל טירת-הכרמל 0:2. צמד שערים תוך דקה מרגלי חמדן (27 – 11 מ') וקורה (28) העניקו נצחון צודק לאורחים. שפט מועלם, 500 צופים.

● בנהריה: בית"ר נהריה – הפועל בני-נצרת 0:1. בעיטת עונשין מהנקודה הלבנה אותה הפך המקומי צדקה לשער בדקה ה־68 חרצה גורל המשחק. שפט ביבי 300 צופים.

● בטמרה: הפועל קרית-אתא – הפועל טמרה 1:3. המקומיים רכשו יתרון מוקדם מרגלי קבבו (8) אך ספגו בהמשך שלושה מרגלי ברמי (30), סלע (42) וחורי (62). שפט ולסמן, 500 צופים.

● בחדרה: מכבי חדרה – מכבי טמרה 1:1. המקומי בנישתי העניק יתרון לקבוצתו בדקה ה־40 אך זה נמחק ע"י שחוה-האורח חמש דקות מהסיום. שפט שמש, 300 צופים.

● בנצרת: הפועל רעננה – מכבי אחי-נצרת 0:1. רעננה התאוששה מהתבוסה הביתית כשניצחה בזכות שער בודד מרגלי פרג'ון בדקה ה־28. שפט גבי מלכה, 1000 צופים.

● בטייבה: הפועל טייבה – מכבי עפולה 1:2. שער עצמי של האורח רזאן שתי דקות מהסיום העניק נצחון לטייבה. קודם לכן קבע מוסא יתרון למקומיים (60) וגבאי האורח השווה (80). שפט מאיר בנישתי, 2000 צופים.

● בעוספיה: מכבי עוספיה – בית"ר חיפה 1:2 (הופסק 85). אבן שהושלכה מהקהל ופגעה בשופט יעקב כהן בדקה ה־85 גרמה להפסקת המשחק טרם סיומו. קודם לכן הוליכו המקומיים ביתרון 1:2.

מחוז הדרום

● ברחובות: הפועל מרמורק – הפועל קרית-אונו 1:1. פוגל הלאומי לשעבר קבע יתרון לאורחים בדקה ה־41 מהנקודה הלבנה אך זה נמחק ע"י המקומי יחיאל בדקה ה־68. שפט קרוצ'י, 200 צופים.

● בקרית-גת: מכבי קרית-גת – מכבי הרצליה 0:2. הלאומי לשעבר ראובן סולסן העניק שתי נקודות לקבוצתו כשהבקיע את שני השערים בדקות 3 ו־85. שפט דוד מלכה, 1000 צופים.

● באשדוד: הפועל אשדוד – הפועל אזור 0:2. אשדוד דוהרת ללא מעצורים. רמלר אמנם לא הבקיע אך המלאכה עשו אבי מלול (35) ויגאל כהן (48). שפט אבלם, 2500 צופים.

● ברמלה: בית"ר רמלה – הפועל קרית-מלאכי 0:1. נצחון בכורה לרמלאים משערו של משה סיני שדייק (55) מהנקודה הלבנה. שפט יחבס, 500 צופים.

● בחולון: לזרוס חולון – הפועל רמלה 0:0. משחק חלש בו בלטו הגנות שתי הקבוצות. שפט זועבי, 100 צופים.

● באשקלון: הפועל אשקלון – הפועל בית-שמש 0:1. נקודות הבכורה של אשקלון שנהנו משערו של סיבי 20 דקות לפני הסיום. שפט קראוי, 500 צופים.

● ברמת-עמידר: הפועל אור-יהודה – הפועל רמת-השרון 1:2. שחקני אור יהודה הבקיעו את כל השערים. דרוויש (31) ונפתלי (86) הבקיעו שערי הזכות ואבי כהן שער עצמי בדקה ה־55. שפט אברג'ל, 300 צופים.

● בדימונה: הפועל ראשל"צ – הפועל דימונה 0:1. המקומיים הולכים מרחי אל רחי. אתמול הפסד שלישי ברציפות והפעם לשער של מסובי האורח חמש דקות מהסיום. שפט פרדים, 300 צופים.

טבלות ליגות א'

צפון

	קבוצה	משׂ'	שערים	נק'
1.	הפועל טירה	3	0:5	6
2.	בית שאן	3	1:5	6
3.	מכבי טמרה	3	3:4	4
4.	מכבי חדרה	3	2:3	4
5.	בית"ר נהריה	3	2:3	4
6.	הפועל רעננה	3	1:2	4
7.	הפועל טייבה	3	3:3	4
8.	קרית-אתא	3	3:4	3
9.	מכבי עפולה	3	3:3	3
10.	קרית-שמונה	3	3:2	3
11.	מכבי עוספיה	2	1:1	2
12.	בני נצרת	3	2:0	1
13.	בית"ר חיפה	1	1:0	0
14.	טירת הכרמל	2	3:0	0
15.	אחי נצרת	3	3:2	0
16.	הפועל טמרה	3	6:2	0

דרום

	קבוצה	משׂ'	שערים	נק'
1.	הפועל אשדוד	3	3:8	6
2.	קרית-גת	3	2:5	5
3.	קרית-אונו	3	1:4	5
4.	ראשון לציון	3	1:3	5
5.	בית"ר רמלה	3	1:2	4
6.	אור-יהודה	3	3:3	4
7.	הפועל דימונה	3	3:6	3
8.	לזרוס חולון	2	0:2	3
9.	רמת השרון	3	3:3	3
10.	הפועל אשקלון	3	2:1	2
11.	הפועל רמלה	3	2:0	2
12.	מכבי הרצליה	3	5:2	2
13.	בית שמש	2	2:1	1
14.	הפועל אזור	3	7:1	1
15.	הפועל מרמורק	3	3:0	0
16.	קרית-מלאכי	3	5:1	0

ליגות ב'

צפון א': הפועל דבוריה – מכבי שפרעם 4:1; הפועל נצרת עילית – מכבי עכו 1:2; הפועל צפת – מכבי כפר קנה 0:1; בית"ר מעלות – מ.ס. מעלות 1:1; מכבי גבעת הזקפות – בני חצור 0:3; הפועל סחנין – הפועל מג'דל כרום 1:1; מכבי קרית-ביאליק – הפועל בני עכו 0:3.

צפון ב': מכבי צור שלום – הפועל נחליאל 0:0; הפועל יקנעם – מכבי אור עקיבא 0:1; בית"ר כפר יונה – הפועל מגדל העמק 1:2; הפועל גבעת אולגה – הפועל פרדיים 0:1; מכבי צופי חיפה – הפועל תל-חנן 2:2; הפועל כפר סולם – הפועל דלית אל כרמל 1:1; הפועל אום אל פאחם – הפועל אירבעל 0:1.

דרום א': בית"ר לוד – הפועל עליה כ"ס 1:2; הפועל כפר שלם – גבעת שמואל 1:3; מכבי שכון המזרח – הפועל ראש העין 1:1; הפועל צעירי יפו – הפועל כפר קאסם 0:0; בית"ר ראש העין – מכבי בת-ים 2:3; מכבי השקמה ר"ג – הפועל נחלת יהודה 2:3; הפועל גלג'וליה – הפועל הרצליה 0:1.

דרום ב': בית"ר יבנה – הפועל אילת 1:2; בית"ר באר שבע – עירוני אשדוד 1:1; הפועל באר-יעקב – סקצית נס-ציונה 0:1; מכבי רמלה – הפועל מבשרת ציון 0:2; בית"ר קרית מלאכי – מכבי קריצבי – לא נערך בגלל מגרש בוצי; מכבי רחובות – בית"ר קרית גת 0:1; הפועל ירוחם – מכבי קרית עקרון 1:0.

נוער

מכבי ת"א – מכבי חיפה 0:1; הפועל ת"א – הפועל אשדוד 2:4; הפועל כפר-סבא – מכבי פ"ת 1:2; הפועל חיפה – הפועל ירושלים 1:1; מכבי נתניה – בית"ר נתניה 0:8; בני יהודה – בית"ר ירושלים 0:2; הפועל באר-שבע – מכבי יפו 0:2; הפועל פ"ת – נווה יוסף חיפה 0:4.

נוער: יוגוסלאויה ומערב גרמניה בגמר

נבחרות הנוער של יוגוסלאויה ומערב גרמניה יפגשו בגמר אליפות העולם, הנערכת בצ'ילה. היוגוסלאבים גברו בחצי הגמר על מזרח גרמניה והמערב גרמנים ניצחו את הנבחרת הברזילאית.

קליעה

קלעי הפועל ת"א ניצחו אתמול במחזור הראשון ברובה אויר, לאחר שצברו 1092 נקודות לפני הפועל פ"ת – 1076 נקודות והפועל חולון – 1069 נקודות. בתחרות האישית ניצח מרדכי וייס בת"א – 376 נקודות לפני משה אגנער מחולון – 368 נקודות.

● בתחרויות הליגה באקדח אויר שנערכו בדגניה, ניצח אליהו שטרנברג מהפועל גבעת גשר 361 נקודות.

סיני והפועל רוצים הביתה

מאת נ.אשר

קבוצת הפועל תל-אביב תהיה נכונה להחזיר את שוקבה משה סיני הביתה, אם יגיעו שני הצדדים להסדר כספי.

הבעיה שמטרידה את התל-אביבים לגבי אפשרות שובו של סיני הוא ההסדר הכספי כלפי שבן הכדורגלן סיכם על תנאיו עם יציאתו לחו"ל ועתה יש לסכם מחדש את התנאים אם יחזור הביתה.

האפשרות שישחק בקבוצה אחרת בישראל, למעט הפועל תל-אביב, תתקל בהתנגדות נמרצת של המקורבים לאגודה ולכן יתנהל עם סיני בר"ב.

مكان الأصل

הוא נמלט מכיסא הגלגלים על גבו של סוס

...אבל היוזמה להקים בארץ מרכז מרפא לנכים בעזרת רכיבה, בחסותה של מזכ"ל נעמת, נראית לפחות מוקדמת מאוד

מאת דנקה הרביש

בוב דגלס הוא שם דבר בארה"ב. שנים רבות היה חוקר במכון הלאומי לבריאות ונמנה עם חברי הצוות, שמצא את הדרך לגלות את מחלת הארטנת אצל נשים הרות. בשנת 1972 חלה בטרשת נפוצה ואיבד כמעט לחלוטין את מאור עיניו ואת יכולת ההליכה.

רתוק לכיסא גלגלים החליט להגשים חלום מימי ילדותו. הוא קנה חוות סוסים, "רוק קריק פרק", באיזור וואשינגטון וניסה לרכוב. היה צורך לבנות רציף מיוחד כדי שיוכל לעלות על הסוס, ולמרות זאת הוא המשיך ברכיבה. אט־אט התחיל לחוש שכוחותיו חוזרים אליו. כעבור שנתיים החל ללכת.

מקרהו האישי הפך את בוב דגלס לחסיד מושבע של רכיבה טיפולית. הוא הקים בחוותו מרכז לאומי לרכיבת מרפא, שזכתה בחסותה של רעיית הנשיא, ננסי רייגן. לפי הנתונים האחרונים שוקמו ב"רוק קריק פרק" כ־4,500 ילדים ומבוגרים פגועי מוח ונכים מסוגים מסוימים. כיום מקדיש בוב דגלס, בנוסף לניהול המרכז וההדרכה ברכיבה, זמן ומאמצים לקידום ההיפותרפיה – רכיבת מרפא – בעולם ותורתו מקובלת היום בארצות שונות, ביניהן איטליה, גרמניה, צרפת ועוד.

סיפור ההצלחה של האיש, שנמלט מכיסא גלגלים על גבו של סוס, הקסים ושבה רבים. בין המשוכנעים נמצאת גם פטרישה מקגרולד, אמריקאית חובבת סוסים בעלת אמצעים. היא החליטה לתרום חלק מכספה כדי להעלות גם את ישראל על מפת ההיפותרפיה. היא ביקרה בארץ כדי לבדוק את האפשרויות, ולפי עדותה של דוברת תנועת נעמת אורנה ביבר "דיברה עם כל אחד שיש לו יד ורגל בנושא".

אך מבדיקה מדוקדקת יותר מתברר, כי משרד הבריאות, למשל, לא שותף בהתייעצויות, ואת עיקר העידוד ליוזמתה קיבלה הגב' מקגרולד מן העמותה של מרכז הרכיבה ולימוד גידול סוסים בבית־הספר התיכון החקלאי "כנות", מפעלה של תנועת נעמת. יו"ר העמותה הוא שר החקלאות אריק נחמקין ועם חבריה נמנה – כמובן – גם חיים בר־לב.

מרכז הרכיבה הוקם ב"כנות" לפני כשלוש שנים מכספי תרומתה של נדבנית אמריקאית אחרת, אף היא חובבת סוסים מובהקת. על בסיס מרכז הרכיבה הופעלה ב"כנות" מגמה לימודית חדשה של גידול סוסים וספורט רכיבה.

אומרת אורנה ביבר, כי "העמותה של מרכז הרכיבה החליטה וקיבלה על עצמה להקים מרכז בין־לאומי לשיקום באמצעות רכיבה על סוסים בבית־הספר כנות". גם ראשי תנועת נעמת נדלקו לרעיון. "יש לנו הפוטנציאל – מרכז רכיבה, אדמות יפות, מקום מטופח" – מסבירה אורנה ביבר. סוכם גם, כי בית־החולים "לוינשטיין" ברעננה ואגף השיקום במשרד הבטחון יפנו אל המרכז נכים ומוגבלים המתאימים לטיפול בהיפותרפיה. נקבע, כי שני קורסים ראשונים ייפתחו לקראת חג הפסח הקרוב, כל אחד בהשתתפות עשרה נכים, והם יימשכו עשרה שבועות, בשתי פגישות לשבוע. במסיבת עתונאים שנערכה בתחילת החודש נמסר בחגיגיות על הקמת המרכז וגם נמסר, כי מזכ"ל נעמת, מאשה לובלסקי, נותנת לו את חסותה.

דעות חלוקות בין הרופאים

כל השתלשלות הדברים, מרגע החלטתה של הנדבנית האמריקאית על החדרת ההיפותרפיה לארץ ועד להכרזה על הקמת "המרכז הבין־לאומי" – נמהרה ביותר. ההחלטות נתקבלו על־ידי אנשים המכהנים בתפקידים מכובדים, ואם כי יש להם חיבה לסוסים, אין להם שום קשר עם טיפול שיקומי. והרי אפילו בדיקה שטחית מראה, כי בזמן הקרוב אין לצפות לא לתשתית מקצועית ולא למקורות להבטחת תקציב שוטף למרכז כזה. בסך־הכל מובטחת תרומה להקמת מרכז שיקומי, ותו לא. הדוברת של נעמת אינה יכולה להצביע על שום מקורות נוספים שיכסו את ההוצאות התפעוליות. מדברים באופן מעורפל על גיוס עוד תרומות, בלי לציין מאין וכמה. נעמת תישא באחריות למרכז זה, ולראשי התנועה אין כיום אפילו אומדן משוער לגבי גודל התקציב השנתי שיהיה דרוש. גם אורנה ביבר מודה,

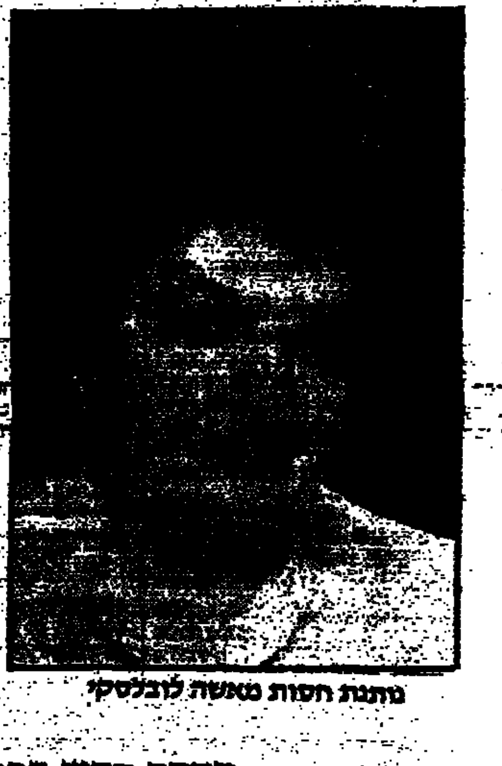
נותנת חסות מאשה לובלסקי

שמבחינה כספית שום דבר איננו סגור.

אי־אפשר שלא לשאול, מדוע בעצם צריכה נעמת להיכנס לתחום של שיקום נכים בכלל ושל שיטת רכיבה טיפולית בפרט. נעמת היא תנועה חברתית, שמטרתה המרכזית היא לקדם את מצבה של האשה. נעמת מגשימה את מטרתה בדרכים שונות ומגוונות, על־ידי הקמתם והפעלתם של מעונות יום לנשים עובדות, באמצעות רשת של בתי"ס תיכוניים־מקצועיים לנערים ונערות, פנימיות לתינוקות מחוסרי בית, פעילות רחבה לקידום מעמד האשה באמצעות לשכות לייעוץ משפטי לדיני אישות ועבודה, מרכז סיוע לנשים מוכות ועוד. כל אחת מן הפעילויות הללו משרתת בדרכה שלה את המטרה המרכזית של נעמת, ואילו היוזמה האחרונה, שזכתה בחסותה של מזכ"ל נעמת, נראית כנטע זר.

בחוגים הרפואיים חלוקות הדעות סביב שיטת ההיפותרפיה. הרפואה השיקומית־מקצועית אינה מכירה ברכיבה הטיפולית. עם זאת יש היום לא מעט רופאים המייחסים לרכיבה השפעות פסיכולוגיות־התנהגותיות, פיזיות ותפקודיות העשויות לתרום לשיקומם של נכים. בתחום הפסיכולוגי מדובר בהעלאת הדימוי העצמי, הבטחון העצמי, הרגשת המרחב, השליטה, חוויית ההצלחה המיידית, הקשר עם בעלי־חיים. ההשפעות הפיזיות הן בתחום שיווי המשקל, חיזוק השרירים, הקואורדינציה, ההליכה, מערכת הלב והריאות והורדת מתח השרירים אצל חולים נוירולוגיים. אולם חלק מן השיפור מתבטא רק בהרגשה סובייקטיבית, ודרוש עדיין מחקר כדי לדעת, אם יש גם שיפור אובייקטיבי במצבו של הנכה. הרכיבה על סוסים מרחיבה את קשת פעילויותיו של הנכה. גם בתחום החינוך המיוחד למטרות טיפוליות נעזרים בסוסים ומפיקים תועלת מעצם הרכיבה, מן הקשר עם החיה והטיפול בה, בהצלחה לא־מבוטלת.

עדיין אין מדריכים

בתחום החינוך המיוחד ובספורט לנכים רשאי להעביר את השיעורים רק מדריך רכיבה מוסמך, שקיבל הכשרה והסמכה מתאימים. בדומה לכך, הרכיבה כטיפול פיזיותרפי ניתנת רק על־ידי פיזיותרפיסט שעבר הכשרה מתאימה וקיבל רשיון לעסוק בהיפותרפיה ולפי הנחיית רופא. והיכן המדריכים והפיזיותרפיסטים המוסמכים לטיפול באמצעות רכיבה בשביל המרכז החדש בכנות? דוברת נעמת מודה שכעת אין, אולם "נכשיר אותם עד לפתיחת הקורס באביב". אנשים שמבינים בנושא אינם שותפים לאופטימיות זו. הם אומרים, כי הכשרת מדריכים לרכיבת מרפא ופיזיותרפיסטים בהיפותרפיה אינה עניין של חודש או חודשיים. בארה"ב ובבריטניה מלמדים את המקצועות בבתי"ס מיוחדים במשך זמן רב, ולא בקורסים קצרים – הדבר מובן. הלא המדובר בנכים, אנשים שמטבע מצבם חשופים ממילא לפגיעה. לא בכדי כרוך הטיפול ההיפותרפויטי בהוצאות ביטוח ניכרות, וכאשר מדובר בנכים, יש ביטוח מיוחד לנושא זה, המורכב מביטוח מקצועי לרופא ולמורה הרכיבה, ביטוח הסוס לגבי סיכוני נזקים "צד ג'" וביטוח תאונה מיוחד של הרוכב. גם הסוסים המשמשים למטרות אלה חייבים לעבור אילוף והכשרה מיוחדים.

רכיבה על סוסים אינה מתאימה אלא לחלק קטן מן הנכים

ברכיבה יכולה ליהנות קשת רחבה של אוכלוסיית הנכים: חרשים, עוורים, נפגעי חבלות ראש, נפגעי עמוד שדרה, נפגעי שיתוק מוחין, אוטיסטים, חולי אפילפסיה וציסטיק פיברוזיס, קטועי גפיים, אנשים הלוקים במחלות שרירים ובטרשת נפוצה. אולם תהיה זאת הונאה לומר, כי כל נכה שנפגע באחד מסוגי הנכות הכלולים בקשת רחבה זו יהיה מתאים לטיפול ברכיבה. כל מועמד חייב להיבדק על־ידי רופא ולקבל אישור רפואי לפני תחילת הרכיבה. יש מצבים בהם הרכיבה אסורה בהחלט ויש סייגים רבים. לגבי פגיעות מורכבות, הכוללות גם שברים בגפיים, מותר להתחיל בפעילות הרכיבה רק כשנה לאחר הפגיעה. כך גם לגבי נפגעי עמוד השדרה על רקע חבלתי, עם שברים בחוליות. לנפגעים אלה יש להם הפרעות תחושתיות ולכן קיימת הסכנה של היווצרות פצעי לחץ עקב הרכיבה, מבלי שהנפגע ירגיש בהם. הוא הדין לגבי מחלות נוירולוגיות אחרות המלוות הפרעות תחושתיות.

לאור כל הסייגים האלה נראות בלתי־אמינות תוצאות הסקר שערך באחרונה ה"ג'וינט": לפי סקר זה, מתוך כ־400 אלף מוגבלים ונכים בכל הגילים מתאימים כעשרות אלפים לשיקום בהיפותרפיה.

אוהד נחמקין   אוהד בר־לב

הסקר של "ג'וינט" נערך על רקע נכונותן של מספר משפחות יהודיות בבריטניה לתת תרומות נכבדות להקמת מרכז לרכיבה שיקומית בארץ.

הדוגלים בשיטת הרכיבה הטיפולית טוענים, כי כדי ליישם שיטה זו בתחום החינוך המיוחד וספורט הנכים צריך להרחיב את צוות המטפלים על־ידי תוספת פיזיותרפיסט ומרפא בעיסוק. אם רוצים לעסוק בנושא ברצינות, לא די באחוזה יפה ובמקום מטופח ומוריק – ודומה כי קיימת הסכנה שכך יתפתחו הדברים אצלנו. באחרונה צצות במקומות שונים בארץ יוזמות שונות לטיפול ברכיבה. אולי הדבר בא בהשפעת ההצלחה של "רוק קריק פרק", ואולי זו "אופנה" על רקע התפתחותו של ענף גידול סוסים בישראל בתקופה האחרונה. נסיונות שטחיים בתחום רכיבה טיפולית נראים מסוכנים, כי הרפואה לא נתנה את הכרתה לשיטה זו ואין עליה פיקוח של משרד הבריאות וליווי רפואי. ייתכן שיש עתיד להיפותרפיה, אבל לפי־שעה מתלווים לכך הרבה ספקות. בכל מקרה, עיסוק כזה דורש כסף רב, ואין לצפות שהמקורות יימצאו בתקציבים ציבוריים.

בהלה רדיואקטיבית בברזיל

מאות אנשים זוהמו ממכשיר הקרנה רפואי שננטש ונמכר לגרוטאות

בברזיל פועלים כמה וכמה כורים גרעיניים, אבל התאונה הרדיואקטיבית שאירעה בה לאחרונה, שהוגדרה על־ידי רקס נאזרה אלווס, מנהל המוסד הממלכתי לאנרגיה גרעינית של ברזיל (CNEN), כ"גרועה מצ'רנוביל" – אינה קשורה כלל בכור גרעיני, כי אם במכשיר מקובל למדי להקרנת חולי סרטן.

מכשיר זה נקנה לפני 15 שנה בקנדה על־ידי מכון רדיולוגי בעיר גואיאניה שבמרכז ברזיל ונמצא בשימוש במשך כשנתיים. לאחר־מכן נמכר המגרש והמכון עקר למקום חדש, אך את מכשיר ההקרנה, שמשקלו מספר טונות, השאירו במקום. הוא נחשב כמיושן והיתה כוונה להובילו לבית־הקברות של סנ"ן לפסולת רדיואקטיבית. אולם עקב מחלוקת משפטית סביב הבניין שפונה נותר המכשיר במקומו. זמן־מה קוימה שמירה על הבניין, אבל אחר־כך נעזב לנפשו והחלו לפשוט עליו בוזזים. בין אלה נמצא גם ואגנר מוטה פריירה, בן 19, שעסק באיסוף פסולת וגרוטאות. הוא ניפץ דלת משוריינת אחת, מצא מאחוריה את מכשיר ההקרנה מבלי לדעת למה שימש, פירקו והביא את חלקיו לידידו, סוחר גרוטאות הברזל דסייר אלווס פריירה. זה התחיל לפרק את המכונה ולמכור את חלקיה לאנשים שונים. בין חלקים אלה גם היה גליל מתכת במשקל של 100 ק"ג ובו אבן כחולה, זוהרת. הוא ניתק את הגליל, בודד את האבן היפה, נתנה לבתו ליידה, בת 6, כדי שתשתעשע איתה, וזו התחילה להעביר אותה על עורה. אותה אבן, במשקל של כמאה גרם, הכילה חומר רדיואקטיבי פעיל ביותר – צזיום־137.

ליידה היא היום חולה אנושה, וכמוה אביה, דסייר, הצעיר ואגנר שפרץ לתוך החדר שמאחורי הדלת המשוריינת ועוד שבעה אנשים. שישה מעשרה אנשים אלה נותרו ללא תקווה כמעט. עשרות אנשים נוספים אושפזו בבתי־חולים, ורבבות אחוזים בהלה נוראה.

כאשר נתגלתה מהותה האמיתית של "האבן הכחולה", כבר היה מאוחר מדי. אמו של אחד החולים הטילה חתיכה ממנה, במשקל של ק"ג אחד, לתוך בית־השימוש והטכנאים של סנ"ן מנסים עתה לאתרה בתוך צינורות הביוב. עד כה נתגלו בעיר גואיאניה עשרה מוקדי קרינה. במגרש הגרוטאות של דסייר נמדדה קרינה בעוצמה של 1,000 רא"ם לשעה, בעוד ששיעור הקרינה המותר הוא רק 5 רא"ם לשנה!

רחובות שלמים בגואיאניה, המונה מיליון תושבים, פונו ונחסמו על־ידי קירות בטון שנבנו במיוחד למטרה זו. הטכנאים של סנ"ן מעריכים, כי פעולות הטיהור יימשכו שנה לפחות. בית אחד נהרס כולו ואבניו נארזו במכלים מיוחדים. מדי יום נבדקים באצטדיון האולימפי של העיר אלפיים אנשים. בבתי־החולים חוששים הרופאים והאחיות להתקרב אל החולים שספגו מנות גדולות של קרינה.

הבהלה אחזה לא רק בתושביה של גואיאניה, אלא בברזיל כולה, כי לא ברור לאן התפזרו כל חלקיו של מכשיר ההקרנות. בינתיים גם נמסר ממקומות שונים בברזיל על מקרים דומים. למשל, מסגר בעיר בלו אוריזונטה ניסר בטעות קופסית עם צזיום. בסנטוס השליכה אחות בבית־חולים גליל עם 30 מ"ג רדיום לאשפה, והרופא הראשי נאלץ לסוב עם מונה גייגר בכל תילי האשפה של העיר כדי לאתר אותה.

על מקרה דומה שאירע במקסיקו, גם־כן עם מכשיר הקרנה רפואי, דיווחנו לפני חודשים אחדים במדור זה. ללמדנו על סכנותיו של עידן הגרעין גם ללא כורים גרעיניים ענקיים.

תרופה לחולי סרטן לשימוש ב"הדסה" אצל חולי ברקית

מאת יורם לוי

מחלקת העיניים של בית־החולים "הדסה" בירושלים קיבלה אישור ממשרד הבריאות להשתמש בתרופה "5־פלורואורציל", המשמשת לטיפול בחולי סרטן, לטיפול בחולי ברקית (גלאוקומה) לאחר ניתוח.

הברקית היא דלקת המלווה הצטברות של נוזלי העין והיווצרות לחץ תוך־עיני. לחץ זה פוגע בעצב הראיה ובמרוצת הזמן גורם עיוורון. שכיחות המחלה גבוהה יחסית – אחוז אחד עד שני אחוזים מכלל האוכלוסיה. כדי להקטין את הלחץ שנוצר בעין, מבצעים ניתוח לפתיחת המעברים בעין או יוצרים תעלת ניקוז חדשה. אולם אצל חלק מן החולים נסגרים הפתחים מחדש, או שצמיחה בלתי־מבוקרת של תאים פיברובלסטיים יוצרת ריקמה צלקתית וזו סוגרת את הפתח. אצל חולים אלה יש צורך בניתוחים חוזרים, שלא תמיד עולים יפה.

במהלך עבודת מחקר שעשו ד"ר אבינועם אופיר ממחלקת העיניים של "הדסה" וד"ר מרק בלומנקרנץ במרכז למחלות עיניים במיאמי הם גילו, כי התרופה "5־פלורואורציל", ובקיצור 5FU, המשמשת לטיפול בחולי סרטן, במונעה התרבותם של תאים סרטניים, סוכה גם למניעת היווצרותה של הריקמה הצלקתית בעיניהם של מי שנותחו בגלל ברקית, במונעה התרבותם של תאים לא־סרטניים. הטיפול נעשה על־ידי הזרקת התרופה לתוך העין מיד לאחר הניתוח.

רופאי עיניים מארה"ב משתמשים בתרופה זו כשנה והדיווחים מעידים על הצלחה של יותר מ־90% במניעת סגירתה מחדש של תעלת הניקוז של העין.

לתרופה אין השפעות רעילות. אבל זריקות תכופות עלולות להזיק לעין. לכן בודקים עתה, אם אפשר להחדיר את התרופה לעין בהדרגה, על־ידי שתילת קפסולה בעין. כן נבדקת האפשרות להשתמש בתרופה זו כדי למנוע מראש את סתימתן של תעלות הניקוז אצל חולי הברקית, ללא צורך בניתוח – בתנאי שהמחלה מתגלה בשלב מוקדם ביותר.

בעקבות התוצאות החיוביות שנרשמו בארה"ב הוחלט במשרד הבריאות לאשר את השימוש בתרופה במקרים של ניתוחי ברקית אצל חולים קשים במחלקת העיניים של "הדסה" בראשות פרופ' חנן זאוברמן. מאז מתן האישור נעשה כבר שימוש בתרופה ולמרות שאין עדיין תוצאות מדעיות מוסמכות, מעריכים הרופאים כי תהיה הצלחה לתרופה גם בארץ. התרופה מיוצרת גם בישראל והיא אינה יקרה במיוחד.

הרופאים ממליצים לכל אדם בגיל 40 ויותר לבדוק אחת לשנה את הלחץ בעיניו, משום שמחלת הברקית מתפתחת זמן רב ללא סימפטומים והיא מתגלה רק כשהיא כבר בשלב מתקדם. בעיקר מומלצת הבדיקה לאנשים שבמשפחתם היו כבר מקרים של ברקית, משום שיש למחלה נטיה תורשתית.

הרעש בקליפורניה חשף בקע חבוי

הגיאולוגים דהאידנא חכמים הרבה יותר מעמיתיהם לפני דור אחד בלבד. ידע עדיף זה מתבטא בין השאר ביכולת להצביע על קווי המפגש בין הלוחות הטקטוניים, שעליהם מונחים היבשות והימים, כעל מקומות מועדים לרעשי אדמה.

אחד מקווי המפגש האלה, בקע סן אנדריאס, נמשך לאורך קליפורניה, פחות או יותר במקביל לחופה באוקינוס השקט ולא הרחק ממנו. רעש האדמה הנורא, שפקד את סן־פרנסיסקו ב־18 באפריל 1906 ותבע 700 קרבנות, הוא הביטוי האלים ביותר עד כה להתחככות הלוחות הטקטוניים בבקע זה. מאז לא אירעו באיזור רעשים נוספים בעלי עוצמה דומה, אך היו רעשים קטנים יותר וכן משוכנעים הגיאולוגים, שיש לצפות בעתיד, אולי הקרוב, גם לרעש גדול מאוד.

הרעש שפקד את פסדינה, מפרבריה המזרחיים של לוס־אנג'לס, ביומו האחרון של החודש שעבר לא היה אותו "רעש גדול" שציפו לו. הוא תבע קצת קרבנות בנפש, גרם נזקים גדולים ברכוש – אבל היה בעוצמה "נסבלת" של 6.1 בסולם ריכטר, שיש בו 12 דרגות. אין זו עוצמה מבוטלת, אבל התחזיות לעתיד מדברות על אפשרות של רעש בעוצמה של 8.0 ואולי אף יותר. רעש כזה יזעזע את האדמה בעוצמה גדולה פי 100 מן הרעש שחווינו עתה: סולם ריכטר הוא סולם לוגריתמי והפרש בשתי דרגות פירושו הפרש של 10 בחזקת 2. האנרגיה שתשתחרר ברעש כזה נאמדת כגדולה 900 מונים מזו שהשתחררה ברעש האחרון.

עצם הרעש של 30 בספטמבר לא הפתיע את הגיאולוגים, אבל הפתיע אותם מקומו. האפיצנטר (כלומר, המקום על־פני האדמה הנמצא מעל למוקד התת־קרקעי של הרעש) שלו נמצא 11 ק"מ דרומית־דרומית־מזרחית לפסדינה, במרחק של כ־80 ק"מ מבקע סן אנדריאס. אמנם ידוע שבקליפורניה הדרומית עוברים בקעים נוספים, מקבילים פחות או יותר לבקע סן אנדריאס, ואחד מהם – הרלוונטי לרעש האחרון – הוא בקע ויטיר, שלוחה באורך של כ־70 ק"מ המסתעפת מבקע אלסינור, הנמשך לאורך של כ־300 ק"מ וחודר גם לצפון מקסיקו. הבעיה היא, שעד כה סברו הגיאולוגים שבקע ויטיר מסתיים מספר ק"מ דרומה מן האפיצנטר של הרעש האחרון. האפיצנטר הזה לא היה רשום, איפוא, בשום מפה גיאולוגית בתור מקום מועד לפורענות.

זו היתה ההפתעה הראשונה. אבל היו הפתעות נוספות. לאחר רעש זה, במשך כארבע שעות, באו 16 רעשים קטנים, בעוצמה של 3.0 עד 4.0, אחר־כך השתרר שקט – וכעבור שניים וחצי ימים נוספים בא עוד רעש, הפעם בעוצמה של 5.3, שפגע בפני השטח במרחק 3 ק"מ מזרחה לרעש הראשון. וזוהי מתכונת לא־מקובלת של רעשים חוזרים. זאת ועוד: הם התמקדו כולם על שטח של 32 קמ"ר בלבד – כמחצית מן השטח המצופה.

ייתכן שמעז ייצא מתוק. הסייסמולוגים המקומיים מקווים עתה, שהרעש האחרון יסייע להם להתחקות אחר תנועת הגלים הסייסמיים באגן סלעי המשקע של איזור לוס־אנג'לס ואולי לחזות מראש, כיצד יעמדו – או לא יעמדו – הבניינים בעיר כאשר יפקוד אותה רעש גדול יותר. יצוין שהנזק העיקרי לבנייניה של מקסיקו סיטי ברעש, שפקד את העיר בספטמבר 1985, נגרם על־ידי התחזקות הגלים הסייסמיים תוך כדי מעברם בקרקעית האגם שמתחת לבירה.

הרעש של 30 בספטמבר, כמו גם הסערה הנוראה שפקדה את בריטניה בסוף השבוע שעבר, מלמדים איפוא, שאסונות טבע לא זו בלבד שאינם ניתנים למניעה. גם לחזותם מראש אין מצליחים תמיד.

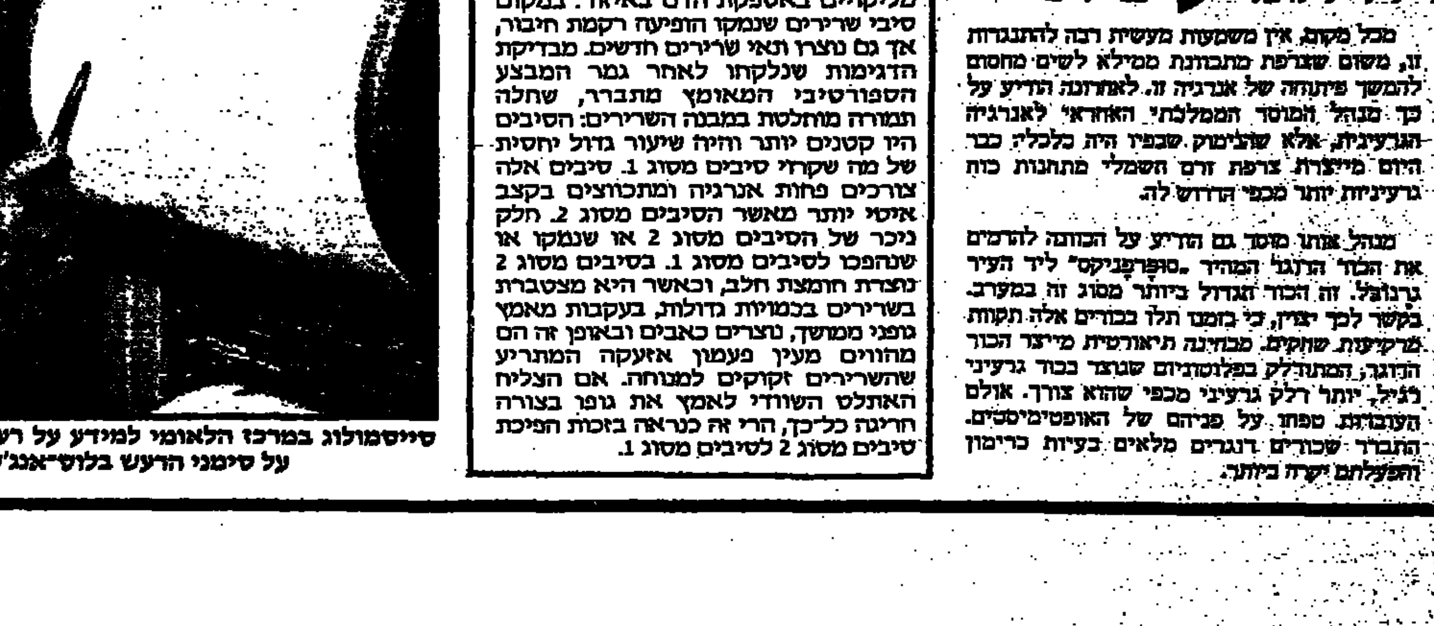
סייסמולוג במרכז הלאומי למידע על רעשי אדמה, הנמצא במדינת קולוראדו, מצביע על סימני הרעש בלוס־אנג'לס כפי שנרשמו על תוף ההקלטה

ריצת מרתון משנה את הרכב השרירים

מה קורה לשריריו של אדם הנתונים במאמץ עילאי? אתלט שוודי נאות "לנדב" את עצמו למחקר זה. לפני ארבע שנים, והוא בן 42, ביצע מבצע ספורטיבי יוצא־דופן, כאשר תוך שבעה שבועות גמא בריצה יותר מ־3,500 ק"מ. לקראת המבצע, במהלכו ולאחריו ניטלו פיסות קטנות משרירי הירך שלו ונבדקו במעבדה בשטוקהולם, ועתה מתפרסמות תוצאות המחקר הזה בכתב־עת מדעי לפיסיולוגיה.

דגימות השרירים שנלקחו אחרי הריצה הצביעו על נזקים חמורים, הנובעים מליקויים באספקת הדם באיזור. במקום סיבי שרירים שנמקו הופיעה רקמת חיבור, אך גם נוצרו תאי שרירים חדשים. מבדיקת הדגימות שנלקחו לאחר גמר המבצע הספורטיבי המאומץ מתברר, שחלה תמורה מוחלטת במבנה השרירים: הסיבים היו קטנים יותר והיה שיעור גדול יחסית של מה שקרוי סיבים מסוג 1. סיבים אלה צורכים פחות אנרגיה ומתכווצים בקצב איטי יותר מאשר הסיבים מסוג 2. חלק ניכר של הסיבים מסוג 2 או שנמקו או שנהפכו לסיבים מסוג 1. בסיבים מסוג 2 נוצרת חומצת חלב, וכאשר היא מצטברת בשרירים בכמויות גדולות, בעקבות מאמץ גופני ממושך, נוצרים כאבים ובאופן זה הם מהווים מעין פעמון אזעקה המתריע שהשרירים זקוקים למנוחה. אם הצליח האתלט השוודי לאמץ את גופו בצורה חריגה כל־כך, הרי זה כנראה בזכות הפיכת סיבים מסוג 2 לסיבים מסוג 1.

מחקר חדש בפקולטה לחקלאות:

זבל של בעלי־חיים לטיפול במחסור של ברזל בצמחים

זבל של בעלי־חיים, מועשר במלחי ברזל, נמצא על־ידי חוקרים מן הפקולטה לחקלאות של האוניברסיטה העברית ברחובות כאמצעי יעיל וזול לטיפול בצהבון עלים, הנגרם עקב מחסור בברזל בקרקע הגידול. לנוסחה החדשה טווח פעולה ארוך בהרבה מזה של הכימיקלים הסינתטיים, המשמשים כיום לשם טיפול במחסור זה.

צמחים סובלים ממחסור בברזל בעיקר באזורים בעלי אקלים מדברי למחצה ובקרקעות עשירות בגיר, המהוות 30% מן הקרקע שעל־פני כדור הארץ וכשלושה רבעים מן הקרקעות החקלאיות בישראל. את המחלה מזהים לפי אזורים צהובים המופיעים בין עורקים של עלים צעירים. במקרים קיצוניים גורמת המחלה אובדן של יבול שלם.

כדי להתגבר על בעיה זו השתמשו החקלאים בכימיקלים סינתטיים, אלא שמחירם הגבוה הגביל את השימוש בהם ועורר דרישה לתוצרים זולים יותר. פרופ' יונה חן, פיליפ בריק ואלי ברגס ממרכז סיגרם למדעי המים והקרקע שבפקולטה לחקלאות של האוניברסיטה העברית ברחובות מצאו, כי על־ידי פיזור חומר חדש, המורכב מזבל של בעלי־חיים (לשלשת עופות או זבל בקר) ומכמות קטנה של מלחי ברזל מתקבלות תוצאות השוות לפעולת הכימיקלים. כן מצאו החוקרים, כי אפשר לייצר את הזבל המועשר בצורה של גרעינים כדי להקל על פיזור מכאני של החומר בשורות. לאחרונה נבחנת גם אפשרות לייצרו בצורה של כופתיות זבל.

השימוש בזבל המועשר שפיתחו פרופ' חן ועמיתיו זול מן השימוש בחומרים הכימיים הסינתטיים, אם כי יש צורך בכמות גדולה יותר של החומר ליחידת שטח, ופעולתו נמשכת זמן רב יותר, לעתים עד שישה חודשים. פעילותו היעילה בהחזרת רמת הברזל לרמה הנדרשת ולחיזוק הצמחים הוכחה כבר בגידולים של אגוזי־אדמה, מנגו וסיפנים. כעת בודקים החוקרים את יעילות פעילותו בגידולים אחרים.

חברת "שחם גבעת עדה בע"מ" קיבלה את זכיון הייצור של החומר החדש והיא כבר משווקת אותו לחקלאים בישראל.

גם צרפת מקפיאה את פיתוח האנרגיה הגרעינית

מבין מדינות המערב שיש בהן כורים גרעיניים, צרפת היא אולי המדינה היחידה שאין בה שדולה אנטי־גרעינית חזקה, בניגוד גמור, למשל, לשכנתה מערב־גרמניה. ייתכן שזו אחת הסיבות לכך שצרפת היא המובילה – לא רק במערב, אלא בעולם כולו – מבחינת חלקו של האטום בהפקת החשמל שלה: 65%, הרבה יותר מאשר למשל בארה"ב, בבריה"מ, בבריטניה או במערב־גרמניה. אפילו תאונת צ'רנוביל באפריל אשתקד לא הוציאה המוני צרפתים לרחובות כדי להפגין לפני שעריהן של תחנות הכוח הגרעיניות שלהם.

אך הנה לאחרונה חל שינוי. במשאל עם שנערך לא מכבר הצביעו לראשונה בעשור האחרון רוב הנשאלים – כ־68% – נגד המשך פיתוחה של האנרגיה הגרעינית בארצם. ייתכן שבכל זאת היתה השפעה פסיכולוגית מסוימת לתאונת צ'רנוביל (שהצרפתים, אגב, כמעט לא נפגעו ממנה במישרין), אם כי ב"תגובה מאוחרת".

מכל מקום, אין משמעות מעשית רבה להתנגדות זו, משום שצרפת מתכוונת ממילא לשים מחסום להמשך פיתוחה של אנרגיה זו. לאחרונה הודיע על כך מנהל המוסד הממלכתי האחראי לאנרגיה הגרעינית, אלא שהנימוק שבפיו היה כלכלי: כבר היום מייצרת צרפת זרם חשמלי מתחנות כוח גרעיניות יותר מכפי הדרוש לה.

מנהל אותו מוסד גם הודיע על הכוונה להרדים את הכור הגרעיני המהיר "סופרפניקס" ליד העיר גרנובל. זה הכור הגדול ביותר מסוג זה במערב. בקשר לכך יצוין, כי בזמנו תלו בכורים אלה תקוות מרקיעות שחקים. מבחינה תיאורטית מייצר הכור הדוגר, המתודלק בפלוטוניום שנוצר בכור גרעיני רגיל, יותר דלק גרעיני מכפי שהוא צורך. אולם העובדות טפחו על פניהם של האופטימיסטים. התברר שכורים דוגרים מלאים בעיות כרימון והפעלתם יקרה ביותר.

שידורים

טלוויזיה

טלוויזיה חינוכית

08.00 טלטקסט עד כאן.
08.05 שעת כושר.
08.15 תלמוד: שניים אוחזין, הכי דמי 2 (כ).
08.40 ספרות יפה: בסך לספרות, משפט הירושה (כ).
09.00 אנגלית ה'.
09.20 השפה שלנו: הסנדלר העני והמלך (כ).
10.00 שעת כושר.
10.10 אנגלית ד'.
10.30 הכיל הדף: פרפר בחמה.
11.00 חשבון ה': מיהו השבר הגדול.
11.15 צרפתית על יסודי.
11.30 ביאוגרפיה כללית: ה'–י', יפן.
12.00 ספרות ז'–ט': מעשה בבעלים ב' (כ).
12.25 אנגלית ט'.
13.00 אנגלית י'.
13.30 הסטוריה כללית: מסע בירושלים הצלבנית.
14.00 טלטקסט עד כאן.
14.05 האוניברסיטה הפתוחה: אמנות בעידן הטכנולוגיה התקופה הקפיטלית ב': מבוא לסוציולוגיה: דעת קדומה.
15.00 רכבת ההפתעות: סרט אנימציה.
15.20 גברת מלמלת.
15.40 שעת כושר.
15.50 מאתיים שניות: משרד הבריאות.
15.55 רחוב סומסום: מושה מנסה לטלפן.
16.25 ילדת הפלא פרק 20 – מוכרים את הגברת.
17.00 [illegible]

ערוץ 2

17.30 סיפורי היער הירוק, סידרת אנימציה לילדים בדיבוב עברי.
18.00 סרט ילדים: הרשלה.
19.30 קונצרט 2: ברלין, הסימפוניה הפנטסטית.
20.30 סוף 2.

16.15 מספר המות (צרפתית); 17.30 כשרונות צעירים (צרפתית); 18.00 חדשות בצרפתית; 18.15 לקט שירים.
18.30 חדשות בעברית; 19.30 צדלים בשליטה (סידרה אמריקאית); 20.10 סידרה דוקומנטרית על אפטה, הגל; משפחת ה־20; 21.00 חדשות באנגלית; 21.10 ספינת האהבה; 22.10 המשחה (סידרת מתח אמריקאית).

טלוויזיה לבנונית

13.30 חיים אחרים (סידרה); 14.00 מועדון 700; 14.30 מעשיות משפחות (ערבית); 15.00 ודול גמדים; 15.30 הבית המעופף (מצויר); 16.00 שובבי הסלעים (תכנית לילדים); 16.30 סרט (ערבית); 18.00 משפחת תולסון (סידרה); 19.00 60 דקות (מגזין אקטואליה); 20.00 מופעים קלסיים (קלאודיו ארו, פסנתר); 21.00 סרט „אינטרמצו" עם אינגריד ברגמן; 22.30 מעשיות משפחות (ערבית).

טלוויזיה ירדנית

14.50 סרטים מצויירים (ער' 1); 15.20 סאבוי ברוסטר (ער' 1); 16.10 בית־חולים סידרה אנגלית (ער' 1).

רדיו

גלי צה"ל

16.05 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
19.05 רדיו ספורט.
20.05 עושים מדינה.
21.30 אוניברסיטה משודרת – כלכלת המזרח התיכון – דמוגרפיה, חברה ופוליטיקה.
23.55 שיחת חצות – עם יעקב מישורי – נגן קרן ראשי בתזמורת הפילהרמונית.

צה"ל 2

19.05 רדיו רדיו.
20.05 סבבבבים.
22.05 הפסקת קשר.
23.05 קול הג'ז הזה.

שידורים קבועים

05.45 פרקי אבות.
05.55 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור.
06.05 צלילי בוקר.
06.30 פוקחים עין.
07.07 שבע אפס שבע.
08.05 בוקר טוב ישראל.
09.05 אילה בוקר.
10.05 שעה עם אורלי יניב.
11.05 זמן לעכשיו.
13.05 אחר אחר.
14.05 [illegible]
15.05 שירים לתה.
16.54 באופן מילולי.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.45 משולש.
18.54 הודעות לחיילים.
19.05 שירים מכאן.
21.00 מבט לחדשות.
22.05 על הדבש ועל העוקץ.
23.05 עשרים וארבע היום שהיה.
00.05 ציפורי לילה.
02.00 לא רוצים לישון.
שימו לב לשידורי F.M.

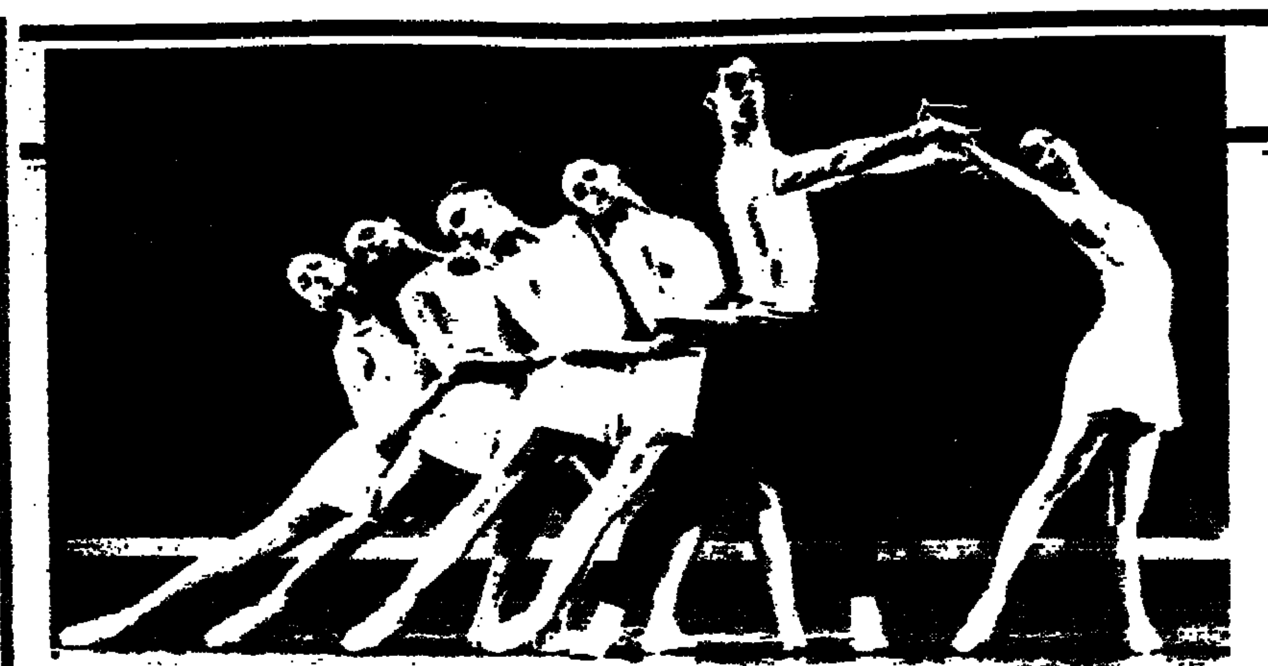

להקת הבלט של מיאמי תערוך ביקור בכורה בישראל בחודש דצמבר. היא נוסדה ב־1985 ע"י הרקדן הנודע אדוארד ווילה. בתקופת פעילותה הקצרה זכתה הלהקה לביקורות אוהדות בסיוריה ברחבי ארה"ב ודרום־אמריקה. בלהקה 24 סולנים ורקדנים, שנבחרו בקפדנות ע"י ווילה. ראוי לציון הסולן יאניס פיקיאריס, יליד קראקאס, שזכה בתחרות הבין־לאומית במוסקבה 1981 במדלית הזהב. לצידו מופיעה אשתו הבלרינה מריאנה מנסיה.

קונצרט

בקונצרט השלישי בסדרת „קולות וגוונים" של התזמורת הקאמרית הישראלית, בניצוח מנהלה המוסיקלי יואב תלמי, שנערך בבית הוייל, עמד הרקוויאם בדו מינור למקהלה ותזמורת מאת לואיג'י כרוביני, מלחין פורה מאוד שנולד באיטליה, חי ויצר בעיקר בצרפת, ומבקר אל המוסיקה הגרמנית. לאחר שסר חינו אצל נפוליאון, זכה כרוביני באהדתם ובתמיכתם של המלכים לואי ה־18 ושארל ה־10, והוא הירבה לתזמורותיהם מוסיקה כנסייתית רבה, לאחר שקודם עיסוקו היה בעיקר באופרה.

מיסת האשכבה (רקוויאם) הראשונה (מתוך שתיים) בדו מינור היתה מוקדשת לזכר אחיו של לואי ה־18, הוא לואי ה־16, שהוצא להורג במהפכה הצרפתית. היא בוצעה בכנסיית דניס הקדוש ב־14 בינואר 1816. אישי מוסיקה, ביניהם המנצח המפורסם האנס פון בילוב, העריכו את היצירה מעל זו של הרקוויאם של מוצארט, ונדמה כי זו היתה דעתו גם של בטהובן שכינה את כרוביני „המלחין הראשון של התקופה".

גישתו של כרוביני אל הטקסט המסורתי היתה אישית והוא חילק אותו על פי הדגש. אזהרה המיכה שלו המורה יותר מזו של מוצארט. כרוביני נבנה עם מעצבי האופרה הרומנטית, וגישתו היתה דרמאטית גם בחברו את הרקוויאם בדו מינור, בעיקר כמובן בפרק „יום הזעם".

את הרקוויאם השמיעה בקונצרט המקהלה הפילהרמונית הסקוטית, שהצטיינה בקולות רוויים, בהיגוי רבת גוונים ונקייה, ובתיאום טוב מאוד עם התזמורת שהיתה במיטבה. המנצח יואב תלמי בנה את היצירה באורח מרשים ומשכנע.

מידת שבח כזו לא תהיה נכונה לגבי ביצוע הסימפוניה הרביעית, „האיטלקית", של מנדלסון, שקדמה לרקוויאם. אם כי המפעמים היו נכונים, נשמעו הפרקים החיצוניים כאילו נמהרים ובפרק הסיום נשמעו גם אי־דיוקים בכלי הנשיפה של עץ. הפרק השני היה מבוקש יותר ומיה כלית.

בפתח התכנית ניגן הכנרתן (ויולן) גד לביבוב, עם התזמורת בניצוח יואב תלמי, את „יסוד" מאת פרטוש. על קטע זה, אותו ניגנו בראשונה המלחין עצמו (בויולה) ותזמורת השומר הצעיר בניצוח פרנק פלג, בשנת 1947, הוענק לפרטוש פרס אנגל, והיא עד היום אחת מיצירותיו המבוצעות ביותר.

יהודה כהן

המנצח הישראלי מענדי רודן, שהופיע בהצלחה, בשנתיים האחרונות, כמנצח אורח בפילהרמונית, בתזמורת הסימפונית ירושלים, ובתזמורת חיפה, נתמנה לא מכבר כמשנה למנצח סטנלי ספרבר, מנהלה המוסיקלי של התזמורת החיפאית. רודן, שהשתלם והופיע גם בחו"ל, ינצח הערב על התזמורת הסימפונית ירושלים במסגרת „אולפן פתוח" (באולם הנרי קראון) בקונצרט שיכלול קטעים מהבאלט „נשיקת הפיה" של סטרווינסקי, „פרלוד לתזמורת" מאת המלחין הישראלי לב קופמן, שעלה מברה"מ לפני כעשר שנים ו„הקפריצ'יו הספרדי" של רימסקי־קורסקוב. הכניסה ללא תשלום.

טלוויזיה

באך בשר ודם

כמות הצבנות חריפה, נאלצתי בשבוע שעבר להתגבר [illegible] הזדמנות להתאושש, בצפייה בטלוויזיה החינוכית, [illegible] בכנסיאן באך „הקבוד בכנסיית סנט תומאס", בהפקה [illegible] בתאר בצורה מוחקת, בשילוב ביצועים מוסיקליים [illegible] המתמידים של באך, במיוחד בתקופת כהונתו בלייפציג, [illegible] הכנסיות ליצור ולחנך כמוסיקאי בחורין. [illegible] לסירוגין, היתה ברוכה בוויכוחים ובמריבות עם הממונים עליו [illegible] זכות מרגיזות ומרדות כלכליות. למרות אזהרה אי השקט הצליח באך [illegible] חיי משפחה „נורמליים" ולהבר מוסיקה נפלאה הבצורה, [illegible] עבודת קודש בשבח האל.

ראינו ושמענו באך של בשר ודם ולא דמות סטריאוטית בעטיפה של מיסתורין. בימינו היה באך מסוגל להתגבר על בעיותיו הכספיות בקצות זכויות כהפקה מוקלטת של יצירה אחת משלו.

הצוות שהפיק את הסרט כלל את המנצח [illegible], [illegible] מהופעותיו בארץ, השחקן בריאן קוקס בתפקיד באך (המבוגר), הקריין [illegible] – מייקל סבי והמפיק קולין נירס. כולם ראויים לשבחים. הטלוויזיה החינוכית נוהגת נכון בהקרינה סרטים מוסיקליים מעין אלה, המופקים עם דמיון ותחושת אחריות.

ישראל דליות

בקצרה

בפסטיבל הגיטרה הבין־לאומי הרביעי שייפתח באמצע נובמבר בהשתתפות כ־40 גיטריסטים מן הארץ ומחו"ל. בין האורחים שיגיעו לפסטיבל: צמד מברזיל – סרג'יו ואודאיר אסאד; אמן הגיטרה מבריטניה – דיוויד ראסל; שתי אמניות אורחות מבלגיה – [illegible], המנגנות בגיטרות מיניאטוריות מוסיקה מן התקופה הרנסנס.

דיוויד ראסל, אורח פסטיבל הגיטרה

22 משירי הילדים הפופולריים ביותר של אהוד מנור יצאו זה עתה לאור בספר הקלטת „זה וזה". הקלטת כוללת ביצועים של ציפי שביט, גידי גוב, יהודית רביץ, מתי כספי, נתנאלה, רבקה זוהר, אריק סיני, חנן יובל, אושיק לוי, תיקי דיין, אריאל זילבר, ריקי גל, שלמה יידוב, רוחית ראובני ולהקת סקסטה. את השירים מלווים איורים של יעל ברשי, תרגומים מילוליים לאנגלית ותעתיק לועזי של המילים העבריות.

„הופה היי". תכנית הטלוויזיה שעלתה על הבמות, יוצאת שוב לדרך עם תכנית חדשה, תקליט חדש, שירים חדשים, אורחים חדשים ואם תסותים השבועה בטלוויזיה... גם סדרה נוספת שתשודר כל יום שני. אורחי ההצגה החדשה הם: ספי ריבלין ועירית ענבי. ליגאל בשן, עוזי חיטמן ויהונתן מילר יצטרף נגן נוסף – אבי אלבחור, שינגן על כלי הקשה וקלידים.

בסוף השבוע הגיע ארצה למספר קונצרטים אחד מהזמרים הידועים בברית המועצות – אמיל גורוביץ. גורוביץ החל את הופעותיו הראשונות באידיש לאחר מות סטאלין, בזמן „ההפשרה", אך זמן קצר לאחר מכן נאסר עליו להופיע באידיש, והוא החל לשיר בשפה הרוסית. מאז עבר את ברית המועצות והוא מופיע באולמות ברחבי העולם בתוכניתו – „תמיד יהודי". כשבין השירים הוא מספר ומשוחח את הדמויות עליהן הוא שר. קונצרט ראשון שלו התקיים אמש באולם „אוהל שם" בתל־אביב.

הסרטת „בחזרה לחיים", סרטו של יואל שרון (בימאי) הושלמה ועתה עברה העבודה למעבדות העריכה. במרכזו של הסרט סיפורם של שני חיילי צה"ל שנפגעו בהלם קרב ותהליך התאוששותם. משתתפים: אשר צרפתי, ענת עצמון, דן תורג'מן וגילי בראטילו. צלם: יואב קוש. גם הסרט „הינשוף" (תסריט: טוביה מנדלסון, בימוי: אמנון רובינשטיין) נכנס לתהליכי עריכה והוא יצא למסכים, ככל הנראה, בעוד כחודשיים.

שקט, מצלמים

פעילות ערה בתעשיית הסרטים המקומית

מספר הפקות של סרטים חדשים עומד לצאת לדרך בקרוב. להלן רשימה חלקית:

● הבי גל יביים את סרט הביכורים שלו, „מלך הסלים", על־פי תסריט שכתב עם נתן נתנזון. הסיפור הוא על אדם אפרורי, 1.64 מ' קומתו (דובי גל), ומתת אלוהים לו: הוא יכול לקלוע לסל מכל מצב. בנו של האופר משכנע אותו להצטרף לקבוצת כדורסל שכונתית, וכך הוא עולה לגדולה. הסרט עוקב אחר שלבי התהילה ומחירה. מיקי ברקוביץ' הדריך את גל בדרכו אל הסל, והורן עדן (תייל לשעבר) מפיק, בתקציב צנוע של 250 אלף דולר. גל למד בימוי קולנוע בלוס אנג'לס, לפני שנים, ואת סרטו יצלם בתל־אביב וסביבתה.

● קרן מור ודני רוזן יכבבו בסרטו הארוך הראשון של יוסי זומר „הלם קרב". התסריט של זומר זכה במענק הקרן לעידוד סרטים איכות וההפקה נדחתה בפברואר האחרון בשל קשיי גיוס המימון. הסרט מתאר שלושה שבועות בחיי נפגע הלם־קרב במלחמה לא מוזכרת, ועוקב אחר תהליך שיקומו בתוך קבוצה של שבעה. יפיק צבי אמיר, אחיו של המור, יצלם יואב קוש („אוונטי פופולו"), את פס הקול המוסיקלי מלחין יאן גרבריק.

● התסריטאי חיים בוגלו יביים תסריט פרי עטו – „נישואים פיקטיביים" – המגולל את מסעו רצוף חילופי הזהויות של בן ארצנו. יוסי פולק נבחר לגלם את התפקיד הראשי ולצידו יגלמו תפקידים נשיים עפרה וינגרטן ועירית שלג. מפיק מיכה שרפשטיין.

● תסריטו של חיים בוגלו, על־פי „הקיץ של אביה" של גילה אלמגור, מצא אף הוא במאי בדמותו של אלי כהן („סתי אצבעות מצידון"), ואם וכאשר תימצא ילדה לתפקיד הראשי, מובטח כי הצילומים יצאו לדרכם בראשית האביב הקרוב.

● שתי קופרודוקציות מתוכננות אף הן לצאת אל הפועל בימים הקרובים. יעקב קצקי יפיק את „בשר הברזל 2", לאחר הצלחת מעללי הטייס הצעיר בבסיסי צה"ל אירופה. יביים סידני ג'י פיורי. „סרטי רול" יפיקו את „על סף המוות" בבימויו של ג'יימס פרנגו.

אורשה שוורץ

תעשיית המוות בסין

בתערוכת היבוא הגדולה ביותר שהגיעה למוזיאון ישראל מוזמנים המבקרים לפגישה עם משרתים, אנשי צבא, שפחות ובעלי חיים אשר הוכנו ביציקה, במשך יותר מ־3,500 שנים, והתגלו בקברי ענק בסין

במשך 4,500 שנים התפתח בסין נושא האמונה בחיים שלאחר המוות בדרך שפיתחה סביבה תרבות מיוחדת ותעשיית ענק שמטרתה שיפור חייו של המת בעולם אליו הוא הולך. כשלושת אלפים שנים לפני הספירה נהגו הסינים להרוג למען המת את אשתו, משרתיו, שפחותיו ואפילו את בעלי החיים שגידל בחצרו, ולקבור אותם עימו כדי שבעולם הבא יהיה מי שישרת אותו וידאג לכל צרכיו. הוגי דעות בסין העתיקה התנגדו בתוקף לשיטה זו בטענה שידוע יותר על החיים שלפני המוות מאשר על אלה שלאחריהם ולכן חבל להרוג את החיים למען המתים. הסינים הסכימו לדעה זו וחיפשו דרך חלופית אשר תחסוך חיי אדם אך יחד עם זאת לא תקפח את המתים ולא תגרום לכך שאלה יצאו לדרכם חסרי־כל. הם פיתחו בתי מלאכה שהתמחו בייצור פסלונים המתאימים לצרכיו של המת.

בתערוכת היבוא הגדולה ביותר שהגיעה עד היום למוזיאון ישראל מוזמנים המבקרים לפגישה עם משרתים, אנשי צבא, שפחות ובעלי חיים אשר הוכנו ביציקה ובשיטה של ייצור המוני, מ־2500 שנים לפני הספירה, עד למאה ה־13, במשך יותר מ־3,500 שנים, והתגלו בקברי ענק בסין.

הסיפורים על סין העתיקה וההסברים על תעשיית המוות שלה מקבלים גוון ביותר כשהם נשמעים מפיה של רבקה ביטרמן, האוצרת של מוזיאון ישראל המקדישה את כל זמנה לאמנות המזרח הרחוק. רבקה נרגשת מאד מהאוצר שהופקד הפעם בידיה, והיא רואה במפגש שלה עם העושר האמנותי הבלתי רגיל הזה שיא בקריירה שלה כאוצרת. המפגש הנוכחי של רבקה עם סין מתבצע בזכותו של הד"ר ארתור סאקלר מניו־יורק – אספן האמנות הגדול ביותר בעולם, בתחומי התרבויות של המזרח הרחוק.

בשיא ההכנות לתערוכה הזו, אותה תרם ארתור סאקלר למספר חודשים למוזיאון, מת הד"ר סאקלר בביתו בניו־יורק והוא בן 73. הוא השאיר אחריו מוזיאונים ברחבי העולם ובהם אגף שלם במטרופוליטן בניו־יורק, ומוזיאונים בוואשינגטון, הרווארד, ואף מוזיאון ההולך ומוקם על שמו בפקין. התערוכה הזו בירושלים מוקדשת לזכרו.

הד"ר סאקלר היה איש רב פעלים ובעל אישיות מרתקת. במקצועו היה פסיכיאטר שהתמחה בייצור תרופות. הוא התפרסם לא רק כאספן, אלא, ובעיקר, בזכות מחקרים רבים ויותר מ־140 מאמרי מחקר שפירסם. מחנות עתיקות קטנה בניו־יורק החל לרכוש אוצרות אמנות שונים. בעקבות נסיעותיו לסין, להפצת התרופות שפיתח, מצא עצמו מתעניין יותר ויותר באמנות המיוחדת למזרח הרחוק. תחילה רכש פריטי אמנות בודדים, אך במהרה לא הסתפק עוד בפריטים בודדים והחל רוכש אוספים שלמים ובעזרת צוות של אוצרים שמר על נכסי האמנות האלה במרתפי ביתו בניו־יורק שמהם יצא והקים את המוזיאונים הנושאים את שמו.

התערוכה הנוכחית, שהיא השלישית מאוספיו של סאקלר המוצגת במוזיאון ישראל, הגיעה מניו־יורק בטיסה, בתוך ארבע מכולות ענקיות. „פתחתי את המכולות במשך ארבעה ימים ולילות ולא ידעתי שובע. ממש לא האמנתי למראה עיני", מספרת רבקה ביטרמן. ההתרגשות שאחזה בה במפגש הזה עם האמנות הסינית דומה בעיניה לחוויה שעברה בעת ביקורה הראשון בסין לפני שלוש שנים. „לפתע ראיתי מול עיני את הדברים שהכרתי בספרים בלבד", היא מתארת את ביקורה בסין. „הסינים משמרים את אתרי האמנות העתיקה ואת המקומות בהם התגלו תגליות ארכיאולוגיות, בדרך מעוררת קינאה. הם משמרים את המקום ומשחזרים במלואם את הפרטים כפי שהיו לפני אלפי ומאות שנים ונמנעים בכל האפשר מניתוק המקום מהמימצאים ודברי האמנות למוזיאונים שבהם לעיתים ניתק הקשר בין הפסלון או הכלי לבין המקום בו התגלה".

את האוצרים הסיניים קצת קשה היה להעתיק למוזיאון ישראל, אבל העושר הרב של המוצגים בתערוכה מעביר ללא ספק את האווירה והוראה

שהתגלו לעיני הארכיאולוגים הסינים, כאשר חשפו אלפי קברים בהם נקברו הסינים במשך 3,500 שנה.

הכלים שבהם אופסנו דברי מזון, שיסעמו לחיכו של המת, 2,500 שנים לפני הספירה, מעוטרים בעדינות רבה שכלל לא נשחקה במשך השנים. באותה התקופה יצרו הסינים כלי חרס שלהם ברק של כלי ברונזה, כדי שהעניים שיד קרוביהם לא היתה משגת כלי ברונזה כעשירים לא ימצאו עצמם מקופחים בעולם החדש.

באחת הפינות של התערוכה ניתן לפגוש תהלוכה שלמה של חיילים ועבדים שצועדת בסדר מופתי כדי שתישמע ללא סייג להוראותיו של „הבוס". על מגדל שגובהו כ־50 ס"מ, שנקבר והתגלה אף הוא בשלמותו, מוצבים שומרים ובידיהם חיצים וקשתות להגן על המת. לצידם אתה נדהם ממראם המפחיד של שומרי הקבר שנוצרו כמפלצות לשמירה מפני שדים.

הסינים רצו להפגיש את המת בעולמו עם דמויות המוכרות לו מחייו. כך אנו מוצאים דמות של סוחר יהודי נודד, של נערות יפהפיות ואפילו של מפסל אחד שנראה כאילו הוא מכין אווז שכבודו יתאים בדיוק לצרכיה של מסעדה צרפתית מודרנית.

„ההתעניינות באמנות הסינית, אותה עוררה התערוכה הזו, גורמת לי סיפוק רב", מציינת רבקה בהנאה. „אני מרגישה כמו מיסיונרית סינית".

אורנה בן־עמי

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

תל־אביב, היכל התרבות, 8:30 בערב
קונצרט למנויים מס' 2
יואל לוי – מנצח
שלמה מינץ – כנר
המקהלה הפילהרמונית תל־אביב
התכנית:
מוצרט: סימפוניה מס' 34
פרוקופייב: קונצרטו לכנור מס' 2
ראוול: „דאפניס וכלואה"
סדרה ב': יום ב' 27.10.87
סדרה ג': יום ד' 28.10.87
סדרה ד': יום ה' 29.10.87
סדרה ז': מוצ"ש 31.10.87
סדרה ה': יום א' 1.11.87

תל־אביב, היכל התרבות, 8:30 בערב
קונצרט למוסיקה קלאסית מס' 2
יואל לוי – מנצח
פנינה זלצמן – פסנתרנית
התכנית:
סמטנה: פתיחה ל„כלה המכורה"
שופן: קונצרטו לפסנתר מס' 1
ברנשטיין: מחולות סימפוניים מתוך „סיפור הפרברים"
גרשווין: סוויטה מתוך „פורגי ובס"
יום ב' 2.11.87

חיפה, אודיטוריום חיפה, 8:30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
זובין מהטה – מנצח
שלמה מינץ – כנר
התכנית:
מוצרט: סימפוניה מס' 36 („לינץ")
הינדמית: „מאתיס הצייר"
ברהמס: קונצרטו לכנור
הערב, 25.10.87

חיפה, אודיטוריום חיפה, 8:30 בערב
קונצרט למנויים מס' 2
יואל לוי – מנצח
פנינה זלצמן – פסנתרנית
התכנית:
סמטנה: פתיחה ל„כלה המכורה"
שופן: קונצרטו לפסנתר מס' 1
ברנשטיין: מחולות סימפוניים מתוך „סיפור הפרברים"
גרשווין: סוויטה מתוך „פורגי ובס"
סדרה ד': יום ג' 3.11.87

אזכרה לצלי יעקב מנכה ז"ל תתקיים היום בבית הקברות [illegible] 28 בשעה 4.30 אחה"צ

מרחב תכנון מקומי כפר סבא
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
בדבר בקשה להקלה ושימוש חורג
הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על חלקה/ות (3) 28 בגוש 6431 [illegible]
הקלה/ות כלהלן: תוספת 1.1% לאחוזי הבניה המותרים.
כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפר־סבא, רחוב ויצמן 137, בשעות קבלת קהל, ללא כל תשלום ובין רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.
התנגדויות מנומקות בשני העתקים אפשר להמציא לועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר סבא, [illegible] מיום הפרסום.
[illegible]
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר סבא

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו
המרצת פתיחה 887/87
המבקשת: חברת חלקה 25 בגוש 6213 ע"י ב"כ עו"ד דניאל רוזנטל, משד' רוטשילד 111, תל־אביב.
– נגד –
המשיבה: רחל אורצ'רט ת.ז. 35693
אל: הגב' רחל אורצ'רט, שכתובתה האחרונה – רח' הגלמה 31, ירושלים.
הואיל כי ביום 15.11.87 בשעה 8.30 בפני כב' השופט אלוני, תתברר עתירתו לפס"ד הצהרתי של המבקשת כי המשכנתא שנרשמה על־שכך בגוש 6213 חלקה 25, נפרעה במלואה ומן הדין למחקה.
אם לא תופיעי לדיון הנ"ל, יינתן צו בהעדרך כראות עיני בית המשפט.
ע. ברוך
מזכיר ראשי

עיריית פתח־תקוה
הועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלה בגוש 6714 חלקה 113 ברח' הרוד מס' 7. לפי תכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור דיור ב' מותר להקים בנין דיור בין 4 קומות על עמודים ואחוזי בניה על הגג 110% בניה, 4.56 דירות. בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם להקים בנין דיור בן 4 קומות על עמודים וחדר על הגג 120.96% בניה 4 דירות.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.
ד. תבורי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת

פקסימיליה MURATA
מורטה
חסכונית ביותר!
צנים מקבוצת כלל
דרך יפו 14 ת"א טל. 03-5463714
יבוא, שיווק ושרות בכל רחבי הארץ

עיריית חיפה
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי „לימגר" בע"מ ו„מגדלי" בע"מ – לאיחוד החלקות 32, 33 בגוש 11604, ברחוב השיש, איזור התעשיה חיפה, למגרש בניה אחד בסטיה מתוכנית חפ/598 הגדרתו אותם כשני מגרשי בניה נפרדים.
אפשר לעיין בבקשה במחלקה לתכנון עיר, בבנין העיריה, רחוב באליק 3, חיפה, בימים: א', ב', ה', בין השעות 08.00–11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
איתמר רבינוביץ
מהנדס העיר

משחת השיניים
אלמקס
יעילה פי 3 במניעת עששת.
תל־אביב
שלמה המלך – שלמה המלך 78 – 246461
קופת חולים כללית – אמסטרדם 7 – 232385
ירושלים
מרפאת רוממה – המ"ג 28 – 523191
חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288
פתח־תקוה
קופת חולים כללית – חיים עוזר – 905271
בני־ברק – רמת־גן
רמה – ז'בוטינסקי 65 רמת־גן – 7514483
בת־ים – חולון
גני בת־ים – הנביאים 3 בת־ים – 5515671
אהרון – הפרין 52 חולון – 889153
קופת חולים – עין יהב 4 חולון – 884854
אלמקס

תל־אביב
אביב: הקשר המקצועי 9.45, 7.30, 5
אלנבי: אשה מבוזה 9.30, 7.15, 5
בית ליסין: בלוז לתפוס הגדול 11.15
בן־יהודה: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
גורדון: 38 9.30, 7.30, 4.32
גת: המכשפות מאיסטוויק 9.45, 7.30, 5
דיזנגוף 1: לו היית שם 9.45, 7.30, 5, 3, 1, 11
דיזנגוף 2: שם הורד 9.45, 7.15, 4.45, 1.30, 11
דיזנגוף 3: גבר מאוהב 9.45, 7.30, 5, 3, 1, 11
הוד: האלמנה השחורה 9.30, 7.15
[illegible]: היחידה לפשעים חמורים 9.30, 7.15 חצות – סקס
הדר: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.15, 5
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): [illegible] 7.15, 4.30; לא שם זין 9.30
חן 1: מטאל ג'אקט 9.50, 7.30, 5
חן 2: המורצת מסן פרנציסקו 9.50, 7.35, 5
חן 3: פגישה עיוורת 9.50, 7.35, 5
חן 4: הנוכל האהוב והמאוהבת 9.50, 7.35, 5, 1, 11
חן 5: אני והמורה 7.35, 5, 1, 11 – לבו של אנגל 9.50
לב 1: המשפחה 9.50, 7.20, 4.40, 2
לב 2: גברים גברים 10, 8, 5, 2
לב 3: משפחת הפלונבלנים 5, 2, ברדפי התוק 10, 8
לב 4: חיוו מלך ירושלים 9.45, 7.30, 5, 2
לימור: מעקב חושני 9.30, 7.15, 4.30
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מוזיאון: זקוף ת'אגון 9.30, 7.15, 4.30
מקסים: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.30, 4.30
סינן (אלנבי): בייבי אריזונה 9.40, 7.30, 5
סינמה 1: סיפור של שוטר 9.30, 7.15, 5
סינמה 2: משפחת פלורר 9.30, 7.15, 5
סטודיו: סגור לרגל שיפוצים
הסינמטק הישראלי: מלחמה ושלום חלק א' 6.30, מלחמה ושלום חלק ב' 9.30
פאר: לחישה רועמת 9.30, 7.15, 4.30
פריז: לא יכולה בלי זה 9.30, 7.15, 4, 2, 12, 11.30 [illegible]
צפון: דאן זה פלורס 9.30
שחף: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
תמוז – רמת־אביב: [illegible] 9.40, 7.30
תבלית: הצגת מעבר לפינה 9.45, 7.30, 5
תל־אביבה: היחידה לפשעים חמורים 9.30, 7.15
תמליה הישראלית: קטיפה כחולה 9.50

ירושלים
אוריון: השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7, 4.30
אורנע: המכשפות מאיסטוויק 9.15, 7, 4.30
אורדן 1: בית האמצעים 9.15, 7, 4.30
אדר 2: חיוו מלך ירושלים 9, 7, 4.30
אדר 3: זהב רטוב 9, 7, 4.30, 11.15 [illegible]
אדר 4: לא שם זין 9, 7, 4.30 [illegible] לעתיד 11.15
אדר 5: לא יכולה בלי זה 9, 7, 4.30, 11.30
רווקים הבירה: סגור
אדר גיל: מטאל ג'אקט 9.15, 6.45
בית אגרון: גולדפינגר 4.00, ג'ק פלאש 6.15, [illegible] 8.15, [illegible] 10.00
האולם הקטן בבנייני האומה: [illegible]
בבירה: הבלתי משוחדים 9.15, 7.00, 4.30
מיטשל: [illegible] 9.30, 7
סמדר: אני והמורה 9.15, 7.15
עדן: השורף 9, 7, 4.30
רון: הקשר המקצועי 9, 7, 4.30
תיאטרון ירושלים: [illegible] 9.30, 7 / דאן זה פלורס 9.30, 7

חיפה
אורה: השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7, 4.30
אורלי: הצגת מעבר לפינה 9.15, 7
אמפיתיאטרון: פעילות נקם 9.15, 7, 4.30
ארמון: סגור
חן: אני והמורה 9.15, 7, 4.30
עצמון 1: קומנדו אמריקאי 9.15, 7, 4.30
עצמון 2: היחידה לפשעים חמורים 9.15, 7, 4.30
עצמון 3: הקשר המקצועי 9.15, 7, 4.30
פאר: המכשפות מאיסטוויק 9.15, 7, 4.30
[illegible]: חיוו מלך ירושלים 9.30, 7.15, 4.30
רון: הבלתי משוחדים 9.30, 7.15, 4.30
רב גת 1: מטאל ג'אקט 9.15, 6.45, 4.30
רב גת 2: בייבי אריזונה 9.15, 6.45, 4.30

קריות חיפה
[illegible]: פגישה עיוורת 9.15, 7
[illegible]: מטאל ג'אקט 9.15, 7
[illegible]: היחידה לפשעים חמורים 9.15, 7
בית העם: [illegible] 7.00, 9.15
[illegible]: משפחת פלורר 9.15, 7
[illegible]: נערה ליום 9.15, 7

אשדוד
[illegible]: מכשפות מלוהד 9.30, 7.15
[illegible]: הצופר 9.30, 7.30

אשקלון
אביבה: [illegible] 9.30, 7.15
[illegible]: [illegible] 9.30, 7.15
[illegible]: אהבה על התולה 9.30, 7.30

באר־שבע
קרן: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7, 4.30

הרצליה ■ רמת השרון
חוף: הבלתי משוחדים 9.30, 7.30, 4.30
[illegible]: לבו של אנגל 9.30, 7.00
[illegible]: תייר אמריקאי 7, בלוז לתפוס הגדול 9.30

עפולה
[illegible] 9.00

חולון ■ בת ים
ארמון: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.30

כנרת: מטאל ג'אקט 9.30, 7.15
מונטי קרית שרת: מסע עסקים של אבא 9.30, 7.15, 4.00 קינג קונג
ספיר: הבלתי משוחדים 9.30, 7.30
ריבה: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.15
עצמאות: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.15, 5

כפר־סבא ■ רעננה
עממי: האלמנה השחורה 9.15, 7
חן: בלוז לתפוס הגדול 9.15, 7
אורות: סגור

לוד ■ רמלה
אורלי: סגור
[illegible]: בלוז לתפוס הגדול 9.30, 7.15
אורה: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15

נהריה ■ עכו
הדר: בלוז לתפוס הגדול 9.30, 7.15
רון: זהב רטוב 9.30, 7
אודיטוריום: סגור

נתניה
הדר: אני והמורה 9.30, 7.15
סטודיו: מטאל ג'אקט 9.15, 7, 5

אמפר: השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7, 5
[illegible]: שם הורד 9.30, 7, 5

קרית אונו
[illegible]: סגור

פתח־תקוה
שלום: לבו של אנגל 9.30, 7.15
היכל 1: הבלתי משוחדים 9.30, 7.15, 4.30
היכל 2: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.15, 5
היכל 3: הנינג'ה האמריקאי 3 9.30, 7.15, 5

ראשל"צ ■ רחובות
ג.ג. רון 1: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
ג.ג. רון 2: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7, 4.30
[illegible]: המכשפות מאיסטוויק 9.30, 7
ראשון: בלוז לתפוס הגדול 9.30, 7.30
בית העם: האלמנה השחורה 9.30, 7.15
הדרה: הבלתי משוחדים 9.30, 7.00
חן: הנוכל האהוב והמאוהבת 9.30, 7.15

רמת־גן וגבעתיים
ארמון: מטאל ג'אקט 9.50, 7.20
ערמון: הקשר המקצועי 9.45, 7.30
[illegible]: מעקב חושני 9.30, 7.15
הדר: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
רב גן 1: המכשפות מאיסטוויק 9.50, 7.30, 5
רב גן 2: הנוכל האהוב והמאוהבת 9.50, 7.30, 5
רב גן 3: המורצת מסן פרנציסקו 9.50, 7.30, 5
רב גן 4: שם הורד 9.50, 7.15, 4.30
[illegible]: לא שם זין 9.40, 7.15

נהג!
עשה את המינימום
למען אלה העושים
את המקסימום
תן טרמפ לחייל!